

THE GURUNATHAN ഗുരുനാഥൻ

L No. 85/15—7—26

പുസ്തകം 12

1108 മകരം

ലക്കം 6

വിഷയ വിവരം.

1.	മഹാകവി കുമാരനാശാനംകവിതയും 242
2.	രണ്ടു പുതപ്പുകളെപ്പറ്റി 256
3.	രണ്ടാം അദ്ധ്യായം 257
4.	മണിപ്രവാളകവിത 262
5.	ഒരു അസി: ഇൻസ്പെക്ടറുടെ ഒരു ദിവസത്തെ ജോലി 269
6.	മാലാർ 273
7.	പുസ്തകാഭിപ്രായം 281
8.	വിദ്യാഭ്യാസപരിഷ്കാരസംബന്ധമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ 284

നമ്മുടെ നാട്ടരാജ്യങ്ങൾ.

ഇന്ത്യാസാമ്രാജ്യത്ത് ഏതെങ്കിലും ചില ഭാഗപരിഷ്കാരങ്ങൾ അടുത്തുണ്ടാവാതെ കഴികയില്ല. എന്നാൽ നാട്ടരാജ്യങ്ങളെപ്പറ്റി ആരും അത്ര ചിന്തിക്കുന്നതുമില്ല. നാട്ടരാജ്യങ്ങളെ ശരിയായി പരിശോധിച്ചാൽ ബ്രിട്ടീഷിൻഡ്യയിലെ സ്ഥിതി എത്രയോ ഭേദമാണെന്നു പറയാം. അവിടങ്ങളിലെ രാഷ്ട്രാഭിമാനം, രാജസേവനം, ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും മറ്റും എന്തെല്ലാം അനീതികളാണു കാണിക്കുന്നത്. ഇത്തരം സംഗതികളെ കർന്നമായി വിവരിച്ചുകൊണ്ട് കാണിച്ചതും ശങ്കരൻനമ്പൂരിപ്പാട് അവർകൾ എഴുതിയതാണ് ഈ പുസ്തകം. വാസ്തവത്തിൽ നാട്ടരാജ്യങ്ങളുടെ ഒരു 'എക്സറേ' പരിശോധനയാണിത്. സ്വരാജ്യ സ്നേഹികളും, നിയമസഭാമെമ്പർമാരും, ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും എന്നുവേണ്ട എല്ലാ ആളുകളും ഇതൊന്നു വായിക്കേണ്ടതു തന്നെയാണ്. കണ്ണാടി നോക്കിയേ വൈരുദ്ധ്യം അറിയുകയുള്ളൂ. മേനിക്കടലാസിൽ അച്ചടിച്ച 300-ലധികം പേജുള്ള ഈ ബുക്കിന് വില 1 ക 4 ണ.

ഭാഷാവാചനപുസ്തകങ്ങൾ.

(ഭക്തിമാർഗ്ഗം)

- 1 മന്ത്രപ്രയോഗങ്ങൾ. അനവധി മന്ത്രങ്ങളും പ്രയോഗങ്ങളും ഇതിലുണ്ട്. വില 1-0-0
2. ധ്യാനശ്ലോകങ്ങൾ. 500-ലധികം ധ്യാനങ്ങൾ അടങ്ങിയത്. 1-8-0
3. ധ്യാനങ്ങളും മന്ത്രങ്ങളും. പേരുകൊണ്ടുതന്നെ സ്വഭാവം അറിയാമല്ലോ. 0-8-0
4. ഋഗ്വേദമന്ത്രങ്ങൾ. പുരുഷസൂക്തിസാരസ്വതം, ഭാഗ്യസൂക്തം മുതലായ മന്ത്രങ്ങളും, പ്രയോഗവിധികളും അടങ്ങിയത്. 0-8-0
5. സ്തോത്രരത്നങ്ങൾ. നല്ല സ്തോത്രങ്ങളെല്ലാം ഇതിലുണ്ട്. 0-12-0
6. ഭഗവൽഗീത. (പോക്കാട്) 0-4-0

(ജ്യോതിഷം)

1. ജാതകാദേശം.	1-0-0	4. ദശാമലങ്ങൾ.	04- -0
2. ഹോരാശാത്രം.	1-8-0	5. പഞ്ചാംഗമലം	0-3-0
3. നിമിത്തശാസ്ത്രം പുതിയബുക്ക്	0-8-0	6. ബലപിണ്ഡം	0-2-0

(തച്ചശാസ്ത്രം)

1. മനുഷ്യാലയചന്ദ്രിക	1-0-0	3. തന്ത്രസമുച്ചയം ശില്പഭാഗം	1-0-0
2. മനുഷ്യാലയഭാഷ	0-3-0	4. മൃഗലക്ഷണം	0-3-0

മറ്റൊല്ലാ മലയാളപുസ്തകങ്ങളും വിരവവരണം. പുസ്തകപ്പട്ടിക ഇന്നും, ഉടൻ എഴുതുക. പഞ്ചാംഗം പുസ്തകശാല, പോസ്റ്റ്—കുന്നംകുളം. (കൊച്ചിശീമ)

ഗുരുനാഥൻ.

വസ്തുക്കൾ 12

1108 മകരം

പക്കം 6

മഹാകവി കുമാരനാശാൻ കവിതയും.

(മഹാകവി ഉള്ളൂർ പ്രസംഗിച്ചത്)

മഹതികളേ, മഹാനാരേ,

ഈ യോഗത്തിന്റെ ഭാരവാഹികളുടെ ക്ഷണം സ്വീകരിച്ച് ഇന്ന് ഇവിടെ സന്നിഹിതനാകുന്നതിനും ഈ മഹായാപടം അനാച്ഛാദനം ചെയ്യുന്നതിനും അദ്ധ്യക്ഷപീഠസ്ഥനായി ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്യുന്നതിനും എനിക്കു ലഭിച്ച സന്ദർഭത്തെ ഒന്നു നോക്കിയാൽ ഞാൻ ഒരു ഭാഗ്യമായി കരുതേണ്ടതാണ്. 'ഭാഗ്യം' എന്ന പദം ഞാൻ അതിന്റെ ഏറ്റവും പരിമിതമായ ഒരുർത്ഥത്തിലാണ് പ്രയോഗിക്കുന്നതെന്നു പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. 1075-മാണ്ടുമുതൽക്കു് എന്നു പറയാം - ഒരു കാൽ ശതാബ്ദകാലത്തേക്കു് - ഞാൻ ഇപ്പോൾ ആരുടെ പടം അനാവരണം ചെയ്തു വെച്ചു ആ മഹാകവി - എന്റെ ഒരു പ്രിയസുഹൃത്തെന്നു പറഞ്ഞാൽ പോരാ, പ്രിയസഹോദരൻ എന്ന് പറയേണ്ടതിലധികമെന്നു വർത്തിച്ചിരുന്ന സുഗ്രഹീതനാമാവായ കുമാരനാശാൻ - നിയതിയുടെ നികൃതിക്കു് അടിപെട്ട് ആകസ്മികമായി, ആകാലികമായി, പ്രപഞ്ചയവനികയ്ക്കുള്ളിൽ തിരോധാനം ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു് ഇന്നും ആരോഗ്യവശാത്തനായി ജീവിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തിന്റെയും നമ്മുടെയും അഭിവൃദ്ധിമാതാവായ കൈരളീദേവിയെ ആരാധിക്കുകയും ചെയ്യാമായിരുന്നു. 1046-മാണ്ടുമാത്രം ഭൂജാതനായ ആ പുണ്യശ്ലോകൻ അദ്ദേഹം ഇന്നും ജീവിച്ചിരുന്നാൽ 61 വയസ്സേ കഴിഞ്ഞിരിക്കയുള്ളൂ എന്നുള്ള വസ്തുതനാം അനുസ്മരിക്കുമ്പോൾ നമുക്കു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭാവത്തിൽ സംഭവിച്ചിരിക്കുന്ന നഷ്ടം എത്രമാത്രം അപ്രതീക്ഷിതവും അസമാധേയവുമാണെന്നു് ഏകദേശം പരിഗണിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതാണ്. പല്ലനയിൽ 1099-ൽ ഉണ്ടായ ആ

ബോട്ടലുകൾ അന്നെന്നപോലെതന്നെ നമുക്ക് ഇന്നും മമ്മഭേദമായിരിക്കുന്നു.

“നീ, കലീനകലദീപിക! വിട്ടു
ലോകമാണ്മയനിയമെൻപ്രിയേ”

എന്ന നളിനിയുടെ ഭേദവിധോഗത്തിൽ പരിതപിക്കുന്ന ദിവ്യകരന്റെ ഹൃദയവികാരത്തിനാകുന്നു ഇന്നിവിടെ സന്നിഹിതരായിരിയ്ക്കുന്ന ഏവരും അധീനരായി കാണുന്നത്, സംശയമില്ല. ഹതഭാഗ്യന്മാരാകുന്നു നാം. ഹതഭാഗ്യതന്നെയാകുന്നു കേരളലോകം. എന്നാൽ കല്പാന്തസ്ഥായിയായ ഒരു യശഃശരീരത്തെ കാവ്യദപാര ഭൂമിയിൽ നിലനിർത്തുക നിമിത്തം ഒരുവിധത്തിൽ ചരിതാത്മനായിത്തന്നെയാണ് ആശാൻ ഈ ഹലോകവാസം വെടിഞ്ഞതെന്നും വിധിവിധേയരായ നമുക്കു വിചാരിച്ചു അല്ലമൊന്നു ആശ്ചര്യമില്ല. ആ മഹാത്മാവിന്റെ പിൻഗാമികൾക്ക് ഉന്മേഷത്തിനും ഉത്തേജനത്തിനും ഉൽബോധനത്തിനും ഉതകത്തക്കവിധത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു മരയാപടം ഈ മൃഗസിയംഹാളിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നത് അത്യന്തം ഉചിതമാണെന്നുള്ളതിനെപ്പറ്റി പക്ഷാന്തരമുണ്ടാകുവാൻ അവകാശമില്ല. ഈ വിഷയത്തിൽ സമയവും വിഭവവും വ്യയം ചെയ്തിട്ടുള്ളതു വിദ്യാത്മികളാണെന്നു സ്വാഗതപ്രസംഗകർത്താവു പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. അതു ഏറ്റവും സമുചിതമെന്നുതന്നെയാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം. എസ്സ്. എൻ. ഡി പി. യോഗത്തിലേയും മറ്റു വൃദ്ധന്മാരായ പ്രമാണികളേക്കാൾ വിദ്യാത്മികൾക്കാണ് ക്ലേശനാശാന്റെ ജീവചരിത്രത്തിൽനിന്ന് ഒട്ടുവളരെ പ്രഭോജനകരങ്ങളായ പാഠങ്ങൾ പഠിക്കുവാനുള്ളതു്. അവരിൽ പലർക്കും ഭാവിക്കാലത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ-അദ്ദേഹത്തോളംതന്നെയല്ലെങ്കിലും നിസ്സ്പാർശമായി, നിഷ്പക്ഷമായി സംസ്ഥാനത്തേയും സമുദായത്തേയും സാഹിത്യത്തേയും സേവിക്കാവുന്നതാണ്. അതിനു സർവ്വകാരണിപ്പോ പശ്ചാത്താപമായ ഒരു പ്രേരകശക്തി ഈ മരയാപടത്തിനു പ്രദാനം ചെയ്യുവാൻ കഴിയുമെന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം. തന്നിമിത്തം ഈ സ്ഥാപനത്തോടു് ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ സംബന്ധിക്കുവാൻ ഇടവരുന്ന ഏവർക്കും തങ്ങളുടെ ഭാഗ്യത്തെ ഓർത്തു സന്തോഷിക്കുവാൻ ന്യായമുണ്ടെന്നാകുന്നു എന്റെ വിനീതമായ വിവക്ഷ.

ക്ലേശനാശാൻ എന്ന ആ പാവനമായ പഞ്ചാക്ഷരികേരളത്തിൽ അക്ഷരജ്ഞാനമുള്ള ഒരു ഒറ്റ അംഗമെങ്കിലും അടങ്ങിയ ഓരോ ഗൃഹത്തിലും സുവിദിതമാണ്. ഈ അസാധാരണമായ-അഭൂതമായ-വശീകരണശക്തി ആ നാമധേയത്തിനുണ്ടാകുന്നതിനുള്ള ഫേതുക്കളെപ്പറ്റി അല്ലമൊ

ന്ന് ഈ സന്ദർഭത്തിൽ വിചിന്തനം ചെയ്യുന്നത് അസ്ഥാനത്തിലായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ആ മാമാകവിയുടെ കവിതകൾക്കുള്ള അനിതരസാമാന്യമായ ആസ്വാദ്യതതന്നെയാണ് അതിന്റെ ചരമരഹസ്യം എന്നുള്ളത് ആർക്കും അറിയാവുന്നതുമാണ്. അതോടുകൂടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതവും അതുപോലെതന്നെ ആലോചനാർഹമായ ഒരു കാവ്യമായിരുന്നു. വിശ്വപാപകാരമായ ആ ജീവിതത്തോടൊ, വിശ്വാസനന്ദമായ ആ കവിതാപരമ്പരയോ അധികരിച്ചു വിസ്തരിച്ചുള്ള ഒരു ഉപന്യാസത്തിനു പ്രസ്തുത സ്ഥലകാലങ്ങൾ അനുക്രമങ്ങളല്ലെങ്കിലും ഏതാനും വില വാക്കുകളെങ്കിലും തദപിഷയകമായി പുസ്താവിക്കാതിരുന്നാൽ അത് അക്ഷന്തവ്യമായ ഒരു കൃത്യവിലോപമാഹി പരിണമിക്കുമെന്ന് എനിക്കു നല്ലതുപോലെ അറിയാം.

കേരളത്തിലെ മാമാകവികളുടെ ഗണനാപ്രസംഗത്തിൽ അതിമഹനീയമായ ഒരു സ്ഥാനത്തെയാകുന്നു കമാരനാശാൻ അധിരോഹണം ചെയ്യുന്നത് എന്നുള്ള വസ്തുത വാദവിഷയമെ അല്ല. ഓരോദിവസം പോകത്തോറും അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി കേരളീയർക്കുള്ള മതിപ്പ് ഒന്നിനൊന്ന് ഏറിവരുന്നതേയുള്ളൂ. പ്രാചീനകാലം—കൃഷ്ണഗാഥാകർത്താവിന്റെ കാലംമുതൽ നാളതുവരെ ജീവിച്ചിരുന്ന അനുഗ്രഹിതനാരായണ ആറൊ ഏഴൊ കവിസാമ്രാട്ടുകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ആശാൻ നായത്തായ ഒരു സിംഹാസനം അപ്രതിഷേധ്യമായുണ്ട്.

കമാരനാശാന്റെ ജനനം 1046-മാണ്ടു മേടമാസത്തിലാണെന്നു തോന്നുന്നു. ഏകദേശം പതിനാറുവയസ്സുവരെ ഗണനീയമായ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് അനുക്രമമായ ഒരു പരിതഃസ്ഥിതി അദ്ദേഹത്തിനു ലഭിച്ചിരുന്നില്ല. അപ്പോഴാണ് കേരളത്തെ ആധുനികകാലത്തു തങ്ങളുടെ സാന്നിദ്ധ്യത്താൽ അത്യന്തം ധന്യമാക്കിത്തീർത്തിട്ടുള്ള മഹാപുരുഷന്മാരിൽ അഗ്രഗണ്യനായ ശ്രീമാൻ നാരായണഗുരുസ്വാമിയുടെ അന്തേവാസിത്വത്തിനും സാഹചര്യത്തിനുമുള്ള ഒരു യോഗം ആശാൻ സിദ്ധിച്ചത്. പാവനമായ പരമാചാര്യന്റെ ആരാധനയും അനുഗ്രഹവും ഭക്തിനിമിത്തമായ ശിഷ്യന്റെ പുരോഗമനത്തെ ഏതുവിധത്തിൽ ത്വരിപ്പിക്കുമെന്നുള്ളതിന് ഒരു പ്രത്യക്ഷമായ നിദർശനമാകുന്നു ആശാൻ. സ്വദേശത്തും സ്വാമിസന്നിധിയിലും മറ്റുംവെച്ചു താൻ അപ്പോഴപ്പോഴായി സമ്പാദിച്ച സംസ്കൃതജ്ഞാനം സമ്പൂർണ്ണമാക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹം അവിരേണ ബാലാളൻ, മദിരാശി, കൽക്കത്ത ഈ പട്ടണങ്ങളിൽ പോയി പ്രശസ്ത പണ്ഡിതന്മാരുടെ മൊരുകനായി തക്കാടിശാസ്ത്രങ്ങൾ അഭ്യസിക്കുകയും അഞ്ചുവർഷത്തെ ഉപരിപഠനംകൊണ്ടു തന്റെ ആകാംക്ഷ സാധിച്ച് 1076-ലൊ മറ്റൊ ഒരു തികഞ്ഞ പ

ണ്ഡിതനായി—തെളിഞ്ഞ വാഗ്മിയായി—തിരുവിതാംകൂറിൽ മടങ്ങി എത്തുകയും ചെയ്തു. ഈ ചുരുങ്ങിയ കാലഘട്ടത്തിനിടയിലുണ്ടായ നിഷ്കൃഷ്ടമായ വിദ്യാഭ്യാസം ആശാനെ ആളറിയാത്ത നിലയിൽ അതുമത്രം പ്രവേശിപ്പിച്ചു. ഒരു വിശിഷ്ടനായ വിദ്യാഭ്യാസസമ്പന്നനാക്കിത്തീർത്തു.

“കവിതപം ജായതേ ശക്ത്യാ,
വർത്തേദ്യോസ യോഗതഃ
അസ്യാചാരതപനിഷ്ഠതൈഃ
വൃൽപത്തിസ്തു ഗരീയസി”
എന്നുള്ള ആലങ്കാരികവചനം

എത്രയോ അത്ഭുതമാണ്. പ്രതിഭ ഇല്ലാത്തവനും കവിതമുണ്ടാകുകയില്ല. നിരന്തരമായ അഭ്യാസമുണ്ടെങ്കിൽ ആ കവിതപം അഭിവൃദ്ധിയെ പ്രാപിക്കും. പക്ഷെ വൃൽപത്തി ഇല്ലെങ്കിൽ അതിന് ഒരിക്കലും മനോഹരത—സഹൃദയന്മാരെ ആനന്ദമുന്ദീലന്മാരാക്കുന്നതിനുള്ള ആത്മവിശ്വാസം ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. ആശാനു ദർശ്യമായ പ്രതിഭ ജന്മസിദ്ധവും നിഷ്കൃഷ്ടമായ അഭ്യാസം ബാല്യമുപേക്ഷിക്കുന്ന സഹചാരിയുമായിരുന്നു എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൽക്കത്തായിൽനിന്നുള്ള തിരിയെ വരവിനുമുമ്പും പിൻപുമുള്ള കൃതികൾ പരിശോധിച്ചാൽ ഭാവുകന്മാർക്ക് അദ്ദേഹം വൃൽപത്തിനിമിത്തം കവനകലയിൽ നേടിയ മേന്മ എന്തെന്നു സ്పഷ്ടമായി കാണാവുന്നതാണ്. അക്കാലത്തെ ഒരു സംഭവം എനിക്കിപ്പോഴും ഓർമ്മയിൽ വരുന്നുണ്ട്. കുമാരനാശാൻ തിരുവനന്തപുരത്തു തിരിയെ എത്തിയ സന്ദർഭത്തിൽ പണ്ഡിതമുഖ്യനായ (പിന്നീട് മഹാമഹോപാദ്ധ്യയൻ) ഗണപതിശാസ്ത്രികളെ സന്ദർശിക്കുവാൻ പോകയും അദ്ദേഹത്തോടു് അനർഗളമായി അതിഗർഭീരമായി, സംസ്കൃതഭാഷയിൽ ഗദ്യത്തിലും പദ്യത്തിലും സംഭാഷണം ചെയ്യുകയും മഹാവിദ്വാനെങ്കിലും സംസ്കൃതത്തിൽ സംസാരിക്കുവാൻ വൈദഗ്ദ്ധ്യം കുറഞ്ഞിരുന്ന ശാസ്ത്രികൾ അതുകണ്ട് ഏറ്റവും ആശ്ചര്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അതുകഴിഞ്ഞ് ശാസ്ത്രികൾ എന്നെ ഒരിക്കൽ കണ്ട അവസരത്തിൽ “ഇതെന്തതുളളതം! ഒരീഴവനാം! അവർക്കിന്നധാരയായ് സംസ്കൃതം പേശുകിറാൻ! കുമാരനാം! പരിനിഷ്ഠിതമാന ശാസ്ത്രജ്ഞാനചുമിരിക്കിറതു” എന്നു പറയും “സരസ്വതീപവിത്രാണാം ജാതിസ്തത്രനവിദ്യതേ” എന്നു എന്റെ പ്രത്യുക്തിക്ക് “അതു ശരിതാൻ” എന്നു സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തു. അക്കാലത്തു് ആശാൻ സംസ്കൃതത്തിൽ അനേകം സ്തവങ്ങളായ പദ്യങ്ങൾ എഴുതിക്കൊണ്ടിരുന്നു എന്ന് ഈ ഘട്ടത്തിൽ നാം പ്രത്യേകം ഓർമ്മിക്കേണ്ടതായുണ്ട്.

ആരാനു വീണ്ടും ശ്രീമദ് ഗുരുസ്വാമികളുടെ അന്തേവാസിത്വം സിദ്ധിച്ചു. 1078-ൽ ശ്രീനാരായണധർമ്മപരിപാലനയോഗത്തിന്റെ സ്ഥാപനം സംബന്ധിച്ചുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം ഏറ്റെടുത്തു. ആ യോഗത്തിന്റെ കാര്യങ്ങൾ ആയി 1083-വരെ കാവ്യാധ്വസഞ്ചാരം മിക്കവാറും നിർത്തിവെച്ചു. സമുദായസേവകനായി യോഗത്തിന്റെ സുരക്ഷിതമായ സംഘടനത്തിനും സുസ്ഥിരമായ അഭ്യുദയത്തിനും വേണ്ടി അഹേരാത്രം പ്രവൃത്തിചെയ്തു. അതുവരെയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാനകൃതികൾ സുബ്രഹ്മ്യശങ്കരം, ശങ്കാരശങ്കരം, പ്രബോധചന്ദ്രോദയം നാടകത്തിന്റെ പരിഭാഷ, മോലസന്ദേശത്തിന്റെ പരിഭാഷ ഇവമാത്രമാകുന്നു. അനന്തരകാലങ്ങളിൽ ആശാന്റെ കൃതികളെപ്പറ്റി കേട്ടിട്ടുള്ള ഒരാക്ഷേപം—ഒരാററ ആക്ഷേപം—ശബ്ദശുദ്ധിയിലുള്ള അനവധാനതയാണ്. ഈ അപവാദം ആ കാവ്യഭാഷത്തിന്റെ വിപുലമായ അർത്ഥത്തിൽ കേവലം അസത്യമാണ്. ആശാൻ തന്റെ കാവ്യങ്ങളെ അലങ്കരിക്കുന്ന ശബ്ദങ്ങൾ—സംസ്കൃതവും ഭാഷയും—ഒന്നുപോലെ സമുചിതങ്ങളും മനോഹരങ്ങളും ഭാവഗുണങ്ങളുമാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നളിനിമുതലായ ചിലകാവ്യങ്ങൾ അപഗ്രഥിച്ചു നേക്കിയാൽ അവിടവിടെയായി ശയ്യയിൽ—അതായതു പദങ്ങളുടെ പരസ്പരമുള്ള പരമമായ സ്തിശ്ചതയിൽ—അല്പം ഒരു ചൈതന്യം ഉള്ളതായി ഭാഷാദൃഷ്ടകൾക്കു കാണാം. അതിനു ധ്വനിയുപനിനന്ദം, ഭാവഗുണീരന്ദ്രം അർത്ഥകഞ്ചേരനായ മഹാകവി അശക്തിമൂലമല്ല—ആ തുച്ഛമായ ബാഹ്യാവരണത്തിലുള്ള അവജ്ഞനിമിത്തമാണ്—വിധേയനായിത്തീർന്നതെന്നുള്ളതിനു ഭാഷാമേഖല സന്ദേശത്തിൽനിന്നു ഞാൻ താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ശയ്യാമനോഹരങ്ങളായ രണ്ടു പദ്യങ്ങൾ അമ്മമമ്മികയാ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നതാണ്.

“കാണപ്പെടുള്ള കൃത്യസ്വലനമതിനൊരാണ്ടാൻ കാന്താവിധോഗം
ക്ഷീണശ്രീയാകമാനലനദനടെകടുംശിഷയാൽയക്ഷനേകൻ
വാണാൻവൈഭോദിനീരാടിയ മഹിമയെഴുംവാരിയും ഭൂരിവൃക്ഷ
ശ്രേണിമൊയാഭിരാമാണ് ഗണനിരയുമെഴുംരാമഗിത്യാത്രമത്തിൽ.”

“പൊട്ടിപ്പുന്തോണ്ടലല്ലാം പകുതിവരെവിടർന്നുള്ള നീലക്കടമ്പും
മൊട്ടിട്ടപ്പോൾവിടർന്നുള്ളിയകളിയുംമേഞ്ഞുകരങ്ങൾതോറും
മുട്ടിട്ടുള്ളൊരുകാട്ടിൽമുഴുലെ മണമെഴുംഭൂമുകൻവരുന്നാ
കുട്ടിസാരണ് ഗവുന്ദം തവജലകണമേറുള്ള മാറ്റംകുറിക്കും.”

ശ്രീമാൻ കുരുവാപ്പുറത്തു കൃഷ്ണനാശൻ എന്ന ഊഴവന്തോവു വൈദ്യൻ, സാഹിതീബന്ധു, പ്രസംഗകർത്താവ് എന്നീ നിലകളിൽ നിങ്ങളിൽ പലർക്കും സുപരിചിതനാണ്. 1071-ാമാണ്ടു ഞാൻ ബി. എ. പാസായപ്പോൾ

രം കൃഷ്ണനാശാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിൽ കൊല്ലത്തു നടത്തുവാൻ നോക്കിയിരുന്ന “വിദ്യാവിലാസിനി” മാസിക പത്രത്തിന് ഞാൻ അധിപരായിരിക്കണമെന്നും 25 ഉറപ്പികയൊ മറ്റൊ മാസത്തോളം ശമ്പളം തരാമെന്നും എനിക്കു എഴുത്തയക്കയുണ്ടായി. അന്ന് അതൊരു വലിയ ശമ്പളമായിരുന്നു. വേറെ പ്രതിബന്ധങ്ങളില്ലെങ്കിൽ മാസിക നടത്താൻ ഞാൻ കൊല്ലത്തേക്കു പോകുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു. അതിനു സാധിച്ചില്ലെങ്കിലും ഞാൻ തിരുവനന്തപുരത്തിലുണ്ടായിരുന്നുകൊണ്ടു കൃഷ്ണനാശാൻ ലേഖനസ്വന്തരം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ മാസികയിലാണ് “വംശദേശീയൻ” എന്ന പേരിൽ കുമാരനാശാൻ കുറേക്കാലം കഴിഞ്ഞു ഭാഷാമേഖലസന്ദേശം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയത്. പിന്നീട് കുമാരൻ ആശാനെന്നും, കെ. ആശാനെന്നും, കുമാരനാശാനെന്നും ആ പേർ ഓരോലക്കത്തിലായി മാറിക്കണ്ടപ്പോൾ വായനക്കാർക്ക് ആ കാഴ്ചത്തിന്റെ പ്രശ്നം തോന്നി. ആരെന്നറിവാൻ ഇടവരികയും അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ബഹുമാനം വലിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈയിടെയാണ് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതെങ്കിലും ഭാഷാപ്രബോധചന്ദ്രോദയവും ഞാൻ മുമ്പു സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ അക്കാലത്ത് ആശാൻ രചിച്ച ഒരു കൃതിതന്നെ ആയിരുന്നു. കൃഷ്ണമിശ്രകവീശ്വരന്റെ മഹാഗംഭീരമായ ആനാടകം ഈ നിലക്കു തർജ്ജമ ചെയ്തു ആശാന്റെ വ്യവസായം ആർക്കും അഭിനന്ദനീയമല്ലാതെ പ്രതിഭാസിക്കുന്നില്ല. അന്നത്തെ പരിതസ്ഥിതിക്ക് അനുഗുണമായി അന്നത്തെ യുവകവികൾ ജീവിച്ചു.

“എറഞ്ഞളിഞ്ഞളതിലേകണമിന്നെനിക്കു
കൂറൊത്തുകൊണ്ടുകൾക്കുൾക്കുൾ കശേശയാക്കുൻ”

ഇത്യാദി ആ ലോചനാമൃതങ്ങളെല്ലെങ്കിലും ആപാദമധുരങ്ങളായ ഭാഷാപദ്യങ്ങൾ ധാരാളമായി വാരി വെച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന വെണ്മണി മഹൻ നമ്പൂതിരിപ്പാടായിരുന്നു കവിലോകത്തിന് അക്കാലത്തെ മാർഗ്ഗദർശി. ആശാന്റെ ഗതിയും കരോക്കാലത്തേയ്ക്ക് ആ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ തന്നെ ആയിരുന്നു. 1084-ലെ മറ്റൊരു ആയിരുന്നു കുമാരനാശാന്റെ ‘വീണപൂവ്’ എന്ന ഖണ്ഡകൃതി മിതവാദിയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയത്. ആശാൻ അതിനുമുമ്പുതന്നെ സ്വപ്രയത്നത്താൽ ഇംഗ്ലീഷ്ഭാഷ സാധിനമാക്കുകയും ആ ഭാഷയിലെ കവിതകളെല്ലാമായി പരിപൂർണ്ണമായ പരിചയം നേടുകയും ചെയ്തിരുന്നു. സ്വാമികളുടെ അന്തേവാസിത്വം, വംശദേശത്തിലെ വാസം, ആംഗ്ലസാഹിത്യത്തോടുള്ള അഭിനിവേശം, സർവ്വോപരി സ്വാതന്ത്ര്യത്തിലുള്ള ആസക്തി ഇവയുടെ ഏകോപിച്ചുള്ള പ്രേരകശക്തിയുടെ ഫലമാണ് “വീണപൂവ്.” അത് എല്ലാ വിധത്തിലും ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ ഒരു പു

രിയ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ അർത്ഥനോദയമായിത്തന്നെ സഹൃദയന്മാർ ഗണിച്ചു.

“മാപഷ്ടമേ! അധികതുങ്ഗപദത്തിലേതു
ശോഭിച്ചിരുന്നതൊരു രാജ്ഞികൾക്കുവേണ്ടി”

എന്ന പദ്യത്തിൽ പുഷ്പത്തിന് ഒരു രാജ്ഞിയെ ഉപമാനമാക്കിയതു തന്നെ ആശാന്റെ സ്വതന്ത്രശൈലിക്ക് ഒരുദാഹരണമാണ്. പ്രാചീന കവിസങ്കേതം ഇതനുവദിക്കുന്നില്ല; പുഷ്പത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലങ്ങളെല്ലാം ‘സ്രീയാംസമനസഃ’ എന്ന പദ്യാർത്ഥത്തിൽ പഠിക്കുന്ന സ്രീലിംഗവും വികല്പന നിബന്ധനയെപ്പോലെയല്ല. ആശാൻ ആ സങ്കേതശൃംഖലയെ പൊട്ടിച്ചെറിക്കയാണിവിടെ ചെയ്തത്. ഇതിന് അദ്ദേഹത്തിനു നഷ്ടമായി അംഗീകാരം കിട്ടിയിട്ടില്ല. ഇത്തരത്തിൽ പൂർവ്വസങ്കേതങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് ബില്ഹനകവി പറയുന്നതു പോലെ

“അത്യുന്നതസ്ഥോടിതകഞ്ചുകാനി-
രത്നാണികാന്താകചമണ്ഡലാനി”

എന്ന നിലയിൽ പ്രവൃദ്ധമായി രസസ്ഫുർത്തിയോടുകൂടി വൃംഗമാർഗ്ഗത്തിൽ സ്വൈരസഞ്ചാരം തുടങ്ങിയ ആശാന്റെ കവിത ആരേയും അപഹൃതചിത്തവൃത്തികളാക്കിത്തീർത്തിൽ ആശ്ചര്യമില്ല. ആശാൻ സമുദായസംബന്ധമായി പല പണികളും നോക്കേണ്ടിയിരുന്നതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നൂതനപ്രസ്ഥാനത്തിലുള്ള ആദ്യത്തെ സമഗ്രകാവ്യമായ “നളിനി” 1087-ാമാണ്ടു മാത്രമേ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ സാധിച്ചുള്ളൂ. അപ്പോഴത്തേയും അദ്ദേഹം ഉൽകൃഷ്ടനായ പ്രകൃതിനിരീക്ഷകനും ഉത്തമനായ തത്വചിന്തകനുമായി വളർന്നുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. വയസ്സ് 41 ആയി. നളിനിയുടെ കൈയും മട്ടും ആദ്യം പുതിയ രീതിയിലായിരുന്നു. വിഷയം, പ്രതിപാദനം ഇവയെല്ലാം വിജാതീയമായ—എന്നാൽ വിശേഷാൽരമായ—ഒരു ലക്ഷ്യത്തോടുകൂടി അഭിമുഖീകരിച്ചു കാണപ്പെട്ടത്. തന്നിമിത്തം അത് പണ്ഡിതമൂർച്ഛനായ പ്രഫ്സർ എ. ആർ. രാജരാജവർമ്മയ്ക്കായിത്തന്നെ സാഹിത്യസംഗ്രഹമായ ഗ്ലാസ്കോ പാത്രിഭവിയ്യയും അന്നുമുതൽ ആശാൻ—നളിനിവിവരകരന്മാരെ സൃഷ്ടിച്ച ആ അസാധാരണനായ കാവ്യവേദസ്സ്—മഹാകവിയെന്ന സഹൃദയദത്തമായ ബിരുദത്താൽ അലംകൃതനാകുകയും ചെയ്തു. കാവ്യചിമർകന്മാർ പ്രായേണ അരോചകികളാണ്.

“അമൃതബീജോല്പലപഥപ്രവൃത്താ
നസമ്പ്രദായേന കവിൻഷ്വപസി

പഥാപ്രവൃത്താൻ പ്രവിതേനമൂർഖാ
പശ്യന്തുവജ്ഞാമുകുളീകൃതാശഃ”

എന്ന പദത്തിൽ മഹാകവി നീലകണ്ഠഭിക്ഷിതർ ഇവരുടെ ഈ വൈലക്ഷണ്യത്തെ അനുക്രാശത്തോടു കൂടി സ്തരിക്കുന്നുണ്ട്. പുതിയ ഉല്ലേഖങ്ങൾ കണ്ടുപിടിച്ച് കവി ആ വഴിയ്ക്കു സഞ്ചരിച്ചാൽ ഇവർ അതു പൂർവ്വസങ്കേതത്തിന് വിപരീതമാണെന്നു ആക്ഷേപിക്കും. എന്നാൽ പൂർവ്വാഭ്യർത്ഥ കാലടിപ്പാടുകളെത്തന്നെ പിൻതുടരണമെന്നു വച്ചാലോ? അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്ന കവിയെ ഇതിലെത്തുണ്ട് എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു അവജ്ഞയാൽ അടക്കപ്പെട്ട കണ്ണുകളോടുകൂടി നോക്കുകയും ചെയ്യും. ഇങ്ങിനെയാണു് ഈ മുർഖന്മാരുടെ വിമർശനാപാരം!” എന്നാകുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിമർശകോപാലം. ഇരുതരത്തിലുള്ള കൂട്ടരേയും രസിപ്പിക്കണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശ്യമാണു് ആശാനു സാമാന്യമായുണ്ടായിരുന്നതു് എങ്കിലും അമുഖിതോഃപ്ലവപഥത്തിങ്കൽ പയ്യടനം ചെയ്യുന്നതിനായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിനു് അധികം ഭയസൂക്യം; അതുതന്നെയാണു് സമീചിനവും.

ആശാന്റെ അടുത്ത കാവ്യമായ ‘ലീല’ 1089-ലെ മറ്റൊരു അനുപ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതു്. ലീല വിമർശകന്മാർ ‘ലീല’യെ ‘നളിനി’യെപ്പോലെ അഭിനയിക്കാറില്ല. അതു് ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രണ്ടും ശരിയായി വായിക്കുന്നതുകൊണ്ടെന്നാണെന്നിരിക്കു തോന്നിയിട്ടുള്ളതു്. നളിനി ആശാന്റെ ആദ്യത്തെ കാവ്യമായതുകൊണ്ടു് അതിനു ധാരാളം നിരൂപണങ്ങൾ ഉണ്ടായി; അതുതന്നെ നിരൂപണങ്ങളാൽ ആവൃതമാകുന്നതിനുള്ള ഭാഗ്യം ലീലയ്ക്കു സിദ്ധിച്ചില്ല. ലീല നിഷ്കൃഷ്ടമായി വായിച്ചാൽ അതു നളിനിയേക്കാൾ അശേഷം താഴെയല്ലെന്നും ലീല ഘട്ടങ്ങളിൽ മുകളിലാണെന്നും സഹൃദയന്മാർക്കു കാണാൻ കഴിയുന്നതാണു്. ഞാൻ ധരിച്ചിടത്തോളം ഇതുതന്നെ ആയിരുന്നു ആശാന്റെയും അഭിപ്രായം. പിന്നെ കറേക്കാലത്തേയ്ക്കു് ആശാൻ ബാലരാമായണം, ബുദ്ധചരിതത്തിന്റെ ആദികാണ്ഡങ്ങൾ ഇവ രചിക്കുന്നതിനായി സമുദായസേവ കഴിഞ്ഞാൽ ലഭിക്കുന്ന വിശ്രമാവസരം വിനിയോഗിച്ചുവന്നു. സമുദായസംബന്ധമായുള്ള പ്രവൃത്തികളിൽ ഏല്പേടുമ്പോൾ തന്റെ വിപുലവും സ്വാശ്രയസുഭഗവുമായ സമുദായം ആചാരശുദ്ധലക്ഷ്യങ്ങൾ ബലമായി തദപരാ അനുഭവിക്കുന്ന അവശതകൾ അദ്ദേഹത്തിനു പൂർവാധികം ബോദ്ധ്യമായി. അതിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ ലീലയിൽ തന്നെ അവിടവിടെയായി കാണാനാണു്. സ്വയംവരവും വിധവാവിവാഹവും പ്രതിരോധിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന വൈശ്വസമുദായത്തിലെ ഭരണഗമാണല്ലോ ലീല. ‘അഭിജനസങ്കടദേശചതു്’ ‘ഗുരുജനദേവജനര

സ്ഥ' എന്നും മറ്റും ചില പ്രയോഗങ്ങൾ ആ കാവ്യത്തിൽ ആഗാമിയായ കവിയുടെ ജാതിവിന്യയുടെ മുന്നോടികളെന്നപോലെ കടന്നുവരുന്നുണ്ട്. മൂന്നാമത്തെ കാവ്യമായ പ്രഭോദനം പ്രഹ്ലാദൻ രാജരാജവർമ്മയോടു കൂടിയ നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അക്കാലനിന്നുണ്ടാണെന്നു ഔദ്യോഗികമായി ചിലിട്ടുള്ള അതിവേഗമായ ഒരു വിചാപകാവ്യമാകുന്നു. നാലാമത്തെ കാവ്യമായ ചിന്താവിഷയമായ സീതയിലെ പ്രതിപാദ്യവസ്തു പ്രസ്തുതമാണെങ്കിലും അതിന്നും ആശാൻ അനന്യതയോടെ പ്രതിപാദനസമ്പ്രദായത്തോടു അംഗീകരിച്ചു കാണുന്നത്. 1093-മാണ്ടിൽ ആശാൻ വിവാഹബന്ധത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടു. 1097-ൽ വെയിത്തിലെ രാജകുമാരൻ ഇന്ദ്രിയയെ സന്ദർശിച്ച അവസരത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൂക്കയിൽ നിന്നും "പട്ടം വളയും" വാങ്ങി വാങ്ങിയ ഭാഗ്യവും ആശാനുണ്ടായി. ആശാനെ ഈ ദാനത്തിനു പാത്രമാക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ എന്തിനും ഒരു പുതിയ കൈകാര്യകർത്തൃത്വം ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നുള്ള വസ്തുത പരക്കെ അറിവുള്ളതും അതു ഞാൻ ഇന്നും അഭിമാനപൂർവ്വം സ്മരിക്കുന്നതുമാകുന്നു.

അതുകഴിഞ്ഞു ആശാൻ 1098-ൽ ദരവസ്ഥയും ചണ്ഡാലഭിക്ഷകിയും 1099-ൽ ദേഹവിയോഗത്തിന് സമയം മുമ്പു മാത്രം—കരുണയും എഴുതിത്തീർത്തു. ദരവസ്ഥ സാഹിത്യലോകത്തിൽ വളരെക്കാലം ഒളിച്ചു കിടന്നു കിടന്ന ഒരു കൃതിയും ഇന്നും അതിന്റെ മാതൃഭാഷയിൽ മുഴുവൻ ശരിയായിട്ടില്ലെന്നു വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കേണ്ടതുമാകുന്നു. മഹമ്മദീയ സമുദായത്തെ—മാപ്പിളലഹളയെ നിമിത്തമാക്കി വെട്ടുകൊണ്ട്—അധിഷ്ഠിപ്പിക്കുകയാണ് അദ്ദേഹം ഈ കാവ്യത്തിൽ ചെയ്തത് എന്നത്രേ ആദ്യത്തെ ഭൂപ്രവാദം. വാസ്തവം നോക്കുകയാണെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന് അത്തരത്തിലൊരു ഉദ്ദേശ്യം ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നുള്ളതു ഞാൻ ചണ്ഡാലഭിക്ഷകിയെഴുതിയ അവതാരികയിൽ മുകൾക്കുറുമായി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു സമുദായത്തെ അടച്ച് അധിഷ്ഠിപ്പിക്കുകയെന്നുള്ള ആ നാശകീയമായ മനോവികാരം ഒരു മഹാകവിയ്ക്കും ഉണ്ടാകാൻ ഇടയില്ല; മൈത്രനാകുന്ന മഹാകവി. കേരളത്തിലെ മഹമ്മദീയരിൽ ഭൂരിപക്ഷവും ഹിന്ദുമതത്തിലുള്ള ചില ഭാഗ്യവാന്മാർ നിമിത്തം മഹമ്മദീയമതത്തെ ശരണം പ്രാപിക്കേണ്ടിവന്ന ഹിന്ദുക്കൾ തന്നെ ആണെന്നും അത്തരത്തിലുള്ള ആചാരങ്ങളെ പുലർത്തിക്കൊണ്ടു പോകുന്നത് നിമിത്തം ഹൈന്ദവസമുദായത്തിന് എത്രമാത്രം ശൈഥില്യവും സങ്കടവും ഉണ്ടാകുമെന്നും കേരളീയരെ ശക്തിയുക്തമായി ഉൽബോധനം ചെയ്യണമെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം; ആ വസ്തുത അദ്ദേഹത്തെ വാച്യമായ രൂപത്തിൽ ആ കാവ്യത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു ഉത്തമബ്രാഹ്മണയുവതിയെ ഒരു പു

ലയൻ വിവാഹം ചെയ്യത്തക്കവണ്ണം ഇതിവൃത്തം നിർമ്മിച്ച് വണ്ണസങ്കരത്തെ അനുകൂലിച്ചു തദപരാ ബ്രാഹ്മണസമുദായത്തെ കവി അധിക്ഷേപിച്ചു എ നാണ് രണ്ടാമത്തെ ഭാഷ്യപ്രവാദം. ഇതിന്നും അടിസ്ഥാനമില്ല. ഭരവസ്ഥ ആമുലാഗ്രം അവധാനപൂർവ്വമായും അമത്സരമായും വായിച്ചാൽ അതിൽ വണ്ണിച്ചിരിക്കുന്ന പരിതഃസ്ഥിതികൾക്കു വിധേയമായ ഒരു ബ്രാഹ്മണയുവതിയ്ക്ക് അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു അനുരാഗം ജനിക്കുന്നത് അസാധാരണമല്ലെന്നു സഹൃദയന്മാർക്കു നിരീക്ഷിക്കുവാൻ പ്രയാസമില്ല. ഭരവസ്ഥ എന്നു കവി കാവ്യത്തിനു നൽകിയിരിക്കുന്ന പേർ പോലും ഈ വിഷയത്തിൽ അർത്ഥപൂർണ്ണമാണ്. “മലപലനങ്ങൾക്കു മദ്യമിഷ്ടത്തിൽ ഉദ്ദേശശുദ്ധിയാൽ മാപ്പുനൽകിൻ” എന്നു വ്യക്തമായി ഗുണമാവസാനത്തിൽ യാഥാസ്ഥിതികന്മാരോടു ക്ഷമാപണം ചെയ്തു വിരമിക്കുന്ന ഒരു മഹാകവിയുടെ സദുദ്ദേശ്യത്തെപ്പറ്റി സംശയിക്കുന്നതുപോലും മഹാപാപമാകുന്നു.

“ഉദ്യാന പാലകന്മാരുടെവാന്മാരുണൻ പ്രമുഖനായി” ഇത്യാദിഭാഗങ്ങളിൽ എത്ര വിനീതമായ—എത്ര വ്യംഗ്യമസ്സുണ്ടായ സ്വരത്തിലാണ് ആശാൻ മാമുൽപ്രിയന്മാരെ ഈ വക വിപുലങ്ങളായ വിഷയങ്ങളിൽ ഒരു കണ്ണോടിക്കുവാൻ ക്ഷണിക്കുന്നതെന്നുള്ളതു് ഈ സന്ദർഭത്തിൽ പ്രത്യേകം സ്മരണീയമാണ്. വാസ്തവത്തിൽ ഏതു ഭൂതയാവിഷ്കനായ കേരളീയകവിക്കും പുലയനും മനുഷ്യനാണെന്നു ബ്രാഹ്മണരിൽ ചിലരെ അറിയിക്കണമെന്ന് ആഗ്രഹമുണ്ടാകുന്നതു സഹജമാണ്. ആ ആഗ്രഹം ആശാനുമുണ്ടായാൽ അതെങ്ങിനെയാണ് അപലപനീയമായിത്തീരുന്നതെന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. അതൊരപരാധമാണെങ്കിൽ

“യഥാജാതജനാനാന്തു
ശരീരം സർവ്വഭവതഃ
തിരോഭൂതതയാ നിത്യം
വർത്തന്തേമുനിസത്തമാഃ!
അതശ്ചേദഭോഗമോക്ഷാത്മീ
ശരീരം ഭവതാമയം
സ്വപകീയം പരകീയഞ്ച
പൂജയേന്തു വിശേഷതഃ”

അതായത് സന്ന്യാസമീനന്മാരായ സാധുജനങ്ങളുടെ ശരീരത്തിലും എല്ലാ ഭവതകളും അല്ലയോ മഹാഷിശ്രേഷ്ഠന്മാരേ! ഒളിവിൽ വർത്തിക്കുക തന്നെയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഇതുകൊണ്ടു ഭോഗത്തേയും മോക്ഷത്തേയും (അഭ്യുദയത്തേയും നിശ്ശ്രേയസത്തേയും) ഇച്ഛിക്കുന്ന ഏവനും തന്റേറയും അന്യന്റേറയും ശരീരത്തെ ഭവതാമയമാണെന്നുള്ള ബോധത്തോടുകൂടി വിശേഷ

ശിഷ്യം പുജിക്കേണ്ടതാണ് എന്നുശാസിക്കുന്നു. വേദാന്തരത്നമഹോദധി
 യായ സുതസംഹിത മുതലായ പ്രാമാണികങ്ങളായ ഫൈനവമതഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ
 നിർമ്മാതാക്കളും ആ വിഷയത്തിൽ അപരാധികളാണ്. ഓഡാല
 ഭിക്ഷുകിയും കരുണയും ബലമതഗ്രന്ഥാന്തർഗ്ഗതങ്ങളായ ഇതിവൃത്തങ്ങളെ
 ഉപജിവിച്ചു രചിച്ചിട്ടുള്ള രണ്ടു കാവ്യങ്ങളാകുന്നു. ജാതി—അഥവാ ജന
 നമാത്രത്താൽ മനുഷ്യനാണോകുന്ന മിഥ്യാഭിമാനം എത്ര അത്മശൂന്യമാണെ
 ന്ൻ ആശാൻ ഭിക്ഷുകിയിൽ—രൂക്ഷവും കർശവുമായ ഭാഷയിൽ—എ
 ന്നാൽ സോപപത്തികമായി നിരൂപണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കരുണ ആശാ
 ന്റെ കാവ്യങ്ങളിൽവെച്ച് അത്യുൽകൃഷ്ടമാകുന്നു. അതിലധികം ആസ്വാ
 ദ്യമായ ഒരു കാവ്യം ഭാഷയിൽ വേറെയുണ്ടോ എന്നു സംശയം തന്നെ. ഏ
 തു കവിയുടെ കാവ്യങ്ങൾ ഒന്നിന്നൊന്ന് ഉത്തരോത്തരം സഹൃദയസമ്മോ
 ദം നരകവാൻ പശ്ചാപ്തങ്ങളായിത്തീരുന്നുവോ ആ കവിയാകുന്നു ചരിതാ
 ത്ഥൻ. വേഡ്സ് വത്തിന്റേയും മറ്റും പൂർവ്കാലങ്ങളിലെ ചില കാവ്യ
 ങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് അനന്തരകാലങ്ങളിലെ കൃതികൾ അപരങ്ങളാണെ
 ന്ൻ ഒരാക്ഷേപം ഇന്നും സർവ്വസമ്മതമാകുന്നു. സതതോത്ഥായിയായ ഒരു
 മഹാകവിയായിരുന്നു ആശാൻ. അതുകൊണ്ട് “ലമ്പന്നിപൂർവ്വം കീർത്തി
 ജാതാജാതാ മൂണാധികാഃ” എന്ന രീതിയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാവ്യങ്ങ
 ൾക്കു പ്രകാശിക്കുവാൻ ഇടവന്നു. ലീലയോട് പ്രകൃതി പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന
 സഹതാപം, സീത പ്രകൃതിയോടു ചെയ്യുന്ന അന്യോമന്ത്രണം, ചാത്തന്റെ
 ചാളയും അതു കാണുമ്പോൾ കവിയുണ്ടാകുന്ന വികാരങ്ങളും, ആർത്തന
 യും കിണറും, വേശ്യയുടെ ആദ്യത്തെ ചമഞ്ഞിരിപ്പും, ഒടുവിൽ അവൾ പൈ
 നവീഴുന്ന പുടകാടം ഇത്യാദി വർ നൃപസ്തകം അദ്ദേഹം എത്ര തന്മയതപ
 ത്തോടുകൂടിയും സഹൃദയഹൃദയം ഹൃദയമാകുവണ്ണവും വണ്ണിക്കുന്നു. ഈ വ
 ണ്ണനകൾ ഓരോന്നിലും അദ്ദേഹം പ്രദർശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു അനന്യസുഭഭമാ
 യ കവനകലാപാടവം ആരെയും ആശ്ചര്യാനന്ദസാഗരത്തിൽ ആറ്റാടിക്ക
 ന്നതിനു പശ്ചാപ്തങ്ങളാണ്. (ഇവിടെ ഉള്ളൂർ, ലീല, വിന്യാപിഷ്ഠയായ
 സീത, ദുരവസ്ഥ, കരുണ ഈ കാവ്യങ്ങളിൽനിന്നു ചിലഭാഗങ്ങൾ ചൊല്ലി
 സഭസ്വരം കേൾപ്പിക്കേണ്ടായി.) ആശാന്റെ കാവ്യങ്ങളിലെ രസത്തെ
 പററിയുള്ള ചെട്ടി ഇന്നും നടന്നുകൊണ്ടുതന്നെ ഇരിക്കുന്നു. സംഭോഗശ്രോ
 ഗാരത്തെ വിപ്രലംഭശ്രോഗാരത്തിനും വിപ്രലംഭശ്രോഗാരത്തെ കരുണത്തിനും
 കരുണത്തെ ശാന്തത്തിനും അധീനമാക്കിക്കൊണ്ടാകുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ
 കാവ്യങ്ങൾ സാമാന്യേന പരോഗമനം ചെയ്യുന്നത്. കേവലം പ്രരോചനാ
 ത്വമായല്ലാതെ ലൗകികരീത്യാ ഉള്ള സംഭോഗശ്രോഗാരത്തെ അദ്ദേഹം സ്ത
 ൾരിക്കുന്നതേ അല്ല. ശുശ്രൂഷാവിരങ്ങളിൽ ഒന്നായിരിക്കണം അംഗിയായ ര
 സമെന്നുള്ള ആലംകാരികന്മാരുടെ ഉത്സർഗ്ഗവിധിക്ക് അദ്ദേഹം വിധേയ

നല്ല ശുശ്രൂഷ എന്ന ഒരു രസമേ വാസ്തവത്തിൽ ഉള്ള എന്ന് ഭോജരാജാവും 'കരുണമൊരു രസംതാൻ' എന്ന് ഭവഭൂതിമഹാകവിയും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളായ പ്രസ്താവനകളിൽ നിന്നുതന്നെ കരുണത്തിനു രസപംക്തിയിൽ ഉള്ള മാന്യസ്ഥാനം എന്തെന്നു നമുക്കു മനസ്സിലാക്കാം. വാസ്തവത്തിൽ 'കരുണ'വും 'ശാന്ത്'വുമാകുന്നു യഥാക്രമം രാമായണത്തിലും മഹാഭാരതത്തിലും നമ്മുടെ അഭിജ്ഞാപികളായ വാത്മീകീ മഹർഷിയും വ്യാസഭഗവാൻ അംഗികളായി കല്പിച്ച രസങ്ങൾ എന്നുള്ള തത്വം അഭിനവതൂപ്പാചാര്യർ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധ്യാനാലോകലോചനത്തിൽ വ്യവസ്ഥാപനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ആ രണ്ടു രസങ്ങളിലും ശ്രീമന്നാരായണതത്വസാമികളുടെ മുഖ്യശിഷ്യനായ ഒരു പ്രകൃഷ്ടവിന്തകൻ അഭിനിവേശം ജനിക്കുന്നത് സ്വാഭാവികം തന്നെ. ദുഃഖപരീതമായ മനുഷ്യജീവിതത്തിൽ ഒരു നോക്കിയാൽ കരുണത്തിനല്ലാതെ സ്ഥാനമെവിടെ? ആ ദുഃഖത്തിൽ നിന്നു മനുഷ്യൻ നിർവൃതി നേടണമെങ്കിൽ ശാന്തമല്ലാതെ ഗതിയെന്ത്? ഇതാണ് ആശാന്റെ രസോപനിഷദ്ഭാഷ്യം. രതിസ്ഥായിയായ വിപ്രലംഭവും ശോകസ്ഥായിയായ കരുണവും ശമസ്ഥായിയായ ശാന്തവും ചേർന്നുള്ള ഒരു അഭ്യുത്ഥമായ രാസയോഗമാണ് നാം ആശാന്റെ കൃതികളിൽ കാണുന്നതെന്ന് സമഷ്ടിയായി പറയാം. അനുരാഗത്തെ അതിന്റെ പരിശുദ്ധമായ രൂപത്തിൽ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിന് 'ശ്രവമിഹ മാംസനിബലമല്ലരാഗം' എന്ന തത്വത്തെ സമഞ്ജസമായി പ്രമഞ്ജനം ചെയ്യുന്നതിന് അദ്ദേഹം അത്യധികം ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. മഹാകവി ശ്രീ ഹർഷൻ നൈഷധീയ പരിതത്തിൽ ഈ വസ്തുത "ഭേവാന് യാ നിഷധരാജ രൂപസ്തുജന്തി, രൂപാദരജ്യതനളേന വിഭർത്സ്യഭൂഃ ജന്മാന്തരാധിഗതകർമ്മവിപാകജന്മൈഃ പ്രോന്മീലതികപചനകന്യചനാനുരാഗഃ" എന്ന പദ്യത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'നളന്റെ രൂപം ധരിച്ച ഇന്ദ്രൻ, അഗ്നി, യമൻ, വരുണൻ, ഈ ദേവന്മാരെ പരിശുജിച്ച ദേവന്തി നിശ്ചയമായ നളന്റെ രൂപം കണ്ടല്ല അദ്ദേഹത്തിൽ അനുരാഗവതിയായിത്തീർന്നത്; ജന്മാന്തരങ്ങളിൽ ഉള്ള കർമ്മവിപാകം നിമിത്തമാണ് ഒരാൾക്കു മറ്റൊരാളിൽ അനുരാഗമുണ്ടാകുന്നത്' എന്നുള്ള ഈ തത്വം ലോകം ഒരിക്കലും വിസ്മരിക്കരുത്. ലീലയുടെ അവസാനത്തിൽ ലീലയും മദനനും സിദ്ധരൂപധാരികളായി 'നമ്മൾ'യിൽ നിന്നു പൊങ്ങി ലീലയുടെ സഖിയായ മാധവിയെ ആശ്വസിപ്പിക്കുന്നു. അക്കാലത്താണ് പ്രിയമാണിത്തന്നെ നളന്റെ കൈയ്യിൽ എടുത്തു. "ആരംഭംതോഴി! ഉലകിൽ മറയുന്നില്ല മാംസം വെടിഞ്ഞാൽ പൂർണ്ണ ഹൃദയത്തിൽ നില്ക്കില്ല പ്രണയജടിലം ദേഹിതൻ ദേഹബന്ധം രാഗമുദയം കരയൽ പോരും വേദം പ്രിയനഖി! ചിരംവാഴ്ചാഴ്ചാതെവിണ്ടു നഖം വിടർന്നു വേരും നാടകേരം, വിരതഗതിയായില്ല സംസാരചക്രം"

എന്ന പട്ടണിന്റെ ഭാവസൗന്ദര്യം പ്രത്യേകിച്ചും മനുഷ്യർക്കു പശ്ചാലോചനാവിഷയമാകേണ്ടതാണ്. മൃതനെപ്പറ്റി ജീവിതാശ തീരെ ഇല്ലാതെ വരുമ്പോൾ കരുണയും പുനഃസമാഗമമേതുമായ പ്രത്യാശയുള്ളപ്പോൾ വിപ്രലംഭശ്വാസാരവും ആണെന്നു അലങ്കാരികന്മാർ വ്യവചരിക്കാറുണ്ട്. ഇവിടെ ആശാൻ കല്പിക്കുന്ന പുനഃസമാഗമം ആമുഷ്ടികമാകുന്നു എന്നുള്ളതാണ് അതിന്റെ അഭേദമതപം; അത് സഹൃദയന് ഒരുതരത്തിൽ നോക്കിയാൽ അത്യന്തം ആസ്വാദ്യമാണെന്നും സമ്മതിക്കാതെ തരമില്ല. ആദ്യോത്ഥികമായ ശ്വാസാരമാകുന്നു വാസ്തവത്തിൽ ശാന്തരസം. കരുണയിലെ ചുടുകാടിന്റെ വണ്ണനത്തെ ഡാൻറിയുടെ ഡിവൈൻകോമെഡി എന്ന സുപ്രസിദ്ധമായ പാശ്ചാത്യമഹാകാവ്യത്തിലെ ചില വണ്ണനകളുമായി പോലും തുലനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ആശാന്റെ ഉപമ, അത്ഥാന്തരത്വാസം, ദുഷ്ടാന്തം ഇത്യാദൃലങ്കാരങ്ങൾക്കുള്ള നവ്യതയും സാമഞ്ജസ്യവും ഒന്നു വേറെ തന്നെയാകുന്നു.

“വാചസ്പതിസഹസ്രാണാം സഹസ്രൈരപീയതതഃ
നിർബദ്ധാപിക്ഷയം നേതി പ്രകൃതി ജഗതാമിവ”

അതായത് എത്രയോ സഹസ്രാനുസഹസ്രം മഹാകവികൾ പ്രബന്ധങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇന്നും അനുഗ്രഹീതനായ ഒരു കവിക്കു നൂതനമായ വണ്ണപ്രവസ്തകൾ നൂതനമായ രീതിയിൽ വണ്ണിക്കത്തക്കവണ്ണം എത്രവേണമെങ്കിലും കാണുമെന്നുള്ള ധ്വനികാരന്റെ മനസ്സിൽ ആശാന്റെ കവിതകൾ അതൂർത്തമായ വിധത്തിൽ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു.

ഭിവാംഗത്തനാലു നമ്മുടെ മഹാകവി പക്ഷെ മുക്തിപദത്തെ തന്നെ പ്രാപിച്ചിരിക്കാം. സംഗീതസാഹിത്യരത്നസുവേദികളുടെ മാഹാത്മ്യം അത്രമാത്രമുണ്ട്. സംഗീതജ്ഞന്മാരെപ്പറ്റി യാജ്ഞവല്കൃഷ്ണത്തിൽ,

“വീണാവാദനതത്ത്വജ്ഞൈഃ
ശ്രുതിജാതിവിശാരദഃ
താളജ്ഞശ്വാപ്രയാണേന
മോക്ഷമാഗ്ധം നിയജ്ഞതി.”

എന്നു പ്രസ്താവിച്ചുകാണുന്നതു ശബ്ദബ്രഹ്മത്തിങ്കൽ നിഷ്ണാതനായവർക്കും സംബന്ധിക്കുന്നതാണെന്ന് ഇതരഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്നു വെളിവാകുന്നുണ്ട്. അഥവാ പരോപകാരപരനായ അദ്ദേഹം സമുദായം, സംസ്ഥാനം, സാഹിത്യം ഇവയെ സേവിച്ച് അതിൽ അലംഭാവത്തെ പ്രാപിച്ചതായി വിചാരിക്കുവാനും മാർഗമില്ല. സാഹിത്യവിഷയകമായെന്നപോലെ

സമുദായസംബന്ധമായും രാഷ്ട്രീയമായുമുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ സദ്‌വൃദ്ധ സായത്തൊപ്പാറി എനിക്കു പലപ്പോഴും നേരിട്ടറിയുന്നതിനും നിരതിശയമായി അഭിനന്ദിക്കുന്നതിനും സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം പ്രജാസഭയിലും നിയമസഭയിലും സമുദായത്തേയും രാജ്യത്തേയും അഭിമുഖീകരിച്ചുചെയ്ത പ്രവൃത്തി ഒട്ടുമിക്കവാരും ഞാൻ ഗവർണ്മെൻറസെക്രട്ടറിയും നിയമസഭാസെക്രട്ടറിയുമായി ജോലിനോക്കിയിരുന്ന കാലത്താകയാൽ എനിക്ക് ഈ സംഗതിയെപ്പറ്റി ഉത്തരവാദിത്വത്തോടുകൂടി പ്രസ്താവിക്കുവാൻ ധാരാളം അർഹതയുണ്ട്. ഗവണ്മെൻറിനും പൊതുജനങ്ങൾക്കും കൊട്ടാരത്തിനും കടലിനും സമുദായത്തിനും വ്യക്തിക്കും ഒന്നുപോലെ ഇണങ്ങിയ ഒരു ലോകസേവകനായിരുന്നു എന്റെ സ്നേഹിതൻ. അദ്ദേഹം കരുണയുടെ ഉപസാഹാരത്തിൽ ഉപഗൃഹ്ണേയം:—

“നമസ്കാരമുപഗൃഹ്ണ! വരികഭവാൻനിവാണ
നിമഗ്നനാകാതെ വീണ്ടും ലോകസേവക്കായ്
പതിതകാരണീകാരാം ഭവാദൃശസുതന്മാരെ
ക്ഷിതിദേവിക്കിന്നു വേണമധികം പേരെ”

എന്നു ചെയ്തിട്ടുള്ള ആ അവ്യാജസുഭഗമായ അദ്വൈത അദ്ദേഹത്തിനും പരുന്നതാണ്. പൂർവ്വജന്മകൃതമായ സംസ്കാരവിശേഷത്താൽ അത്രമാത്രം ശീലഗുണത്തോടും വൃത്തസമ്പന്നതയോടും സരസ്വതീപ്രസാദത്തോടുംകൂടി ജനിച്ചു, ശേഷിച്ചു കർമ്മഫലങ്ങൾ ഭൂജിച്ച് ഐഹികരംഗത്തിൽനിന്ന് അന്തർലോകചെയ്ത നമ്മുടെ ആശാൻ ഇനിയും ലോകാനുജിപ്തജ്ഞനിമിത്തം പുനർജന്മം വരിച്ചു കേരളത്തേയും കൈരളിയേയും സമാശ്വസിപ്പിക്കും; സന്തോഷിപ്പിക്കും സംശയമില്ല. അതുവരെ നമുക്കദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ പ്രതികൃതി ഒരു മഹനീയമായ ഒരു മാർഗ്ഗജ്യോതിസ്സായി പരിലസിക്കുമാറാകട്ടെ. ഏതദപാരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാവനങ്ങളായ ആ ദർശങ്ങൾ നമ്മുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ രൂപമുഖങ്ങളായി നമ്മെ കൽപ്പിപ്പാനുപാദനത്തിൽ അധൃഷ്ടന്മാരും കർമ്മകശലതയിൽ അദിപിതീയന്മാരുമാക്കിത്തീർക്കട്ടെ.

അതല്ലെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടാൽ തന്നെ അപ്രകാരം അദ്ദേഹം
മരിച്ചാൽ അതിന്റെ അർത്ഥം എന്തെന്നു കരുതുന്നവർക്കു
വേണ്ടുന്ന യാതൊരു യാതൊരു യാതൊരു യാതൊരു യാതൊരു
തെറ്റിപ്പറ്റാത്തതും അതല്ലെന്ന് അദ്ദേഹം തന്നെ തന്നെ തന്നെ
തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ

* രണ്ടല്ലത്തങ്ങളെ നോതിസാലുപി.

(പന്തളം:—കേ. പി. രാഘവപ്പണക്കർ)

മഞ്ജരി

സുരിപ്രവീരൻ തുളസീദാസൻ ഗംഗാ-
തീരത്തിൽ ചിന്താനിമഗ്നനായി,
ഏകാന്തമാകുമിടത്തിൽ-ശുശാന്ത-
ഭാഗത്തിൽ-ചുറ്റിനടന്നിടുമ്പോൾ,
കല്യാണവേളയിലെമ്പോൾ മോടിയാ-
യുള്ള വേഷത്തോടു മേകനാരി,
തന്നാത്ത നാഥന്റെ പ്രേമത്തിൻ കാല്പാലായ്
തന്നെയിരിപ്പതുകണ്ടു വിജ്ഞൻ.

സൽക്കവിപുംഗവൻ വന്നതുകണ്ടു വര

വെക്കുമെഴുന്നോറുകൂപ്പിച്ചൊന്നാൾ:—

“മാന്യമാനാഗരോ! മൽക്കാന്തനോടൊത്തു

വിണ്ണിൽ ഗമിക്കുവാൻ സജ്ജയാം ഞാൻ

എന്നതിനായിട്ടു നമതിനല്ലിയ-

ക്കെന്നെയനുഗ്രഹിച്ചാലുമിപ്പോൾ.”

“വത്സേ! യെന്നിത്ര തിടുക്കമീയുഴിയു-

മീശപരൻ തന്റെ കൈവേലയല്ലോ.”

ഏവമലമ്പുനരുളിയപ്പോളവ-

ളീവിധമുത്തരമുച്ചരിച്ചാൾ:—

“നിർദ്വണ്ഡമല്ല ഞാൻ കാംക്ഷിപ്പതെൻജീവ-

സ്വസ്ഥമാംപ്രിയ നാഥനേത്താൻ.”

എന്നതുകേട്ടിട്ടു മന്ദഹാസത്തോടും

ചൊന്നിതു വന്യനാസാരവേദി:—

“എൻകണ്ടേ! പോക ഗൃഹത്തിൽ, നീ കാണുന്നിൻ

കാന്തനേരണ്ടുപക്ഷത്തിനുള്ളിൽ.”

തുഷ്ടിയുമാശയുപൂണ്ടു നതാംഗിതൻ

വിട്ടിലേക്കായ് നടക്കൊണ്ടാളപ്പോൾ

നിത്യവുമായവരും തന്നെക്കേൾക്കത്തി-

ലെത്തിനാനാരാധ്യനക്ഷവീന്ദ്രൻ.

ആത്മീയപ്രേമമവളിൽ നിറയുമാ-

രമ്മഹാൻഡമോപദേശം ചെയ്യാൻ
കഷ്ടിച്ചുമാസം കഴിഞ്ഞവാനായത്
വീട്ടുകാരിവിധവനായൊന്നാർ:—
“അല്പയോമാനിനിരത്നമേ! നിന്നുടെ
വല്ലഭൻവന്നുവോ? ചൊല്ലിയാലും.”
അപ്പോഴൊന്നെന്നതുകേട്ടുവിധവതാ-
“നവെ” നുപുഞ്ചിരിപൂണ്ടുചാർ.
പിന്നെയുതൽക്കണ്ഠയോടവർചോദിച്ചാർ
“എങ്ങനെയൊന്നാണിത്?” എന്നിവണ്ണം.
“എൻപ്രാണനായകനെനുള്ളിലാണോക്ക
രണ്ടല്ലത്തങ്ങളെ” നോതിസാധുപി.

* ടാളർ

രണ്ടാം അദ്ധ്യായം യുദ്ധം.

കഴിഞ്ഞകൊല്ലം ഞങ്ങൾ അദ്ധ്യായത്തിന്റെ കാരണങ്ങളെപ്പറ്റി സവിശ്ശരം ചേർത്തിരുന്നു. ടി യുദ്ധത്തെപ്പറ്റിയാണ് ഇതു തൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്. ഈ ലേഖനകർത്താവ് ഇൻഡ്യയിലെ യഥാർത്ഥ ചരിത്രകാരനാണെന്നു സുപ്രസിദ്ധമാണല്ലോ.

(മേജർ. ബി. ഡി. വാസ്. ഐ. എം. എസ്.)

ഇൻഡ്യയുടെ ‘സയൻറിഫിക് പ്രോഗ്രസ്സ്’ എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്ന പ്രദേശം ഇംഗ്ലണ്ടിന് അധീനമാക്കിയ സൈനികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ പ്രവർത്തനരംഗത്തിൽ രണ്ടുവേഷങ്ങളാണു സമ്പ്രദാനമായി കാണപ്പെടുന്നത്. മേജർ ജനറൽ (പിന്നീട് പ്രഭു) റാബർട്സ് മേജർ (പിന്നീട് സർവ്വത) കവനരിയുമായിരുന്നു. യുദ്ധമുണ്ടാകുന്നതിനുമുമ്പ് ഇവർ ഇൻഡ്യയിലെ ബ്രിട്ടീഷുസർവ്വീസിൽ ഉള്ള രണ്ടു തേജഃപുഷ്പങ്ങളല്ലായിരുന്നു. അദ്ധ്യായം ഉണ്ടാകാതെ കഴിഞ്ഞു ഏകിൽ ഈ രണ്ടുപേരും, ഒരുപക്ഷെ അല്പ നിശ്ചയമായിത്തന്നെ, സ്തുതിഗീതങ്ങളോ വിശ്വാസപരമായോ കൂടാതെതന്നെ ശവകുടീരത്തിൽ ദീപ്തസ്വരൂപം അനുഭവിക്കുമായിരുന്നു. ‘ഇൻഡ്യയിൽ നാല്പത്തൊന്നുവർഷം’ എന്ന സ്വപ്രസ്ഥത്തിൽ റാബർട്സ് യുദ്ധത്തെക്കുറിച്ചു വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സകലസംഭവങ്ങളുടേയും ശരിയായ രേഖിവര

ണമൊ, യുദ്ധത്തിന്നു നിദാനീഭൂതങ്ങളായ ഡാസ്സവസംഭവങ്ങളൊ അതിൽ ഉണ്ടെന്നുചിപ്പാൻ അവകാശമില്ല. അദ്ദേഹം പരമാർത്ഥങ്ങളെ മറയ്ക്കയും അന്യഥാകരിക്കയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ലിട്ടൺപ്രഭു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുണകാംക്ഷിയാണ്. അതിന്നു സ്വ ഗ്രന്ഥത്തിൽ അദ്ദേഹത്തെ ആകാശത്തോളം പൊക്കി പുകഴ്ത്തിയിട്ടുണ്ട്. മിഗ്വാറോപിതസംഗതികൾ നിറഞ്ഞതെങ്കിലും ആ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ വലിയ പ്രചാരമുണ്ടായി. റാബർട്സ് പ്രഭു, ഷർആലിയെ കഴിയുന്നവിധത്തിൽ കറുത്തവായംകൊണ്ട് ചിത്രണം ചെയ്തിരുന്നതുകൊണ്ട് മരിച്ചപ്പോയ ഷർആലിയെക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രവൃത്തികളേക്കുറിച്ചും ഇംഗ്ലണ്ടിലുള്ളവർക്കെല്ലാം മിഗ്വാറോയുമാണുള്ളത്. റാബർട്സിന്റെ വിവരണം പരമാർത്ഥമെങ്കിൽ ലിട്ടൺപ്പോലെ ഒരു രാജ്യന്ത്രജ്ഞൻ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ ഉണ്ടായിട്ടുതന്നെയില്ല. ഇതു ഓർത്ത ആരും അതുതപ്പെടുവാനില്ല. ചില്ലറ പലമെഴുത്തുകാരെന്നുള്ളതിൽ കൂടുതലൊന്നും അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളവരായില്ല. ലിട്ടൺപ്രഭു ബോംബെയിൽ വന്നിറങ്ങിയ അവസരത്തെ സൂചിപ്പിച്ച് റാബർട്സ് ഇങ്ങനെ എഴുതിയിരിക്കുന്നു:- 'എന്റെ ഭാവികാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു അദ്ദേഹവുമായി പരിചയപ്പെടുമ്പോൾ, എന്തെല്ലാമാണ് പറയാനുള്ളതെന്നതെന്ന് ഞാൻ വിചാരിച്ചുതന്നെയില്ല.'

കവഗറി അയർലണ്ടുകാരനായിരുന്നു. റാബർട്സും ആനാട്ടുകാരൻതന്നെ. ഈ രണ്ടു അയറീഷുകാരാണു ലിട്ടന്റെ വിശ്വസ്തരായ ഉപദേഷ്ടാക്കൾ. അധികാരപദത്തിൽ ഇരിക്കുന്ന അയറീഷുകാരൻ സ്വാതന്ത്ര്യപ്രണയികളായ അഫ്ഗാൻകാരോടു അനുഭാവത്തോടെ പെരുമാറുമെന്നു ഉറപ്പാക്കിപ്പാൻ അവകാശമില്ല. പല നൂറ്റാണ്ടുകളായി അയറീഷുകാർ ഇംഗ്ലണ്ടിന്റെ അടിമകളാണ്. അങ്ങിനെയുള്ളവർ അധികാരപദത്തിലെത്തുമ്പോൾ മറ്റുള്ളവരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യപ്രേമത്തോടും ചെറുപ്പം സൗഹൃദത്തോടും പെരുമാറുകയില്ല. റാബർട്സും, കവഗറിയും അഫ്ഗാൻസ്വാതന്ത്ര്യവിമോചനത്തിനുള്ള രണ്ടു ദ്വിജീമന്മാരായിരുന്നു. ലിട്ടൺ ഇവരുടെ കാര്യങ്ങളേ സമ്പന്നംകൊണ്ടു മുർച്ഛിതനായതത്രെ.

ഷർആലിയോടു യുദ്ധപ്രഖ്യാപനം ചെയ്യുമ്പോൾ അഫ്ഗാനിസ്താനെ ആക്രമിക്കുവാൻ മൂന്നു സൈന്യവിഭാഗങ്ങളെ അയച്ചു. സർ സാമുവൽ ബ്രൗണിന്റെ കീഴിൽ ഒരു സേനയെ പേഷവാറിൽനിന്നും ജലാലാബാദ് പിടിച്ചാനും ഡൊണാൾഡ്സ്റ്റാൻകീഴിൽ കപറയിൽനിന്നു കാൻഡഹാർ പിടിച്ചാനും അയച്ചു. കാബൂളിനു വിധിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന കറാം സൈന്യം മേജർ ജനറൽ റാബർട്സിന്റെ കീഴിലായിരുന്നു. പക്ഷെ ഈ സൈന്യം കാബൂളിൽ എത്തിയതേയില്ല. അമീർ ഷർ ആലി യു

ലഭസന്നദ്ധനായിരുന്നില്ല. ബ്രിട്ടീഷുകാർ യുദ്ധകാലവും തന്റെ രാജ്യത്തു മുഴക്കിയതോടുകൂടി ഷർത്തുവി പരിഭ്രാന്തനായി. പ്രിയപുത്രന്റെ അധിക സ്തീകമെന്നുകൊണ്ടുള്ള ദുഃഖത്തെയും ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ ഉപദ്രവം കൊണ്ടുള്ള അസ്വസ്ഥതയും അനുഭവിച്ചുണ്ടായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥ പരിതാപകരമാണെന്ന്. ആത്മവിശ്വാസവും പ്രത്യുല്പന്നബുദ്ധിയും ഷർ ആയിരെയെ അനുഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. ഈ പരീക്ഷണഘട്ടത്തിലും അവ അദ്ദേഹത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചില്ല. യോഗ്യത്തിന്റേ ഒരുഭാഗം വിഭജകമാകുകൊണ്ടു ചാലായന്നം തന്റെ ക്ഷോമാർഗ്ഗമെന്നു അദ്ദേഹം കണ്ടു. അതുകൊണ്ടു രാജധാനിയെ ഉപേക്ഷിച്ചു. പക്ഷേ അതിനുമുമ്പ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനായ യാക്രബ്ബാണെ തടവിൽനിന്നു മോചിപ്പിച്ച് (അച്ഛനോടു അനുസരണമില്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ടു സ്വാതന്ത്ര്യം ഭംഗം ചെയ്തിരുന്നു) കാഞ്ചൂളിലെ നവാബായി വാഴിച്ചു. അതേ സമയത്തു ബ്രിട്ടീഷുഗവൺമേന്റിന്റെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കു ഒരു എഴുത്തുകൂടി എഴുതി. 'അതു പൂർണ്ണമായി ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചുണ്ടെന്നാണ്'. ചരിത്രമാഹാത്മ്യം അതിൽ അതു തെളിഞ്ഞു കാണുന്നു:—

അനവധി കാലങ്ങളായി പരസ്പരബന്ധത്തെ സംരക്ഷിച്ചുപോരുന്ന രണ്ടു അയൽരാജ്യങ്ങൾ യാതൊരു കാരണവും കൂടാതെ മൈത്രിയുടെ യൊ ഐക്യതയുടെയൊ ശൈലിപ്പും ഇതുവേഗം വരുത്തുമെന്നൊ, നിങ്ങളും ഞാനുമായി ഉണ്ടായിരുന്ന ബന്ധം ഈ പരിണാമത്തെ ഇതുവേഗം പ്രാപിക്കുമെന്നൊ ദൈവസന്നിധിയിൽ വിനീതനായ ഇവൻ ഉരഘിക്കയൊ, പ്രതീക്ഷിക്കയൊ ചെയ്തിരുന്നില്ലെന്നു ബ്രിട്ടീഷുഗവൺമേന്റിന്റെ ഉദ്യോഗസ്ഥസംഘം അറിഞ്ഞിരിക്കട്ടെ.

വഴക്കം ശത്രുതയും നിങ്ങൾ തുടങ്ങിയതുകൊണ്ടും നിങ്ങളുടെ സൈന്യം അഫ്ഗാനിസ്താനിൽ പ്രവേശിച്ചതുകൊണ്ടും സ്വസൈന്യങ്ങളേയും സ്വപന്താശരമനയിലെ സർവ്വസ്വത്തേയും ഉപേക്ഷിച്ച്, സൈന്യത്തിന്റെയും, പ്രളക്കന്മാരുടേയും, നാടുവാഴികളുടേയും ഐക്യകണ്ഠ്യനായുള്ള സമ്മതത്തോടുകൂടി റഷ്യയിലെ സാറിന്റെ തലസ്ഥാനമായ സെൻറ് പീറ്റേഴ്സ് ബാഗ്ഗിലേക്കു ഏതാനും അനുചരന്മാരോടുകൂടി മാത്രം ദൈവസന്നിധിയിൽ വിനീതനായ ഇവൻ ഇതാ പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവിടെ എത്തിച്ചേർന്നാൽ കാബൂൾ സമക്ഷം സകല യൂറോപ്യൻ ശക്തികളേയും റാത്നമില്ലാത്ത സകല ബന്ധങ്ങളുടേയും വിചരം അറിവിക്കണമെന്നു അപേക്ഷിക്കും.

നിങ്ങൾ എന്നോടു അഫ്ഗാനിസ്താനെ സംബന്ധിക്കുന്ന വല്ല കാര്യങ്ങളിലും വഴക്കുണ്ടെങ്കിൽ അതു സെൻറ് പീറ്റേഴ്സ് ബർഗിൽ അറി

വിച്ച്, നാം തമ്മിലുള്ള സംഗതികൾ യുദ്ധേച്ഛൻ ശക്തികളെ വിശദമാക്കി, പറ്റാത്തതെളിയിക്കുക. ന്യായമുള്ള വശം ഒരിക്കലും തിരസ്കരിക്കപ്പെടുകയില്ല. നിങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശം മറിച്ചായിരിക്കയും അഹംഗാൻ ജനങ്ങളോടു ശത്രുതയും പ്രതീകാരവും നിങ്ങൾ വരിക്കയും ചെയ്യുന്നു എങ്കിൽ ദൈവം ഒരു വനെ അവർക്കു രക്ഷയ്ക്കും നിലയ്ക്കും ശരണമായിട്ടുള്ളു. ഇവിടെ മുകളിൽ പ്രസ്താവിച്ച കർമ്മപദ്ധതിയെ അനുഗമിച്ചാൻ ദൈവസന്നിധിയിൽ വിനീതനായ ഇവൻ ആലോചിക്കയും നിശ്ചയിക്കയും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞു.

ഈ സ്ഥിതിവിശേഷത്തിൽ അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ച മാർഗ്ഗമുത്തമമെന്നതന്നെ വിശ്വസിക്കാം. ഒരു രാജ്യത്തു ജന്മമെടുത്തവൻ, ഒരു സ്വദേശാഭിമാനിയുടെ നിഷ്ഠയുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും അമീറിന്റെ ഈ പ്രവൃത്തിയിൽ കാണുന്നുണ്ട്. ഇതു പുരുഷമിഹ കറച്ചുകാലത്തേക്കെങ്കിലും അഹംഗാനിസ്സാനെ ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ വാളിന്റേയും തോക്കിന്റേയും നിഷ്ഠയെക്കുറിച്ചു തീർത്തു. അഹംഗാനിസ്സാന്റെ ശുഭഭാവം ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ കരാവലാബനും സ്വപ്രവൃത്തിയും സിദ്ധിച്ചുവെന്നും ചർച്ചയായി വിലാസിച്ചു. തന്നിട്ട അഹംഗാൻ ജനങ്ങളോടു യാതൊരു വിരോധമില്ലെന്നും, അവരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ആദരിക്കുന്നതിൽ കരുതുകമുണ്ടെന്നും, തന്റെ ഉദ്ദേശം ചർച്ചയായി ശിക്ഷിക്കണമെന്നുമാത്രമാണെന്നും ലിട്ടൺ പ്രഭു യുദ്ധപ്രാരംഭത്തിൽ പ്രാഗ്വാചനം ചെയ്തിരുന്നു. ശിക്ഷ്യനായ പുരുഷൻ അവരുടെ പിടിയിൽനിന്നു വിട്ടുകയും അവരുടെ ശക്തി എത്താത്ത ദിക്കിനെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തസ്ഥിതിക്ക് ബ്രിട്ടീഷുകാർ, അവരുടെ വാക്കിനെ പാലിക്കാൻ, അഹംഗാൻജനങ്ങളെ ഉപദ്രവിക്കാതെയും, അവരുടെ പിരതസ്വാധികാരങ്ങളെ അനുഭവിക്കാൻ സംഗതി ആക്കുകയും ചെയ്യുമൊ?

യാക്കൂബ് ഖാനെ കാബൂൾസിന്ധാസനത്തിൽ വാഴിച്ചതും ബ്രിട്ടീഷു ഗവൺമെന്റിന്റെ കോപശാന്തിയെ ഉദ്ദേശിച്ചതന്നെ ആയിരുന്നു. പൗനഃപുനയായി ബ്രിട്ടീഷുഗവൺമെന്റ് യാക്കൂബിനെ സ്വാതന്ത്ര്യനാക്കുവാൻ ചർച്ചയായി നിർബന്ധിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷെ അമീർ അവരുടെ അപേക്ഷയെ സഭാ നിരസിക്കത്തന്നെ ചെയ്തു. കാബൂളിലെ അഭ്യന്തരകാര്യങ്ങളിൽ ബ്രിട്ടീഷുകാർ ഒരിക്കലും പ്രവേശിക്കരുതെന്ന അമീർ മറുപടി പറഞ്ഞു. ബ്രിട്ടീഷുഗവൺമെന്റിന്റെ പേരിൽ തന്നിട്ടുള്ള പരാതികളിൽ ഒന്നു അവർ കൂടക്കൂടെ ചെയ്തു ഈ അപേക്ഷതന്നെയാണ്. അതുകൊണ്ട് യാക്കൂബ് ഖാൻ ഇൻഡ്യാഭരണമേധാവികളുടെ സുസമ്മതവിഗ്രഹമെന്ന അമീർവിചാരിച്ചു.

കാബൂളിൽനിന്നും പലായനം ചെയ്യാൻ ഷർ ആലിയെ പ്രേരപ്പിച്ചു. അന്നുഭാവവിധി ഇതെന്നതത്രെ. യൂറോപ്യൻശക്തികളുടെ മുമ്പിൽ തന്റെ സ്കന്ദനിവേദനം ചെയ്തെന്നതു വെറും ഒരു സംസാരം മാത്രമായിരുന്നു. യൂറോപ്പിലുള്ള എല്ലാശക്തിയും സ്വാതന്ത്ര്യപരമാരെന്നും ക്രിസ്തുമതത്തിൽ ഒരു ഏകോപനം സഹായിപ്പാൻ അവരുടെ കനിഷ്ഠികപോലും ചലിക്കുകയല്ലെന്നും അമീർ പൂർണ്ണമായി അറിഞ്ഞിരുന്നു. ടക്കിയോടു ഇവർ അനുഷ്ഠിച്ച കർമ്മം പ്രത്യക്ഷത്തിൽ മിഴിച്ചുനിൽക്കുന്നു. ഇസ്ലാമികളുടെ സംരക്ഷണത്തെ അവർ വളരെയ്ക്കു തെരുക്കുന്നുണ്ടെന്നും ടക്കിസുൽത്താൻ തന്റെ ജീവിതം ഒരു ഭാരമെന്നു തോന്നുവാൻ വേണ്ട കല്ലെറിവാൻ ഇവർ മടിച്ചിട്ടില്ലെന്നും ഇദ്ദേഹം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. യൂറോപ്യൻ ശക്തികളിൽനിന്നും സ്വന്തം ഉണ്ടാകുമെന്നു ഷർ ആലി ഹൃദയപൂർവ്വം വിശ്വസിച്ചിരുന്നു എന്നതു അസംബന്ധമാണ്. എങ്കിലും അഫ്ഗാനിസ്താനിലെ പരമാത്മ സംഗതികൾ ലോകത്തിൽ പരത്തുകയും സഹൃദയന്മാർ എങ്കിലും സ്വപക്ഷത്തോടു ചേരുകയും ചെയ്തെങ്കിലൊ എന്നു സംശയിച്ചിരുന്നേക്കാം.

പക്ഷേ കാബൂൾ പിട്ടു ഏറെക്കുഴിയുമ്പോൾ അമീർ പരമഗതിയെ പ്രാപിച്ചു. അദ്ദേഹം ആത്മഹത്യ ചെയ്തെന്നു പലരും സംശയിക്കുന്നുണ്ട്. കാബൂളിൽ താമസിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ തനിക്കുണ്ടാകുമായിരുന്ന മാനമാനിയിൽ നിന്നു അദ്ദേഹം രക്ഷപ്പെട്ടു. നിശ്ചയം.

ഷർ ആലിയുടെ പ്രയാണവും, തന്മൂലം ഓരോലോചനക്കാരുടെ വിജയവും ലിട്ടൺപ്രഭുവിന്റെ ഹൃദയത്തെ സന്തോഷംകൊണ്ടു നിറച്ചു. ഇൻഡ്യൻസ്റ്റോറിയെകൂട്ടിക്കു ഇങ്ങിനെ എഴുതിയിരുന്നു:— ശത്രുതപിളം ബരം പ്രചാരപനംചെയ്തു രണ്ടുദിവസത്തിനകം ആലിമസ്ജിദിൽ സർനവിലിചേമ്പർലിനു നേരിട്ട മാനമാനിയെ അതേസ്ഥാനത്തുവെച്ചുതന്നെ പ്രതികരിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിനുശേഷം രണ്ടാഴ്ചക്കകമായി കൈബർ, കറാം എന്നീ രണ്ടുവഴികളും നമുക്കു സ്വായീനമായി. നമ്മുടെ പ്രവൃത്തിരംഗത്തിൽനിന്നു അഫ്ഗാൻ സൈന്യം ഒന്നൊഴിയാതെ പിൻമാറി. ഏതൊത്താമസിയാതെതന്നെ ജലാലാബാദ് കോർഡഹാദും യാതൊരു എതിരും കൂടാതെ നമുക്കു സിദ്ധിച്ചു. ജാനവരി അവസാനത്തിനുമുമ്പ് (യുദ്ധം തുടങ്ങി മൂന്നുമാസത്തിനകം) ഭക്ഷണഅഫ്ഗാന്റെ അധികഭാഗവും, ഫാൽമൺഡുതൽ കിലാറിഗിൽഡായിവരെ ബ്രിട്ടീഷുഗവൺമേന്റിനു അധീനമായി. സൈനികകർമ്മത്തെ ഉചിത അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചതിന്റെ സൽഫലമത്രെ ഇത്ര ക്ഷണസാധ്യമായ വിജയം സംപ്രാപ്തമായത്. അമീറിന്റെ സ്ഥിരസൈന്യം പുനഃസംഘടിപ്പിക്കാൻ സാധിക്കാത്തവണ്ണം ശിഥിലവും, പരാജിതവും ആയി. എന്നിട്ടും സർദാർമാർ അ

തിന്റെ രക്ഷക്ക് ഒരുങ്ങിയില്ല. സാത്താ പ്രതിബന്ധവുമൂടാതെ ഞങ്ങളുടെ ക്ഷണം സ്വീകരിച്ച് ഞങ്ങളുടെ ആ നന്മ സമാഗതം പറഞ്ഞു. അവിടത്തെ അധികാരികൾ ഞങ്ങളുടെ ആശയത്തെ നിറവേറ്റി, നമ്മുടെ സൈന്യസാന്നിധ്യത്തിൽനിന്നു അവിടെയുള്ള ജനങ്ങൾക്കു സിദ്ധിക്കാവുന്ന ധനസഹായത്തിൽ അവർ വൈമുഖ്യം പുലർത്തിയിട്ടില്ല.

സർ സാമുവൽ ബ്രൗണിയുടെ സൈന്യത്തോടു കൂടി മേജർ കവഗ്നറി പൊളിറിക്കുലാഹിനായി. 1878-ഡിസമ്പർ 19-ാംനു കാബൂളിൽനിന്നും അമീർ ഓടിപ്പോയവിചരത്തിനു വൈസറായിക്കു കന്നിവഴി അറിവുകൊടുത്തു.

മണിപ്രവാളകവിത.

ഡി. പത്മനാഭനേണി. എം. എ.

“ഭാഷാസംസ്കൃതയോഗോ മണിപ്രവാളഃ” എന്നാണു ലീലാതിലകത്തിൽ മണിപ്രവാളത്തിനു നൽകിയിട്ടുള്ള നിർവ്വചനം. ഇതിൽ ‘ഭാഷ’ എന്നുള്ളതിന് കേരളഭാഷയെന്നും, ‘സംസ്കൃത’മെന്നുള്ളതിന് സംസ്കൃതവിഭക്ത്യന്തങ്ങളോടുകൂടിയ ലളിതങ്ങളായ സംസ്കൃത ഭാഷാപദങ്ങളെന്നും, ‘മണി’ക്കു മാണിക്യമെന്നും, ‘പ്രവാള’ത്തിനു പവിഴമെന്നും, ‘യോഗ’ത്തിന് അയോഗ്യം തിരിച്ചറിവാൻ പാടില്ലാത്ത വിധത്തിലുള്ള ചേർപ്പെന്നും അർത്ഥം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇതിൽനിന്നും മാണിക്യവും, പവിഴവും തമ്മിൽ കൂട്ടിച്ചേർത്താൽ രണ്ടും ചുവന്നനിറത്തിലുള്ള രത്നങ്ങളാകുകൊണ്ടു തമ്മിൽ തിരിച്ചറിവാൻ സാധിക്കാത്തതുപോലെ ശുദ്ധമലയാള പദങ്ങളും, സംസ്കൃത വിഭക്ത്യന്തങ്ങളോടുകൂടിയ ലളിത സംസ്കൃതപദങ്ങളും കൂട്ടിച്ചേർത്തു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള കാവ്യം എന്നാണു് സാധ്യവസായം കൊണ്ടു മണിപ്രവാളം എന്ന വാക്കിന് അർത്ഥം സിദ്ധിക്കുന്നതു്. ലീലാതിലകത്തിലെ സൂത്രവും, വൃത്തിയും പുറത്താകുന്നതിനു മുമ്പു് ‘മണിപ്രവാളം’ എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം തെറ്റിദ്ധരിച്ചു വ്യാഖ്യാനിച്ചു വന്നിരുന്നു. ഇതിൽ ഒന്നാണു് ‘കേരളകൗമുദി’ എന്ന വ്യാകരണത്തിന്റെ പീഠികയിൽ കാണുന്നതു്.

‘മലയാഴികളിടയായൊരു മലയാളമിതുദകം
 മലർകൊണ്ടിഹ കുടികൊണ്ടൊരു ധർമ്മീസുരരരുളായ്
 മണിസംസ്കൃതമണിയും തളിർ തമിഴും പരിമിളിതം
 മലയാളമിതൊരു വാണിയുമുളവായതി സർവസം.’

എന്നാണു കോവുണ്ണി നെടുങ്ങാടിയുടെ അഭിപ്രായം. ‘മലയാളം’ എന്ന വാക്കിന് അദ്ദേഹം കൊടുത്തിട്ടുള്ള അർത്ഥം ശരിയാണോ എന്നു സംശയമാണ്. എന്നാൽ ‘മണിപ്രവാളം’ എന്നതിന്റെ വ്യാഖ്യാനം തെറ്റാണെന്നുവരികുന്നു. മണി എന്നുള്ളതിന്നു രത്നമെന്നും, പ്രവാളം എന്നതിന് തളിരെന്നുമാണ് അദ്ദേഹം അർത്ഥമാക്കുന്നത്. രത്നവും തളിരും ചേർന്നു കെട്ടിയ ഒരു മാല യോജിപ്പും, ഭംഗിയുമുള്ളതായിവരാൻ പ്രയാസമാണ്. മൂല്യത്തിലും, പഴക്കത്തിലും അവയ്ക്കുള്ള വൈജാത്യം വളരെ വലുതാകുന്നു. ഈ ദോഷം വരാതിരിക്കാൻവേണ്ടിയാണ്,

‘സംസ്കൃതമായിന ചെങ്ങഴിനീളം
 നററമിഴായിന പിചുകമലരും
 ഏകകലൻ കരവകമാലാം
 വൃത്തമനോജ്ഞാം ഗ്രഥയിഷ്യേതഃ’

എന്നു മറ്റൊരു വിഭാഗം പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്. ഏതായാലും ലീലാതിലകം കണ്ടുപിടിച്ചതു മുതൽ മണിപ്രവാളം എന്ന പദത്തിന് ഒരുത്തമവ്യാഖ്യാനവും, ആ കവിതാരീതിക്ക് ഒരു ഉൽകൃഷ്ടശാസ്ത്രഗ്രന്ഥവും സുലഭമായിത്തീർന്നു.

മലയാളവും ലളിതസംസ്കൃതപദങ്ങളും ചേർന്ന് ഒന്നിനൊന്നു തിരിച്ചറിയാൻ പാടില്ലാത്തവിധത്തിൽ പ്രയോഗിക്കുന്നതായാൽ ആ ശ്ലോകത്തിന് എത്രമാത്രം ഭംഗിയുണ്ടാകുമെന്നു താഴെകാണുന്ന ശ്ലോകത്തിൽ നിന്നും മനസ്സിലാക്കാം.

‘അമൃതകരകരോടി സ്വർധൂനീബലമൂഡം
 തിരളൊളി തിരുനീരാമംഗരാഗാഭിരാമം
 കരകലിതകപാലം മംഗലം പിംഗലാക്ഷം
 മലമകൾമുലപൂണ്ണം ദൈവതം വെൽവുതാക.’

ഈ ശ്ലോകത്തിലെ ‘കരോടി’ ‘വെൽവുതാക’ മുതലായ പല പദങ്ങൾ സാഹചര്യം നിമിത്തം ഒരു നോട്ടത്തിന് ഏതു ഭാഷയിലുള്ളതാണെന്നു തെറ്റിദ്ധരിക്കുവാനിടയാകത്തക്ക വിധത്തിലുള്ള യോഗം എത്ര മനോഹരമായിരിക്കുന്നുവെന്നു നോക്കുക. സംസ്കൃത പദങ്ങൾ അധികമാകുകയൊ,

ഉള്ളതെല്ലാം കൂടി ഒരു ദിക്കിൽചെന്ന ചേരുകയോ, ഇടവിട്ടു ചേർത്തതായാലും കഠിനമായിരിക്കുകയോ, ചെയ്താൽ ഈ ഭംഗി നിശ്ശേഷം നശിച്ചു പോകുന്നു. ഇവയിൽ ഒന്നാമത്തിന്,

‘യഥാവദന്ത്യേഷ തഥാസിമേതപയാ
പിതാവിനെതുല്യകയോ പ്രയോജനം?
അഥാവദാതംസ്വമവൈഷിയുജ്യതേ
കൃതാവമത്യാ അപിവാസമത്രതേ’

എന്ന ശാകന്തളശ്ലോകം ഉദാഹരണമാകുന്നു. ഇതിൽ “പിതാവിനെതു” എന്ന ഒരു റൊ വാക്യമൊഴിച്ചു മറ്റുള്ളവ കേവലം സംസ്കൃതമാകുകൊണ്ട് ഈ ശ്ലോകം മണിപ്രവാളമാണെന്നു പറയാൻതന്നെ നിവൃത്തിയില്ല. അതുപോലെ നളചരിതത്തിലെ

കാന്തൻ കനിഞ്ഞുപറയുന്നൊരു ചാടുവാക്യം
പൂന്തെന്തൊഴുംമൊഴിനിശ്ചയിദർഭകന്യാ
ധ്യാനംരൂപാമയമപാസ്യനിശേന്ദനേവ
സ്വന്തർമ്മുദാപുരവരസഹതേനരേമേ!’

എന്ന ശ്ലോകത്തിന്റെ ഉത്തരാരംഭം മുഴുവൻ സംസ്കൃതമാകുകൊണ്ട് ഇതു രണ്ടാമതു പറഞ്ഞ തരത്തിലുള്ളതാകുന്നു. ഒടുവിൽ പറഞ്ഞതിന്

‘മുധാഭവിക്കാത്ത ദുഷ്കൃതവീര്യം
ഭധാനയെന്നോർക്കുമിടക്കുകയൊരു
ബുധാഗ്ര! ഭോ! കണപ! ഗർഭസ്ഥിതോഷ-
ബുധാംശമീമെന്നപോലാത്തപുത്രീ.’

എന്ന ശ്ലോകത്തെ ഉദാഹരിക്കാം. ഇതിൽ മുധാം ഉഷർബുധം മുതലായ പദങ്ങൾ ഇടവിട്ടു പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ളവയാണെങ്കിലും കഠിനങ്ങളാകുന്നു.

മണിപ്രവാളത്തിന് ഒൻപതും, മണിപ്രവാളഭാഷയ്ക്കു മൂന്നും വകഭേദങ്ങൾ ലീലാതിലകത്തിൽ കാണുന്നുണ്ട്. ഇവയിൽ “സന്ദർഭേ സംസ്കൃതീകൃതായ” എന്ന സൂത്രത്താൽ മലയാളപദങ്ങളോടു സംസ്കൃതവിഭക്തി പ്രത്യയം ചേർത്തുണ്ടാക്കുന്ന രൂപങ്ങൾക്ക് ലീലാതിലകത്തിൽ ശാസ്ത്രാനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. “പാലവും പിന്നീടേമോ” എന്നും മറ്റും കാവ്യങ്ങളിൽ പ്രയോഗങ്ങളുണ്ടെങ്കിലും കാലാന്തരത്തിൽ അവ നിഷിദ്ധങ്ങളായിത്തീർന്നു.

‘താർവ്വതയന്തിതകരാഃ കഠികൊയ്ക്കശേഷാഃ
മണ്ടന്തിപാന്നമനിവഹാഃപടിബന്ധപേട്ടാ

കാകാകരഞ്ഞുമരമേറിയറങ്ങയന്തി മിന്നാമിനങ്ങനിവഹാശ്ചമിനങ്ങയന്തി.

എന്നും മററുമുള്ള ശ്ലോകങ്ങൾ മേൽപ്രകാരമുള്ള പ്രയോഗങ്ങളെ അധിഷ്ഠിപ്പിച്ച് ഉണ്ടാക്കിയവയായിരിക്കാനേ തരമുള്ളൂ. നേരേമറിച്ചു സംസ്കൃത പദങ്ങളോടു മലയാളവിഭക്തി പ്രത്യയങ്ങൾ ചേർത്തു പ്രയോഗിക്കുന്നതിനു വിരോധമില്ലെന്നും തീരുമാനിച്ചു. ആ തീരുമാനം ഇന്നും കവികൾ ബഹുമാനിച്ചുവരുന്നു.

ആദ്യകാലത്തിൽ മണിപ്രവാളങ്ങൾ സംസ്കൃതവൃത്തത്തിൽ തന്നെ എഴുതിയിരിക്കണമെന്ന നിർബന്ധമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ കാലക്രമേണ ഈ നിർബന്ധം ശിഥിലമായിത്തീരുകയും മണിപ്രവാളകവിതാരീതി പാട്ടിലേയ്ക്കുകൂടി സംക്രമിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതാണ് മണിപ്രവാളത്തിന്റെ സാമാന്യസ്വഭാവം.

ഈ കവിതാരീതി മലയാളത്തിൽ എങ്ങനെ ഉത്ഭവിച്ചു എന്ന് അന്വേഷിക്കുന്നതു രസകരമായിരിക്കും. പുരാതനകാലത്തു കേരളത്തിലെ സാഹിത്യപരിശുദ്ധങ്ങളിൽ ഭൂരിപക്ഷം നമ്പൂതിരിമാർ. രാജാക്കന്മാർ മുതലായി ധാരാളം സമയവും കാലക്ഷേപമാഗ്നവും ഉണ്ടായിരുന്നവരായിരുന്നു. ഇവർ പ്രായേണ സംസ്കൃതഭാഷാപക്ഷപാതികളും, തത്ഭാഷയിൽ അന്നു തരസാധാരണമായ പാണ്ഡിത്യം സിദ്ധിച്ചവരുമായിരുന്നു. മലയാളഭാഷയേയും, സാഹിത്യത്തേയും അവർ അല്പം പുറമെത്തന്നോടുകൂടിത്തന്നെയായിരിക്കണം വീക്ഷിച്ചുവരുന്നത്. തന്നിമിത്തം നാടകങ്ങളിലും മറ്റും വിദൂഷകഭാഷയായിട്ടെങ്കിലും അല്പം മലയാളം ചേർക്കുന്നതു ശ്ലോകങ്ങളിൽ പാണ്ഡിതന്മാർക്കു മനസ്സിലാകുന്നതിനും ഉപയുക്തമായിരിക്കുമെന്ന് അവർ കരുതുകയും, നേരംപാക്കായ ചില ശ്ലോകങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കണം. ഉദാഹരണത്തിന് ഒരു ശ്ലോകം ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം. സ്വപ്നവാസവദത്തയിൽ നായകൻ വീണചായന പഠിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന തന്റെ ശിഷ്യയ്ക്കു തന്നിൽ അനുരാഗമുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള കാരണത്തേപ്പറ്റി ഇങ്ങനെ പറയുന്നു.

“ബഹുശോച്യപദേശേഷു
യയാമാം വീക്ഷ്യമാണയാ
ഹസ്തേന സ്രസുതുഷ്പ്പേണ
കൃതമാകാശവാദിതം.”

(ഞാൻ വീണചായന ഉപദേശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സമയം, പലപ്പോഴും, അവൾ എന്നെത്തന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നതുകൊണ്ടു വീണ

ക്കമ്പിയിൽനിന്നും കൈ തെറിയിതറിയാതെ, ശരിയായി വായിക്കുകയാണെന്നുള്ള വിചാരത്തിൽ ആകാശത്തിൽ കൈയോടിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.)

ഇതു കേൾക്കുമ്പോൾ വിദൂഷകൻ തനിക്കും അപ്രകാരമുള്ള ഒരു വേഷം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു മേൽക്കാണിച്ച സംസ്കൃതശ്ലോകത്തെത്തന്നെ അല്പം മാറി ചില മലയാളപദങ്ങളും ചേർത്തു താഴെ കാണുന്ന മണിപ്രവാളശ്ലോകം വെച്ചു.

“ബഹുശോപ്യമിമേദീട്ട്
യയാമാം നോക്കമാനയാ
മദസ്തന സ്രസുതുപ്പേണ
കൃതമാകാശകൃതനം”

(ഉമിചേറിക്കൊണ്ടിരുന്ന എന്റെ പ്രേയസി എന്നെത്തന്നെ നോക്കി മനോരാജ്യത്തോടുകൂടി ഇരുന്നതു നിമിത്തം കൈയിൽനിന്നും തെറി മാത്രം താഴെ വീണുപോയതറിയാതെ ചേരുന്ന ഭാവത്തിൽ ആകാശത്തിൽത്തന്നെ കൈതപ്പിക്കൊണ്ടിരുന്നു.)

ഇപ്രകാരം ഹാസ്യരസത്തിനുവേണ്ടിമാത്രം ആദ്യകാലത്തു നിർമ്മിച്ച ഒരു ഭാഷാരീതി കാലക്രമേണ വളർന്ന് അന്നുണ്ടായിരുന്ന സകല സാഹിത്യശാലകളേയും ആകൃമിക്കുകയും ചെയ്തു. ഏകദേശം കൊല്ലവർഷം 600-മുതൽ 650-വരെ ശുദ്ധമലയാളത്തിൽ സുപ്രസിദ്ധമായ ഒരു കാവ്യമഴയുന്നതിനു കഞ്ചൻനമ്പിയാർ മുതലായ മുരുകൻ ചില കവികളല്ലാതെ ധൈര്യപ്പെട്ടില്ല. മണിപ്രവാളകവികളിൽ ഒട്ടാകെത്തന്നെ യാമിരുന്ന കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലത്തിനുശേഷം ഒരു സൂത്രോത്സവവും, ഒരു പാലാഴിമനസ്സും ചമ്പുവുമല്ലാതെ വേറെ മണിപ്രവാളകവിതകൾ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നുതന്നെ പറയാം.

മണിപ്രവാളകവിതയുടെ ഉന്മൂലനാശനത്തിനു മനപ്പൂർവ്വമായിട്ടുണ്ടായിരുന്ന വലിയ സഹായംചെയ്തിട്ടുള്ളവർ ഭക്തനായ പുത്തനവാരം, സകതനായ വെണ്മണിയും, ശക്തനായ കൊടുങ്ങല്ലൂർത്തമ്പുരാക്കന്മാരാണ്. ഇവർ നിമിത്തം സംസ്കൃതവിഭക്തികളുടേയും, അവ്യയങ്ങളുടേയും, ക്രിയാപദങ്ങളുടേയും ബന്ധത്തിൽ നിന്നു മലയാളഭാഷ സ്വതന്ത്രമായിത്തീർന്നു.

മണിപ്രവാളരീതി പാട്ടിലേയ്ക്കു സംക്രമിച്ചതും, അത് എഴുതുന്നതിനു പൂർണ്ണസൗകര്യമുള്ള വാഗ്ഗ്വേഷങ്ങളടങ്ങിയ “ആദ്യ എഴുത്ത്” നടപ്പാക്കിയതും എഴുത്തച്ഛനാണെന്നു കേരളപാണിനി പറഞ്ഞിട്ടുള്ള അഭിപ്രായം ചിന്തനീയമാകുന്നു. നിരണംകൃതികളും, കൃഷ്ണഗാഥ മുതലായതും

എഴുത്തച്ഛൻ മുമ്പിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള വയാണെന്നുള്ള സംഗതി പലരും അറിയാതെ വിശ്വസിച്ചുവരുന്നു. ഇവയും പല മണിപ്രവാളഗ്രന്ഥങ്ങളും, ആദ്യ എഴുത്തിൽ എഴുത്തച്ഛന്റെ കാലത്തിനുമുമ്പുതന്നെ എഴുതി വെച്ചിട്ടുള്ളവ ഇന്നു കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ടു കേരളവാണിയുടെ ഈ അഭിപ്രായം ശരിയല്ല. ഇതുപോലെതന്നെ മലയാളപദങ്ങളോടു സംസ്കൃതപ്രത്യയങ്ങൾചേർത്തു ചൊത്തിയതാ, പിന്നീടേമാ, മണ്ടത്തി, പേട്ടാ മുതലായ പ്രയോഗങ്ങൾ ശരിയല്ലെന്നുള്ള നിയമം എപ്പോഴായിരുന്നതും എഴുത്തച്ഛനല്ലെന്നുള്ള സംഗതിയും തീർച്ചയായിപ്പറയാവുന്നതാണ്.

ഇനി ഈ മണിപ്രവാളരീതിയുടെ ഫലമെന്തെന്നുകൂടി ചിന്തിച്ചു നോക്കാം. നാലഞ്ചുശതവർഷങ്ങളിലേയ്ക്കു മലയാളികൾ സ്വീകരിച്ചിരുന്ന ഏകകവിതാരീതി ഇതു മാത്രമായിരുന്നു. തന്നിമിത്തം അക്കാലത്തുണ്ടായ ചമ്പുക്കൾ, പ്രബന്ധങ്ങൾ, ആട്ടക്കഥകൾ സന്ദേശങ്ങൾ മുതലായ സകല സാഹിത്യശാഖകളും മണിപ്രവാളരീതിയിലായിത്തീർന്നു. സംസ്കൃതഭാഷാഭൂസനത്തിനു പ്രചുരപ്രചാരമില്ലാതായിരിക്കുന്ന ഇക്കാലത്തു് അവ ഒരു വലിയ ഭൂരിപക്ഷം ജനങ്ങൾക്കു് ദുർഗ്രഹമായി ഭവിച്ചു. ഏതായാലും ഉല്ക്കൃഷ്ടമായ കവിതകളാണ് ഇവയിൽ ചിലതിലുള്ളതെന്നു വിചാരിക്കുമ്പോൾ അഭ്യസ്തവിദ്യന്മാരായ മലയാളികളിൽ പലരും ഇതൊരു വലിയ ദുർഭാഗ്യമായിട്ടാണ് ഗണിച്ചുവരുന്നത്. സ്വഭാഷാകവിത വായിച്ചു രസിക്കുന്നതിന് അന്യഭാഷാപാണ്ഡിത്യം ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നുവരുന്നതു തന്നെ ഒട്ടും ശ്രേയസ്സുരമല്ല. ഇന്ന് ഒരു മലയാളികൾ ലോകഭാഷയായ ഇംഗ്ലീഷും ഭാരതഭാഷയായ ഹിന്ദിയും, ദ്രാവിഡ കലകൂടസ്ഥമായ തമിഴും അഭ്യസിക്കാതിരിക്കാൻ തരമില്ല. അതോടുകൂടി പുരാതനകാവ്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി സംസ്കൃതം കൂടി പഠിക്കേണ്ടതുള്ളതു ജീവിതമത്സരം വളിച്ചുവരുന്ന ഇക്കാലത്തു പലർക്കും വിഷമമായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. ഈ കൃതികളിൽ പലതും മനസ്സിലാക്കുന്നതിനു സംസ്കൃതത്തിൽ ലോകവുല്പത്തി മാത്രം സമ്പാദിച്ചാൽ മതിയാകുന്നതുമല്ല. ചമ്പുക്കാവ്യങ്ങൾക്കു് ഒന്നിന്നും നല്ല പൂജാറാനം ഇതുവരേയും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. കോട്ടയത്തു തമ്പുരാന്റെ ആട്ടക്കഥകൾ വൈയാകരണ ശിരോമണി ശ്രീമാൻ കൃഷ്ണൻ നായരവർകളുടെ പൂജാറാനത്തിന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി വായിച്ചാലും പലർക്കും മനസ്സിലാക്കാൻ പ്രയാസമായിരിക്കുന്നു. നളചരിതം പൂജാറാനിക്കുന്നതിൽ പാണ്ഡിത സാർവഭൗമനായിരുന്ന രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാനു പോലും ചില ഭിത്തിൽ കഴിപ്പം പററിയിട്ടുണ്ട്. കാന്താരതാരകത്തിൽ

1. 'മരത്തിനിടയിൽക്കാണാം സുന്ദരത്തിനുടെ സാദൃശ്യം'

2. 'ആരെന്നാലും രക്ഷിച്ചാനിനിയപരൻ ചരമോ കേണമെ'

3. 'ഭാരതന്റെ പരിണാമേ കിലനാരിതന്റെ മനമാമേ...

'അല്ല കല്ലെന്നും ചിലർ'

എന്നിത്യാദിപദങ്ങൾക്കും,

'കൃതപാപരക്ഷതരരേവമഹോക്ഷമൂർത്തി

സദാപരോക്ഷകലിതസ്ഥിതിരിഷ്ടസിദ്ധിം

യുതപാസുവണ്ണശകനതപമതീവദുഷ്ടോ

ഏതപാബഞ്ചദിവമേത്യനളംഗുഗാഭീഷ്'

എന്ന ശ്ലോകത്തിനും കൊടുത്തിട്ടുള്ള വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ അങ്ങനെയെന്നെ സ്വീകരിക്കാവുന്നതല്ല. സുന്ദരം കാട്ടാളന്റെ ഭാഷ്യമാണെന്നുള്ള അഭിപ്രായത്തോടു യോജിക്കുന്നവർ വളരെ ചുരുക്കമാണ്. പൂർവ്വങ്ങളിലും, കാവ്യങ്ങളിലും, ഈ ആട്ടക്കഥയിൽത്തന്നെയും അപ്രകാരം പറയുകയൊ, സൂചിപ്പിക്കുകയൊ ചെയ്തിട്ടില്ല. കാട്ടാളൻ "വനസുഖ"ത്തെപ്പറ്റി ഉൽഘോഷിക്കുന്ന ഭിക്ഷിയിൽ ഇങ്ങനെ ഒരു കൂട്ടുകാരത്തികൂടി ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നു പറയുന്നില്ല. ലോകൈകസുന്ദരിയായിരുന്ന ഭമയന്തിയേകാണെന്നുമാത്രയിൽ കാട്ടാളൻ, തന്റെ ഭാര്യയിൽ എത്രമാത്രം അഭിമാനത്തോടുകൂടിയവനായിരുന്നാലും, അവളേപ്പോലെ ഇരിക്കുന്നു ഭമയന്തിയെന്നു പറയുമെന്നു വിചാരിക്കാനും തരമില്ല. നാഗരികവനിതകളേപ്പോലെ ഒരു കാട്ടാളത്തിക്കു സുന്ദരം എന്നു പേരുണ്ടായിരുന്നു എന്നു കല്പിക്കുന്നതും ശരിയായിരിക്കാൻ തരമില്ല. എന്നല്ലാതെ അത് ഒരു വലിയ സാഹസവുമാണ്. യഥാർത്ഥത്തിൽ 'സുന്ദരത്തിനുടെ' സാദൃശ്യം എന്നുള്ളത് കാളിദാസന്റെ,

"സർവാപമാദ്യ സമുച്ചയേന

യഥാപ്രദേശം വിനിവേശിതേന

സാ നിമിതാ വിശ്വസ്യമാ പ്രയത്നാ-

ദേകൃതസൗന്ദര്യ ഭിദക്ഷയേവ."

എന്ന ശ്ലോകത്തിലെ ആശയം വളരെ ചുരുക്കി 'സുന്ദരമായിട്ടുള്ള വസ്തുക്കൾക്കെല്ലാം സദൃശമായിട്ടുള്ളവർ' എന്നർത്ഥം വരുത്തക്കവിധത്തിൽ വായുർ സ്വന്തരീതിയിൽ തജ്ജിമയെഴുതിരിക്കുകയുണ്ടാകുന്നു. അതുപോലെ 'കേണമെ' എന്നതു 'ലളയോരഭേദം' എന്ന നിയമത്താൽ 'കേണമെ' എന്ന രൂപവും, അതിൽ 'കേഴുന്നതായാൽ' എന്ന് അർത്ഥവും കല്പിക്കുന്നതാണ് അധികം നല്ലത്. 'ഭാരതന്റെ പരിണാമേ...' എന്ന ഭിക്ഷിയിൽ 'സ്രീഹൃദയം വൃക്ഷപരിണാമംപോലെ നിമിഷപ്രതി മാറിക്കൊണ്ടിരി

ക്കുന്നതാണെന്നു ചിലരും, അതല്ല, ഒരിക്കലും ഒരു വ്യത്യാസവും വരാത്ത കല്പനയെന്നാണെന്നു മറുചിലരും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു എന്ന് അർത്ഥമെടുക്കുന്നതല്ലെ കേൾക്കൂടി നല്ലതു? 'കൃതപാപരോക്ഷതനുരോവ' എന്ന ശ്ലോകത്തിനു 'പരോക്ഷതനുവായി' മഹോക്ഷമൂർത്തിയാക്കിരിക്കുന്ന കവി, ലോപരനോടുകൂടി അക്ഷങ്ങളിൽ സ്ഥിതിപെയ്യുന്നവനായിട്ട് എന്നാണെന്നിൽ കവിക്ക് അക്ഷങ്ങളിലും സ്ഥിതിയുണ്ടായിരുന്നു എന്നു വരുന്നതുകൊണ്ട് ഈ വ്യാഖ്യാനം ശരിയാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇവിടെ 'അക്ഷകവിതസ്ഥിതിഃ സഃ ലോപരാവ' എന്നു പറയിച്ച് "അക്ഷകവിതസ്ഥിതനായ ആ ലോപാനം" എന്ന് അർത്ഥമെടുക്കുന്നതാണ് ഉത്തമമെന്നു തോന്നുന്നു. പിന്നീടുവരുന്ന "പക്ഷികളെ ഞങ്ങൾ, പക്ഷികളല്ല" എന്ന ഗാനം കവിയും, ലോപരനും, കൂടിപ്പറയുന്നതുകൊണ്ട് ആ ഭാഗത്തിനും ഈ അർത്ഥം അധികം യോജിക്കുന്നതാണ്. 'അതീവദൃഷ്ടി' എന്നുള്ള വിശേഷണവും "സ്രഗാഭീൽ" എന്ന ഏകവചനക്രിയയും ഈ അർത്ഥത്തിനു ബാധകങ്ങളല്ല. "ചിപീലിക ച ഭാരാച ദിവാന്മാത്രം തു ബാധതേ" എന്നും മറ്റും വേറെ ഉദാഹരണങ്ങളുണ്ട്.

ഇത്രയും പറഞ്ഞതിനു നിന്നും മലയാളത്തിൽ മണിപ്രവാളരീതി എത്രമാത്രം കാട്ടുകുറിച്ചുണ്ടെന്ന് ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണ്. ഭാവികാലത്തിൽ ഈ വക ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ നില എന്താണെന്നു കണ്ടറിയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഒരു അസി:ഇൻസ്പെക്ടറുടെ ഒരുദിവസത്തെജോലി.

(സി. ജി)

അവികാപുരം ഡിസ്ട്രിക്റ്റിലേ അസി:ഇൻസ്പെക്ടർ 1930 ഫെബ്രുവരി മാസം 15-ാംന-യിലെ പരിശോധന കഴിഞ്ഞ് രാത്രി 12 മണിക്കു തന്നെ വീട്ടിലെത്തിയെങ്കിലും കളിയും ഉറങ്ങും കഴിഞ്ഞ് അന്നുതന്നെ ഒപ്പിടേണ്ടിയിരുന്ന ലെറ്ററുകൾ ഒപ്പിട്ടുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ നേരം വെളുപ്പായി. സൗകര്യമുള്ള രാത്രികളിലെല്ലാം സമീപവാസിനിയും തന്നെപ്പോലെ തന്നെ വിദ്യാഭ്യാസവിഷയത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നവളുമായ അസി: ഇൻസ്പെക്ടസ്സിനെ സന്ദർശിക്കാറുണ്ടായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശരീരസാദവും നിദ്രാലസ്യവും അന്നും പതിവുപോലെ വിനോദകോലാഹല

ത്തിൽ ഭാഗഭാക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹത്തെ അനുവദിച്ചില്ല. അടുത്തദിവസത്തെ ജോലിക്കുടനീളം പ്രിയതരമായ വിനോദരംഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹത്തെ വിമുചനാക്കി. അതുകൊണ്ട് ജോലിയവസാനിച്ചുയടൻതന്നെ അടുത്തദിവസം ഉഴഞ്ഞുകഴിച്ചിട്ടോ കാപ്പികുടിച്ചിട്ടോ എങ്ങനെയാണു പോകുന്നതെന്നു ചോദിച്ച പ്രിയതരയോട് ഉഴന്നിന്ന് ഹെഡ് മാസ്റ്ററോടു എപ്പാടുചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നും, പ്രഥമനും വേണമെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നും അതുകൊണ്ടു കാപ്പി മാത്രം മതിയെന്നും പറഞ്ഞിട്ട് അദ്ദേഹം ശയ്യാതലമവലംബിച്ചു. ആരോഗ്യദുസ്ഥനായ അദ്ദേഹത്തെ നിദ്രാദേവി സാനുരാഗം ആലിംഗനം ചെയ്തു. എങ്കിലും മേലാപ്പീസുകളിൽനിന്നു വന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്ന റിമൈൻഡുകളെപ്പറ്റി നിദ്രാസമയത്തും അദ്ദേഹം ഓർത്തിരുന്നു എന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉറക്കപ്പലവലുകൾ വെളിപ്പെടുത്തി.

ഉദിച്ചു ഏകദേശം രണ്ടരനാഴികയുയർന്ന കതിരവരൻറെ ചെങ്കുതിരുകളും വീട്ടുജോലികൾ വല്ലതും ചെയ്യാനുണ്ടോ എന്നന്വേഷിച്ചുവന്ന ആ ഹീസ് ശിപായിയുടെ പാദപാതരവവും ഇൻസ്പെക്ടറദ്ദേഹത്തെ ആവരണം ചെയ്തിരുന്ന നിദ്രാഭവതിയുടെ മുദുലസ്സിലധികോമളകരവല്ലരികളെ ആ ഗജവിഗ്രഹത്തിൽനിന്നും വൈമനസ്സേനയെങ്കിലും പ്രതിനിവർത്തിപ്പിച്ചു. നിവർന്നു ശരീരത്തെ ഇടത്തോട്ടും വലത്തോട്ടും ചരിച്ച് നട്ടെല്ലിന്റേയും വാരിയെല്ലുകളുടേയും സന്നിവേശത്തെ ചില “റേറേ” ധ്വനികളാൽ ശരിപ്പെടുത്തി സ്വപാദസമർപ്പിതശരീരഭാരമായി നിന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൂചിതവും സമുന്നതവുമായ ഗാത്രം അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചിരുന്നപോലെ ലലനലളിതമല്ലായിരുന്നെങ്കിലും പ്രത്യർത്ഥിക്കണമായിരുന്നു. വാതിൽ തുറന്നു വെളിയിൽ ഇറങ്ങിയ ഉടനെ ശിപായി യജമാനനെ നമസ്കരിച്ചു. യജമാനൻ വീണ്ടും അകത്തുകയറി ഒരു പുസ്തകമെടുത്തുകൊണ്ടുവന്നു മറിച്ചുനോക്കി. യജമാനൻ. ചാണ്ടപ്പിച്ചെള, ശിപായി. ഉത്തരവ്.

യജ:- നമുക്കിന്നു വേതാഭവട്ടം സ്കൂളിലാണ് പോകേണ്ടതു് തനിക്കു വഴിയറിയാമോ?

ശി:- പത്തുപന്ത്രണ്ടുകൊല്ലത്തിനു മുൻപ് പോയിട്ടുണ്ടു്. പത്തുപന്ത്രമൈൽ വണ്ടിയിൽ പോകാം. പിന്നെ രണ്ടുമൂന്നുമൈൽ നടക്കണം. വഴിയൊന്നുമില്ല, ഒരമാതിരിപ്പഴുക്കളും അട്ടകളുമൊക്കെയുണ്ടു്. മഹാ ദുരിതമാണു്.

യജ:- വണ്ടി നിൽക്കുന്നിടത്തു അവർ വല്ലവരും വരുമോ?

ശി:- അവർ അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ വരാതിരിക്കുമോ? വെള്ളം കിട്ടാത്ത ഒരിക്കലാണ്. വെറുതെ ഗവൺമെൻറു പണംമുടിക്കാൻ, പിള്ളേരെ നന്നാക്കി, രണ്ടുക്ലാസ്സിലും കൂടി ഞങ്ങൾ പോയപ്പോൾ 16 കുട്ടികളുണ്ടായിരുന്നു.

യജ:- അതൊക്കെ ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പ്രഥമനും വേണമെന്നാണ് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഫെഡ് മാസ്റ്ററെന്താ കൊള്ളാമൊ? പറഞ്ഞാൽ അതുപോലെ ചെയ്യാ? ഇപ്പോൾ മൂന്നാംക്ലാസ്സും കൊടുത്തിട്ടുണ്ടല്ലോ.

ശി:- എന്നാൽ മപ്പുതു പിള്ളേരു കാണുമായിരിക്കും. ഫെഡ് മാസ്റ്റർ വിരുതനാണ്. അയാളുടെ കാര്യമൊക്കെ റെഡി. പറഞ്ഞാൽ പറഞ്ഞതുപോലെയിരിക്കും.

യജ:- മാനേജരൊ?

ശി:- എല്ലാം ഫെഡ് മാസ്റ്ററു പറയുപോലെതന്നെ. മാനേജർക്കെന്തറിയാമെന്നോ—കാട്ടിൽ കിടന്ന കഴിതാ.

യജ:- താൻപോയി വണ്ടി എപ്പോഴുണ്ടെന്നുപ്രശ്നിക്കൂ.

ഉത്തരവെന്നുപറഞ്ഞ് ചാണ്ടപ്പിള്ള തിരിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് അന്തപ്പുറത്തുനിന്നും മൂലമെങ്കിലും ഗവിതമായ ഒരു വിളിപ്പേട്ട് അങ്ങോട്ടേക്കോടി സന്ദേശവും കൊണ്ട് മോട്ടാർഷെഡിലേക്കു തിരിച്ചു.

മോട്ടാർഷെഡിൽ ചെന്നപ്പോൾ 7½ മണിക്ക് അവികാപുരത്തുനിന്നും ത്രൈലിംഗമണ്ഡലത്തേക്കുള്ള വണ്ടി പുറപ്പെടാനായിരിക്കുന്നു. ആ വണ്ടിയിൽ കയറി 19 മൈൽ നഞ്ചരിച്ചാൽ കീഴടിത്തൂർ കവലയിൽ എത്താം. അവിടെനിന്നും ചൊവ്വേ പടിഞ്ഞാറ് 2½ മൈൽ ഒരൊറ്റിപ്പാതയിൽ കൂടി നടന്നിട്ടു കാട്ടുവഴിയിൽ കൂടി 3 മൈൽ നടന്നാൽ വേതാളവട്ടത്തു ചെല്ലാം. യജമാനൻ വരുന്ന് റ്റു വണ്ടി വിടാനായൊ എന്നു ശിപായി ഡ്രൈവറോടു ചോദിച്ചു.

ഡ്രൈ:- എന്തെമ്മാനൻ?

ശി:- ഇൻസ്പെക്ടറെജമാനാ

ഡ്രൈ:- (പോലീസ് ഇൻസ്പെക്ടറെന്നു തെറ്റിധരിച്ച്) എന്നാൽ വണ്ടി അങ്ങോട്ടുകൊണ്ടുപോയി അദ്ദേഹത്തോട് കൊണ്ടുപോ.

കണ്ഡക്ടർ:- ഏതിൻസ്പെക്ടറാടോ?

ശിപായി:- പള്ളിക്കൂടം ഇൻസ്പെക്ടറാ.

ഡ്രൈ:- അ യാളുടേപ്പാട്ടിനു പോട്ടേ, എവിടയ്ക്കോ?

ശി:- അ ഗ്ലാപശ്വമാണ്. ഗ്രാൻഡുപരിശോധനയും മറേപരിശോധനയും ഉണ്ട്. കീഴടിത്തൂർവരേ പോയാൽ മതി.

കണ്ഡകൂർ:- ഞങ്ങൾക്ക് ത്രൈലിംഗമണ്ഡലാവരെയുള്ള യാത്രക്കാർ വേണ്ടിപ്പോരാമുണ്ട്. ഈ പള്ളിക്കൂടം ഇൻസ്പെക്ടറന്മാരെക്കൊണ്ടു വിഷമിച്ചു. ഇവരുതയെണ്ണമുണ്ടോ. അവിടന്ന് ഒരുത്തൻ ഇങ്ങോട്ടുവരുന്നകാണാമല്ലോ. ഇവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ പെണ്ണുങ്ങളുമുണ്ടോ? ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് ഇവർക്ക് ഇറങ്ങണം, കയറണം. സൗകര്യത്തിനു പോകയും വരികയും വേണമെങ്കിൽ സ്വന്തം വണ്ടി വേണം. മുതലിയാർ രൂപയെത്രയാണ് ഇതിനു ചെലവാക്കിയതെന്നറിയാമോ?

ശി:- മതിയെടോ തന്റെ തണ്ട്. താൻ എന്നാണ് ഈ വണ്ടികണ്ടത്. കാളയെ അടിച്ച ചാട്ടയെവിടെ? ഇപ്പഴത്തെഭാവം കണ്ടില്ലെ? ആളില്ലെങ്കിൽ നൂറുവട്ടം ടെലണിൽ ചുറ്റിക്കറങ്ങൂ. കാണുന്നോരോടൊക്കെ വരുന്നോ വരുന്നോ എന്നു ചോദിക്കും. ഇപ്പോൾ കണ്ട ഭാവമേ ഇല്ല. ഒരുത്തനുണ്ടോടോ മോട്ടാർകൊണ്ടു തുണപ്പെട്ടുപൻ. കണിശം വേണം. സത്യംവേണം. മൗഢവേണം.

കണ്ഡകൂർ:- തന്നോടൊന്നും ചോദിച്ചില്ലല്ലോ. ഞങ്ങളുടെ ജോലി ഞങ്ങൾ നോക്കിക്കൊള്ളാം. തന്റെ യജമാനൻവിളിയും കൊച്ചമ്മവിളിയും യജമാനന്റെ കെട്ടിയോളുടെ ചേല എല്ലാം നന്നാക്കുകയും ഞങ്ങൾക്ക് വേണ്ടല്ലോ. കയ്യിലേക്കാശു വായിലെ തോശാ.

ശിപായി:- എടാ നീ കാശു കണ്ടുതുടങ്ങിയതെന്നോ, കണ്ടില്ലേ അവന്റെ പ്രപഞ്ചവും ഡമ്പും. വല്ലാന്റെ നാലുകാത്ത് കുറച്ചുനേരത്തേക്ക് അവന്റെ കൈയ്യിൽ വന്നപ്പോൾ ഇവൻ കപ്പോന്റെ പൊതാപം.

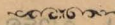
കണ്ഡകൂർ:- താൻ മൂലാഗവനെന്നൊന്നും ഞാൻ കൂട്ടാക്കില്ല. നാവ് വായ്ക്കുകത്തു കിടന്നില്ലെങ്കിൽ പല്ലംകൂടെ പോകും, കേട്ടോ.

ശി:- കേട്ടോ. അതിനിന്ന് ഒരാണുണ്ടായിട്ടില്ല. എത്ര കൊലകൊമ്പന്മാരെ കണ്ടുടാ. റപ്പർതോട്ടക്കാരും, വലിയ ആളുകളെ മോട്ടോറിൽ കേറി നടക്കലും, ആലുചാ ആറ്റിൽ കുളിക്കാരും, നൂറുരൂപാ നോട്ടമാറി വീടികുടിക്കാരും എന്നുവേണ്ട തന്റെ അപ്പറത്തുള്ളാരോം കണ്ടു. പപ്പനാവന്റെ മുതൽ അവനു പച്ചമായിപ്പോയി. എടാ അരിയെന്നൊരക്ഷരം പടിക്കാത്ത കാബ്സറ്റുളനെ യജമാനനേ എന്നു വിളിക്കുന്നതിൽ എത്ര നല്ലതാടാ പടിച്ചു പടിച്ചു ബി. എ., ആനേഴ്സ്., എം.എ.എൽറിയൊക്കെ ജയിച്ചോരെ വിളിക്കുന്നത്.

ശിപായിയുടെ പ്രസംഗവും കണ്ഡകൃരുടെ കേപേവും വർദ്ധിച്ചുവന്നതോടുകൂടി വണ്ടി വിടാൻ സാധ്യമായതുകൊണ്ട് അനിയമസംഭവങ്ങളൊന്നും കൂടാതെത്തന്നെ വണ്ടി ത്രൈലിംഗമണ്ഡലത്തേക്കു തിരിച്ചു. ശിപായി വീണ്ടും വണ്ടി എപ്പോഴുണ്ടെന്നുപോയിട്ട് ആരിൽനിന്നോ 9½ മണിക്കെന്ന് ഒരു മറുപടിയും വാങ്ങി യജമാനന്റെ മഹനീയസന്നിധാനത്തിലേക്കു നമ്പ്യാരാശാൻ പായും പോലെ “ധാവതിചെയ്തു” (തുടരും.)

ഹാംലറ്റ്.

(ഷെക്സ്പിയറുടെ നാടകത്തിൽനിന്നും ഗദ്യസംഗ്രഹം)

(ആർ. ഇശ്വരപിള്ള ബി. എ.)

പണ്ടൊരിക്കൽ ഹാംലറ്റ് എന്നുപേരായ ഒരു രാജാവ് ഡെൻമാർക്ക് രാജ്യം ഭരിച്ചിരുന്നു. സമൃദ്ധനും സശീലനും ആയിരുന്ന ഇദ്ദേഹത്തിൽ രാജ്യയോഗ്യങ്ങളായ എല്ലാ ഗുണങ്ങളും പ്രശോഭിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹം ദിവസേന സായാഹ്നത്തിൽ കൊട്ടാരത്തിനു സമീപമുള്ള ഉദ്യാനത്തിൽപോയി വിശ്രമിക്കുക പതിവായിരുന്നു. ഈ അവസരങ്ങളിൽ ചിലപ്പോൾ അല്പം ഉറങ്ങുകയുംകൂടി ചെയ്യാറുണ്ട്. ഇങ്ങനെ ഇരിക്കെ ഒരു ദിവസം അദ്ദേഹം ഉദ്യാനത്തിൽ മരിച്ചുകിടക്കുന്നതായി കാണപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹം സുപ്തംകൊണ്ടാണു മൃതനായതെന്ന് ഒരു ശ്രുതി അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹോദരനായ ക്ലാഡിയസ്സ് പരത്തി. എന്നാൽ രാജാവിന്റെ പുത്രനായ ഹാംലറ്റ്റിന്റെ സംശയം ആ സുപ്തം തന്റെ പിതൃവ്യനായ ക്ലാഡിയസ്സ് തന്നെയാണെന്നായിരുന്നു.

രാജാവ് മരിച്ച് രണ്ടാസം കഴിയുന്നതിനുമുമ്പ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിധവയായ ‘ഗർട്ട് ഡ്’ തന്റെ ദേവനെ വിവാഹം ചെയ്തു. ഈ വിവാഹം എത്രയും വിവേകത്തോടുകൂടിയും ആഗ്രഹത്തോടുകൂടി സംബന്ധിച്ച് അപഞ്ചാസൂചകമായിട്ടും ജനങ്ങൾ വിചാരിച്ചുവന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ക്ലാഡിയസ്സിന് ആകൃതിയിലാകട്ടെ പ്രകൃതിയിലാകട്ടെ പരേതനായ രാജാവിനോട് ഒട്ടും സാദൃശ്യമില്ലായിരുന്നു. നേരേമറിച്ച് അദ്ദേഹം കാഴ്ചയിൽ വിരൂപിയും സ്വഭാവത്തിൽ നികൃഷ്ടനുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം രാജാവകാശിയായ ഹാംലറ്റ് രാജകുമാരനെ രാജ്യംകൊടുക്കാതെ അപഹരി

ക്കുന്നതിനും ഗർഭഭ്രൂവിനെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതിനുമായിട്ട് ഈ വധ കൃത്യം ചെയ്യുവെന്നായിത്തന്നെ ജനശ്രുതി.

രാജ്ഞിയുടെ ഈ അവിഹിതമായ പ്രവൃത്തി രാജകുമാരനെ അത്ഭുതപ്പെടുത്തിയും ദുഃഖിപ്പിച്ചു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഹാംലറ്റ് തന്റെ മൃതനായ പിതാവിനെക്കുറിച്ച് നാതിയായ സ്നേഹവും ബഹുമാനവും ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നു മാത്രമല്ല, അദ്ദേഹം തന്റെ പിതാവിനെ ഒരിശ്വരനേപ്പോലെ ആരാധിച്ചും വന്നിരുന്നു. ഈ രാജകുമാരൻ അഭിമാനിയും നീതിജ്ഞനായ ആയിരുന്നതുകൊണ്ട് തന്റെ മാതാവിന്റെ പ്രവൃത്തിയെ പറ്റി അദ്ദേഹത്തിന് അസാമാന്യമായ ലജ്ജയും ചുസ്തവും ഉണ്ടായിരുന്നു. അന്നുമുതൽ അദ്ദേഹം ഗ്രന്ഥപാരായണവിഷയത്തിൽ വിമുഖനും യൗവനോപയുക്തങ്ങളായ മൃഗയാവിനോദാദികളിൽ വിരസനുമായിത്തീർന്നു. ജീവിതത്തെ ഒരു ഭാരമായും, ഭോകം കളകൾ നിറഞ്ഞതും പ്രസ്തുതമീനവും ആയ ഒരു തോട്ടം പോലെയും അദ്ദേഹത്തിന് തോന്നി. തനിക്ക് ന്യായമായി കിട്ടേണ്ടതായ രാജ പദം ലഭിക്കാത്തതിൽ അല്പ അദ്ദേഹത്തിന് അധികമായി മനസ്സാലമുണ്ടായി. ഇത് ഒന്നുതന്നെ ഒരു രാജകുമാരന് ഇരട്ടഭാഗത്തിനും അഭിമാനക്ഷയത്തിനും മതിയായ കാരണമായിരുന്നു. എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിനെ അധികമായി വേദനപ്പെടുത്തിയത് തന്റെ മാതാവ് പ്രിയപിതാവിനെപ്പറ്റിക്കാണിച്ച അനാദരവും അവജ്ഞയും തന്നെയാണ്. അദ്ദേഹം എങ്ങിനെയുള്ള ഒരു പുരുഷനായിരുന്നു! തന്നെ എത്രമാത്രം വാത്സല്യത്തോടുകൂടി ലാളിച്ചവൻ! തന്റെ പ്രിയതമയെപ്പറ്റി എത്രമാത്രം സ്നേഹിച്ചിരുന്നു! ഗർഭഭ്രൂവെന്നെ അദ്ദേഹത്തിനെ എങ്ങിനെ ആദരിച്ചു! എന്തു പ്രേമവും വിനയവും ഭാവിച്ചവൻ! രണ്ടുപേരുടേയും ഏതും ഒന്നുതന്നെയെന്നു തോന്നുമാറ് അവർ അന്യോന്യം പെരുമാറിവന്നു. ഇങ്ങിനെയിരിക്കെ രണ്ടു മാസം കഴിയുന്നതിനു മുമ്പ്—അവളുടെ കണ്ണീർ മുഴുത്തുനിന്നും വലിയുന്നതിനു മുമ്പ്—ഒരു വിധത്തിലും അനുരൂപനല്ലാത്ത തന്റെ ദേവനെ വിവാഹം ചെയ്തത് എത്ര കഷ്ടം! അതു വിചാരിക്കാൻതന്നെ നിവ്വാഹമില്ല. വിശേഷബുദ്ധിയില്ലാത്ത ഒരു മൃഗം പോലു; ഇതിലധികം കാലം ദുഃഖിക്കുമായിരുന്നു! ഏതെങ്കിലും ഇതു ശുഭോദകമായ ഒരു സംഭവമല്ല.

രാജകുമാരന്റെ ഈ മനോഹൃദയ ശമിപ്പിക്കുന്നതിനു ക്ലാഡിയസ്സ് ഗർഭഭ്രൂവും പല ഉപായങ്ങളും പ്രയോഗിച്ചു നോക്കിയെങ്കിലും അവ ഒക്കെയും വിഫലങ്ങളായി പരിണമിച്ചതേയുള്ളൂ. അദ്ദേഹം പിതാവിന്റെ മരണം മുതൽക്കു ദുഃഖവിഹിനനായിച്ചു കൊണ്ടാണ് സഭാ വർത്തിച്ചിരുന്നത്. മാതാവിന്റെ പുനർ വിവാഹദിവസത്തിൽ പോലും അദ്ദേഹം

ഈ ഇവയെ ധരിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയും. എന്നുതന്നെയല്ല അന്നത്തെ ആഘോഷങ്ങളിൽ നിർബന്ധിക്കപ്പെട്ടിട്ടും അദ്ദേഹം യാതൊരു ഭാഗവും വഹിച്ചില്ല. ആ ദിനം അദ്ദേഹം ഒരു ദുരിതമായിട്ടാണു ഗണിച്ചത്. തന്റെ പിതാവിന്റെ മരണശോഭനത്തേപ്പറ്റിയും അദ്ദേഹത്തിന് വലിയ സംശയമുണ്ടായിരുന്നു. ക്ലാഡിയസ്സ് തന്നെയാണ് ഇതിന് പ്രധാന കാരണഭൂതൻ എന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് അഭിപ്രായം ഇല്ലാതെയായിരുന്നു. എന്നാൽ ഈ സംശയം എത്രമാത്രം അടിസ്ഥാനമുള്ളതാണെന്നും തന്റെ മാതാവിന് ഇക്കാര്യത്തിൽ വല്ല അറിവോ സമ്മതമോ ഉണ്ടോ എന്നും അവർ ഇതിൽ ഏതുഭാഗം എത്രത്തോളം വഹിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും മറ്റും എത്രയെല്ലാമുള്ള വില സംശയങ്ങളും ഹാലററിനെ ബാധിച്ചിരുന്നു.

ഈ സന്ദർഭത്തിൽ പഴയതന്നെ തന്റെ പിതാവിനോടു രൂപസാദൃശ്യമുള്ള ഒരു പ്രേതത്തിനെ പോലപാലകന്മാർ രണ്ടുമുണ്ടാക്കിയതും അടുപ്പിച്ച് അർദ്ധരാത്രിസമയത്തു് കൊട്ടാരത്തിന്റെ മുൻവശത്തുള്ള മുഖമണ്ഡപത്തിൽ വെച്ച് സന്ദർശിച്ചതായി ഒരു വർത്തമാനം രാജകുമാരനെ ചെവിയിൽ കേട്ടു. ഈ പ്രേതം പഴയതന്നെ രാജാവു് ജീവിച്ചിരുന്നപ്പോൾ ധരിക്കാറുള്ള കവചം ആവാദവുധം ധരിച്ചുകൊണ്ടാണു പ്രത്യക്ഷമായത്. രാജകുമാരന്റെ ആത്മമിത്രമായ ഹോമറോസ് ഉൾപ്പെടെ ഈ പ്രേതത്തിനെ കണ്ട മൂന്നുപേരും അതിന്റെ ആഗമനസമയത്തേയും രീതിയേയും സംബന്ധിച്ച് പറഞ്ഞുവെച്ച അഭിപ്രായത്തിൽ യോജിച്ചിരുന്നു. അത് രാത്രി പന്ത്രണ്ടുമണിസമയത്തു പ്രത്യക്ഷമായി എന്നും അതിന്റെ മുഖം വിളറിയിരുന്നുവെന്നും മുഖത്തിൽ കോവത്തേക്കാൾ അധികം ചെറുമാണ് സ്വരിച്ചിരുന്നതെന്നും അതിന്റെ മീശ അദ്ദേഹം ജീവിച്ചിരുന്ന സമയത്തു് കാണപ്പെട്ടതുപോലെ നൂച്ചിരുന്നുവെന്നും അതിനോടു അവർ സംസാരിച്ചപ്പോൾ ഉത്തരം പറഞ്ഞില്ലെന്നും അവർ രാജകുമാരനെ ധരിപ്പിച്ചു. ഒരിക്കൽ ആ പ്രേതം തലയുയർത്തി സംസാരിക്കാൻ ഭാവിച്ചുപോലെ കാണപ്പെട്ടുവെങ്കിലും ആ ക്ഷണത്തിൽ കോഴി കൂക്കുന്ന ശബ്ദം കേട്ട് അത് പെട്ടെന്ന് പാകോട്ട് വലിഞ്ഞ് അദൃശ്യനായി ഭവിച്ചു എന്നും അവർ ഹാലററിനെ ധരിപ്പിച്ചു.

രാജകുമാരൻ ഈ വർത്തമാനം കേട്ട് അസാമാന്യമായി അത്ഭുതപ്പെട്ടു. ഇവർ മൂന്നുപേരേയും വിവരണം എല്ലാ അംശത്തിലും യോജിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ട് ഇതിനെ അവിശ്വസിക്കാൻ കാരണമില്ലായിരുന്നു. ഈ സന്ദർഭം തന്റെ പിതാവിന്റെ പ്രേതമാണെന്നുതന്നെ തീർച്ചയാക്കി. അതിനെ കാണാൻ കഴിയുമോ എന്ന് പരീക്ഷിക്കുന്നതിനായി അന്നുരാത്രിതന്നെ കാവൽക്കാരെ കൂടെ ഉറക്കമില്ലാത്ത ഇരിക്കണമെന്ന് രാജകുമാരൻ നിശ്ചയിച്ചു.

യിച്ചു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ പ്രേതത്തിന്റെ ഉപദേശമുള്ള ആ വിദ്വാൻ വൃഥാ ആശിവികാൻ തരമില്ലെന്നും അതിനെന്തോ പറഞ്ഞറിയിക്കാൻ ഉണ്ടെന്നും അത് ഇതുവരെ മൗനമവലംബിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും അന്നോട് നിശ്ചയമായി സംസാരിക്കുമെന്നും അദ്ദേഹം തന്നത്താൻ യുക്തിപൂർവ്വം ആലോചിച്ചു. ഇങ്ങനെ അക്ഷമനായി ഞായറും നിശയുടെ ഗമനത്തെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. രാത്രിയായപ്പോൾ രാജകുമാരൻ തന്റെ സ്നേഹിതനായ ഹൊറേഷ്യോമിനോടും ലാപൊലന്റാരിൽ ഒരുളയ മാർസ്സെലസ്സിനോടുംകൂടി ഈ പ്രേതം പതിവായി സഞ്ചരിക്കുന്ന മുഖമണ്ഡലത്തിൽ നില്ക്കുകയുണ്ടായി. രാത്രിവളരെ തണുപ്പുള്ളതായും കാരന് അസുഖകരമായും ഇരുന്നതുകൊണ്ട് മാലാർ ഹൊറേഷ്യോയും അവരുടെ ഓങ്ങാതിയും അന്നത്തെ ശൈശ്വായികുഞ്ഞപ്പാറി സംസാരിച്ചുകൊണ്ട് ഉറക്കമില്ലാത്തതായിരുന്നു. എന്നാൽ അവരുടെ സംഭാഷണം “ഇതാപ്രേതം വരുന്നു” എന്ന് ഹൊറേഷ്യോ പറഞ്ഞതാടുകൂടി പെട്ടെന്ന് അവസാനിച്ചു.

തന്റെ പിതൃപ്രേതത്തിന്റെ പെട്ടെന്നുള്ള ആവിർഭാവം രാജകുമാരനിൽ അസാമാന്യമായ വിസ്മയവും ഭയവും ജനിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം പ്രേതത്തെ കണ്ടയുടനെ തങ്ങളെ രക്ഷിക്കണമെന്നു ദേവദൂതന്മാരോടും പരദൈവങ്ങളോടും പ്രാർത്ഥിച്ചു. പിന്നീട് പ്രേതത്തിനോടിപ്രകാരം പറഞ്ഞു. അങ്ങ് നന്മക്ക് ഫേതുഭൂതനായ ദേവനോ ശപിക്കപ്പെട്ട അസുരനോ ആകട്ടെ. അങ്ങി സ്വർഗ്ഗത്തിൽനിന്ന് അനുഗ്രഹങ്ങളേയൊ നരഗത്തിൽനിന്ന് കഷ്ടതകളേയൊ ആവാഹിക്കട്ടെ. അങ്ങയുടെ ഉദ്ദേശം സന്തോ അസന്തോ ആശിരിക്കട്ടെ. അങ്ങി ഇപ്പോൾ ഒരു സംശയാസ്പദമായ രൂപത്തെ അവലംബിച്ച് ആവിർഭവിച്ചിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഞാൻ അങ്ങയോടു സംസാരിക്കണമെന്നതന്നെ തീർച്ചയാക്കി. ഞാൻ അങ്ങയെ മാലാർമാരെന്നും രാജാവെന്നും പിതാവെന്നും രാജതല്പനായ ഡെയിൻ എന്നും ആഹ്വാനം ചെയ്യും. ഭയപ്പെയ്ത് എന്തോട് ഉത്തരം പറയണമേ! ഞാൻ അജ്ഞാനം നിമിത്തം ശിഥിലീഭവിക്കാതിരിക്കട്ടെ. മരണനേതരം സംസ്കരിക്കപ്പെട്ട പരിശുദ്ധനായ അങ്ങയുടെ ശരീരാവശേഷം എന്തുകൊണ്ടാണ് അതിന്റെ ആവംശത്തെ ഭേദിച്ച് പുറത്തുവന്നത്? എന്തുകൊണ്ടാണ് അങ്ങയെ അടക്കം ചെയ്തിരുന്ന ശവകുടീരം തന്നത്താൻ തുറന്നു അങ്ങയെ പുറത്തേക്ക് തള്ളിയത്. എന്തിനാണ് കവചം ധരിച്ചിട്ടുള്ള അങ്ങയുടെ മൃതശരീരം വീണ്ടും ചന്ദ്രികയെ ദർശിക്കുകയും രാത്രിയെ ഭയങ്കരമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നത്. പ്രകൃതിയുടെ കളിപ്പാവകളായ ഞങ്ങളെ എന്തിനാണ് മനുഷ്യന്റെ വ്യാപ്തിക്ക് അതീതമായ ചിന്തകൾകൊണ്ട് ഇത്ര ഭയങ്കരമാവണ്ണം പീഡിപ്പിക്കുന്നത്. ഇത് എന്തിനാണ്? ഞങ്ങൾ എന്താണ് ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് പറയുക.

ഇത്രയും പറഞ്ഞപ്പോൾ പ്രേതം ഹാലാഹിനെ തന്റെ കൂടെ വരുന്നതിനായിട്ട് കൈകാട്ടിയിട്ടില്ല. ഹാലാഹ് അതനുസരിച്ച് പോകാൻ ഭ്രമിച്ചപ്പോൾ മോഹഭ്രാന്തായും മാർസെലസ്സും രാജകുമാരനെ വിരോധിച്ചു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഇത് രാജകുമാരനെ അടുക്കലുള്ള സമുദ്രതീരത്തിലേക്കോ ഭയങ്കരമായ പർവ്വതശിഖരത്തിലേക്കോ ആകുന്തിയെന്നു കൊണ്ടുപോയി ഭയപ്പെടുത്തി ഭ്രാന്തവിചിന്തനാക്കിത്തീർന്നു വല്ലഭുരും ആയിരിക്കുമോ എന്ന് അവർ ശങ്കിച്ചു. എന്നാൽ അവരുടെ ഉപദേശങ്ങളും പ്രാർത്ഥനകളും ഹാലാഹിന്റെ നിശ്ചയത്തെ ഭേദപ്പെടുത്തുന്നതിനു പര്യാപ്തമല്ലായിരുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അദ്ദേഹം ജീവിതത്തെതന്നെ ഒരു ഭാരം എന്ന നിലയിലാണു ഗണിച്ചിരുന്നത്. അതുകൊണ്ട് അതുപേക്ഷിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം ഒട്ടും ഭയപ്പെട്ടില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആത്മാവാകട്ടെ നിത്യനായിരുന്നതുകൊണ്ടു പ്രേതത്തിന് അതിനോട് എന്തുചെയ്യാൻ കഴിയും? ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞുകൊണ്ടു കൂട്ടുകാരുടെ പ്രതിബന്ധം വകുക്കൂടെ അദ്ദേഹം പ്രേതത്തെ അന്വേഷിച്ചു.

അവർ ഇരുവരും തനിച്ചായപ്പോൾ ഇപ്രകാരം അവർ തമ്മിൽ ഒരു സംഭാഷണം നടന്നു. പ്രേതം:- ഞാൻ നിന്റെ പിതാവിന്റെ പ്രേതമാണ് എന്റെ ജീവിതകാലത്തിൽ ചെയ്ത ദുഷ്ടതകൾക്കു നശിക്കുന്നതുവരെ പകൽസമയം ഒക്കെയും അഗ്നിമല്യത്തിൽ അനശനം ഭീക്ഷിച്ച് വസിക്കുന്നതിനും രാത്രിയിൽ പുറത്തിറങ്ങി സഞ്ചരിക്കുന്നതിനും വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. എന്റെ കാരാഗൃഹത്തിലെ രഹസ്യങ്ങളെ വെളിപ്പെടുത്തരുതെന്നുള്ള നിരോധനാജ്ഞയില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ നിനക്കു് രോമാഞ്ചം ജനിപ്പിക്കുന്നതും മനസ്സിനെ വ്യാകുലപ്പെടുത്തുന്നതും രക്തത്തെ സ്തംഭിപ്പിക്കുന്നതും നേത്രങ്ങളെ തൽസ്ഥാനത്തു നിന്നും ചലിപ്പിക്കുന്നതും ആയ ഒരു കഥ ഞാൻ പറയുമായിരുന്നു. എന്നാൽ ഈ കഥ മനുഷ്യരവണങ്ങൾക്കു ശ്രദ്ധയായിട്ടുള്ളതല്ല. നിന്റെ പ്രിയപിതാവിനെ നീ അല്പമായിട്ടെങ്കിലും സ്നേഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ പറയുന്നതിനെ ശ്രദ്ധിച്ച് കേൾക്കുക.

ഹാലാഹ്:- 'മാ ദൈവമേ!'

പ്രേതം:- 'അദ്ദേഹത്തിന്റെ നീചവും അമനുഷ്യാചിതവുമായ വധത്തിനു പ്രതിക്രിയചെയ്യുക'

ഹാലാഹ്:- 'വധമോ!'

പ്രേതം:- 'ഏറ്റവും നിന്ദ്യവും അസാധാരണവും മൃഗീയവുമായ വധം തന്നെ.'

മാംലാറ:- 'അത് ക്ഷണത്തിൽ എന്നോട് പറയണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ എനിക്ക് ഉടൻ അതിന് പ്രതികരിച്ചു ചെയ്യേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.'

പ്രേത:- നിനക്ക് അതിന് ഉത്സാഹമുണ്ടെന്ന് എനിക്ക് മനസ്സിലായി. ഇക്കാര്യത്തിൽ നീ ഉടൻ പ്രവർത്തിച്ചില്ലെങ്കിൽ നിന്നെ മന്ദോത്സാഹി എന്നുതന്നെ വിചാരിക്കണം. ഇതാ കഥ കേട്ടുകൊള്ളൂ. ഒരു ദിവസം ഞാൻ ഉദ്യാനത്തിൽ കിടന്നുറങ്ങുമ്പോൾ എന്നെ ഒരു പാമ്പു കടിച്ചു എന്നുള്ള വർത്തമാനം പരസ്യപ്പെടുത്തി ഡെൻമാക്കിയുള്ളവരുടെ എല്ലാവരുടേയും കണ്ണുകളെ ആ വ്യാജവാർത്തകൊണ്ട് ഭ്രഷ്ടിച്ചിട്ടു. എന്നാൽ ഓമനക്കുമാര! നിന്റെ അച്ഛനെക്കുടിച്ച പാമ്പ് ഇപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കീരീടം ധരിച്ചിരിക്കുന്നു!

മാംലാറ:- എന്റെ പിതൃവൃന്ദോ? എന്നാൽ എന്റെ ഉപേക്ഷിതനെ.

പ്രേത:- "അങ്ങനെ തന്നെ. ആ ഭർഗ്ഗനും അഗദ്യഗാമിയും ആയ ജന്തു അന്ധന്റെ കൗശലവും ഉപായവുകൊണ്ട് സദ്വൃത്തനെന്നു ഭാവിക്കുന്ന എന്റെ ഭാര്യയെ സ്വാധീനപ്പെടുത്തി. അല്ലയോ കുമാര! എത്ര വലിയ അധഃപതനമാണ് ഇവിടെ സംഭവിച്ചത്. ഞാൻ സാഹസ്യമിറങ്ങി എന്ന നിലയിൽ ആചരിച്ച് വന്ന അവർ എന്നെക്കാൾ എത്രയോ നിമിഷനായ ഒരു പുരുഷനെയാണ് വരിച്ചത്. കാമം ഏതെല്ലാം രൂപത്തിൽ വശീകരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചാലും പാതിവ്രത്യം ഒരിക്കലും വ്യതിചലിക്കയില്ല. നേരേമറിച്ച വിഷയാസക്തി ദേവന്മാരിൽതന്നെ ആരുന്നാലും ചാരിതഭംഗത്തിന് ഇടയാകുമായിരിക്കയില്ല. എന്നാൽ ഞാൻ എന്റെ കഥയെ ചുരുക്കിട്ടെ. പ്രഭാതം സമീപിച്ചപ്പോൾ തോന്നുന്നു. സായാഹ്നത്തിൽ പതിവു പോലെ ഞാൻ തോട്ടത്തിൽ കിടന്നുറങ്ങുമ്പോൾ കൈയിൽ വിഷമെടുപ്പിയുടെ നീർനിറച്ച ഒരു കപ്പിയോടുകൂടി നിന്റെ പിതൃവൃന്ദൻ പതുക്കെ അടുത്തുവന്ന് അത് എന്റെ കണ്ണുപാദങ്ങളിൽ ഒഴിച്ചു. അതിന്റെ വിഷശക്തി നാഡികളിലും രക്തത്തിലും വ്യാപിച്ചു. ശരീരത്തെ സ്തംഭിപ്പിക്കുകയും ഒടുവിൽ ജീവഹാനി വരുത്തുകയും ചെയ്തു. ഇപ്രകാരം ഒരു സഹോദരന്റെ കൈയ്യാൽ എന്റെ ജീവനും കീരീടവും രാജ്ഞിയും അപമാനിക്കപ്പെട്ടു. എന്നുതന്നെല്ല, എനിക്ക് പാപശാന്തി ചെയ്യുന്നതിനാകട്ടെ പശ്ചാത്താപിക്കുന്നതിനാകട്ടെ എന്റെ ഉത്തമതകളെ പരിഹരിക്കുന്നതിനാകട്ടെ സമയം തരാതെ ചെട്ടന്ന് ഞാൻ മരിക്കപ്പെട്ടു. എത്ര ഭയങ്കരം! നി

നഷ്ട പൗരപ്പുരുഷങ്ങളിൽ ഇതിന് പ്രതികൃതമായെങ്കിലും. ഈ വിഷയത്തിൽ നീ എന്തുതന്നെ പ്രവൃത്തിച്ചാലും നിന്റെ മാതാവിന് ഉപദ്രവകരമായ നാതൊരു പ്രവൃത്തിയും ചെയ്തുപോകരുത്. അവളെ ഈശ്വരനേരയും മനസ്സാക്ഷിയുടേയും ശിക്ഷയ്ക്കായിട്ട് വിട്ടേക്കുക. ഇതാ ഞാൻ യാത്രപറയുന്നു. മിന്നാമിനുക്കിന്റെ മങ്ങിയ വെളിച്ചം പ്രഭാതമായിത്തന്നെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഒന്നുകൂടി ഞാൻ യാത്രപറയുന്നു. എന്നെ ഓർമ്മിക്കണം.

പ്രേതം മറഞ്ഞതിൽപിന്നെ ഹാലേറന് ഇപ്രകാരം വിചാരിച്ചു. “പ്രേതം എന്നൊരു പദമുണ്ടാകുമ്പോൾ അതിനെ ഓർമ്മിക്കണം എന്നു ഞല്ലോ. ശരിതന്നെ ഇന്നുമുറുപ്പ് എന്റെ മനസ്സിൽ നിന്നും നിസ്സാരങ്ങളായ സകലകാര്യങ്ങളേയും പുസ്തകങ്ങളിൽനിന്നൊ നിരീക്ഷണംകൊണ്ടൊ ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ള സകല തത്വങ്ങളേയും അനുഭവങ്ങളേയും ഉന്മാജ്ജനം ചെയ്യാൻ ഉറപ്പിരിക്കുന്നു. മറ്റു നിമിഷകാര്യങ്ങളെ സ്പർശിക്കാതെ എന്റെ മനോഗ്രന്ഥത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആജ്ഞ മാത്രം ഉന്മാജ്ജനം ചെയ്യാതെ കിടക്കുന്നതാണ് എന്നു ഞാനിതാ പ്രതിജ്ഞചെയ്യുന്നു. ഇത്രയും കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം ഹോറേഷ്യോവും മാർസെലസ്സും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുക്കൽ വന്ന് ഇപ്രകാരം ചോദിച്ചു.

ഹോറേഷ്യോ:- സ്വാമിൻ! എന്താണ് സംഭവിച്ചത്.

ഹാം:- എല്ലാം വിസ്മയം തന്നെ.

ഹോറേ:- ദയവ്വ് ചെയ്ത് അത് ഞങ്ങളോടു പറയണം.

ഹാം:- ഇല്ല നിങ്ങൾ അത് പരസ്യമാക്കും.

ഹോറേ:- ഞങ്ങൾ അങ്ങിനെ ചെയ്തില്ലെന്ന് ഇതാ പ്രതിജ്ഞചെയ്യുന്നു.

ഹാം:- എന്നാൽ ഡെൻമാർക്കിൽ ഇന്നത്തെ രാജാവിനെപ്പോലെ ഭൂമി നാൻ ആരും ഇല്ല.

ഹോറേ:- സ്വാമിൻ! ഇത് പറയുന്നതിനു ശവക്കുഴിയിൽനിന്നും ഒരു പ്രേതം എഴുന്നേറ്റു വരേണ്ട ആവശ്യമില്ലല്ലോ.

ഹാം:- നിങ്ങൾ പറയുന്നത് ശരിതന്നെ. ഇനി അധികം പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ല. ഇനി നമുക്ക് അന്വേഷം ഫസ്തദാനം ചെയ്തു പിരിയാം. നിങ്ങൾ സേപഹാനസരണം നിങ്ങളുടെ ജോലിക്ക് പോവുക. ഞാൻ പോയി പ്രാർത്ഥിക്കട്ടെ.

ഹോറേഷ്യോ:- സ്വാമിൻ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞാൽ പോരാ.

മാം:- എന്താ നിങ്ങൾ എന്നോടു മുഷിഞ്ഞോ?

മോറേ:- എനിക്ക് മുഷിച്ചിലൊന്നുമില്ല.

മാം:- ഇപ്പോൾ പ്രത്യക്ഷനായികണ്ട പ്രേതം പറഞ്ഞതൊക്കെ സത്യമാണ്. ഞങ്ങൾ തങ്ങളിൽ ഉണ്ടായ സംഗതികൾ അറിയാനാഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ നിങ്ങൾ യഥാശക്തി ഗ്രഹിച്ചുകൊള്ളുക. എനിക്ക് നിങ്ങളോടു് ഒരുപേക്ഷമാത്രം ചെയ്യാനുണ്ട്.

മോറേ:- സ്വാമിൻ അതെന്താണ്.

മാം:- ഇന്ന് നിങ്ങൾ കണ്ട കാഴ്ചയെപ്പറ്റി ഒരു അക്ഷരം മിണ്ടിപ്പോകരുത്.

മോറേ:- മാർസെ—സ്വാമിൻ! ഞങ്ങൾ ഒരിക്കലും പുറത്തു പറകയില്ല.

മാം:- അതുപോരാ, സത്യം ചെയ്യണം.

മോറേ:- അങ്ങിനെ ചെയ്തയില്ലെന്നു സത്യം ചെയ്യുന്നു.

മാം:- അതുപോരാ, ഇത് വെളിപ്പെടുത്തുകയില്ലെന്ന് എന്റെ വാളിന്റെ മുമ്പിൽതൊട്ട് സത്യം ചെയ്യണം.

പ്രേതം:- (താഴെനിന്നുകൊണ്ട്) സത്യം ചെയ്യുക.

മാം:- ഹേ പ്രേതമേ! നന്മാധാനപ്പെട്ടിരിക്കുക.

അവർ ഇരുവരും സത്യംചെയ്തു പിരിഞ്ഞു.

പ്രകൃത്യാ ചപലനും നിരുത്സാഹിയുമായ മാംലററു പ്രേതദർശനാനന്തരം വൃസനാക്രാന്തനും വിവേകശൂന്യനുമായി ഭവിച്ചു. മാംലററിന് തന്റെ പിതാവിന്റെ മരണകാരണം സൂക്ഷ്മമായി മനസ്സിലായിട്ടുണ്ടെന്നും തനിമിത്തം അതിന് പ്രതികാരം ചെയ്യാൻ ഒരുങ്ങുന്നുണ്ടെന്നും ക്ലാഡിയസ്സിന് സംശയം തോന്നാതിരിക്കുവാൻ വേണ്ടി തനിക്ക് ഭ്രാന്താണെന്നുള്ള മട്ടിൽ സംസാരിക്കുകയും പ്രവൃത്തിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്ന് അദ്ദേഹം തീർച്ചയാക്കി. മാംലററു ഭ്രാന്തനാകുകൊണ്ട് പ്രതികാരം ചെയ്യുവാൻ അശക്തനാണെന്നും ക്ലാഡിയസ്സിനെ ബോധപ്പെടുത്തുന്നതിനും തന്റെ ഉള്ളിൽ ജ്വലിക്കുന്ന വൃസനത്തെ മാക്കുന്നതിനും ഇത് ഒരു നല്ല ഉപായമാണെന്ന് രാജകുമാരന് തോന്നി. ഇതു മുതൽക്ക് മാംലററു തന്റെ വസ്ത്രധാരണത്തിലും സംഭാഷണത്തിലും ഒരു അസാധാരണതപരവും ഔദാസീന്യവും പ്രദർശിപ്പിച്ചുവന്നു. മാംലററു ഭ്രാന്തവേഷം സാമന്തഗൃത്തോടെ അഭിനയിച്ചു തുടർന്നു. രാജാവും രാജ്ഞിയും പറ്റിക്കപ്പെട്ടു. അവർക്ക് പ്രേതദർശനത്തെപ്പറ്റി ഒന്നിനും ഇല്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ട് രാജകുമാരന്റെ ഉന്മാദം രാജാവിന്റെ മരണനിമിത്തമായിരിക്കാൻ തരമില്ലെന്നും അയാളുടെ അ

സപാസ്ഥ്യം പ്രേമം നിമിത്തം ആയിരിക്കണമെന്നും അവർ ഉൾക്കൊണ്ടു. ആ പ്രേമഭാജനം ആരാണെന്ന് അവർക്ക് മനസ്സിലായി എന്നും അവർ വിചാരിച്ചു.

മേൽവിവരിച്ചതുപോലെയുള്ള സുഖാവസ്ഥയിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് ഹാംലറ്റിൻ രാജാവിന്റെ പ്രധാന സചിവനായ പൊളോണയസ്സിന്റെ പുത്രി 'ഐലിയാ' എന്ന സുമുഖിയായ കന്യകയിൽ അസാമാന്യമായ അനുരാഗം ജനിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അയാൾ അവൾക്ക് എഴുത്തുകളും മോതിരങ്ങളും സമ്മാനിച്ചതിനും പുറമെ പ്രേമസൂചകമായ മററനേകം സംഭാവനകളും ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ആ കന്യക ഹാംലറ്റിന്റെ പ്രതിജ്ഞകളും പ്രാർത്ഥനകളും നിവ്യാജങ്ങളാണെന്നു വിചാരിച്ചു. എന്നാൽ ഇടക്ക് അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായ അസപാസ്ഥ്യം നിമിത്തം അയാൾ ഐലിയായെ മുന്തിലത്തേപ്പോലെ ആദരിച്ചുപണിപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹം ഭ്രാന്തവേഷം അഭിനയിച്ചു തുടങ്ങിയതിൽപ്പിന്നെ അവളോടു ഏറക്കുറെ നിർദ്യയമായും അനാദരവോടുകൂടിയും പെരുമാറിവന്നു. ഗുണവതിയായ അവൾ അദ്ദേഹത്തെ ശാസിക്കുകയോ ആക്ഷേപിക്കുകയോ ചെയ്തില്ല. നേരേമറിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അസപാസ്ഥ്യം നിമിത്തമാണ് അവളോടു മുന്തിലത്തേപ്പോലെയുള്ള അനുരാഗം പ്രദർശിപ്പിക്കാത്തത് എന്ന് സമാധാനപ്പെട്ടിരുന്നു.

പുസ്തകാഭിപ്രായം.

പ്രോമോമം.

ഗ്രന്ഥകർത്താ:- എം. ആർ. വേലുപ്പിള്ള ശാസ്ത്രി, ബി. എ.

ബി. വി. ബുക്കുഡിപ്പോ, തിരുവനന്തപുരം.

വില 1-4-0.

ഷേക്സ്പിയർ മഹാകവിയുടെ ഉത്തമകൃതികളിലൊന്നായ 'ഒത്തല്ലൊ' എന്ന ശോകപശ്ചാത്താപസാധിയായ നാടകത്തിന്റെ ഇതിവൃത്തത്തെ സ്പീകരിച്ച് ആഖ്യായികാരൂപത്തിലെഴുതിയതാണു ഞങ്ങളുടെ മുന്നിലിരി

കുറന്ന പ്രേമമോരം-ദൃശ്യകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന അത്യാപത്തിനെ ഉദാഹരിക്കുകയാണ് ഈ കഥയുടെ ഉദ്ദേശ്യം. ഇതിലെ നായകനായ ശേഖരപിള്ള മല്ലികാവിലാസിയിലെ വിലാസിനിയെ സ്വഭവനത്തിൽനിന്നു ആരുമറിയാതെ അന്നരാത്രി അപഹരിച്ചുകൊണ്ടുപോയി വിവാഹം ചെയ്തതും, ശേഖരപിള്ളയുടെ കീഴിലുള്ള അമ്മണ്ണിക്കുറുപ്പ് എന്ന പേരിനു്കാരൻ തനിക്കു കിട്ടേണ്ടതായ ഉദ്യോഗക്കയറ്റം ഒരു ഗോപാലക്കൈമരം നിമിത്തം നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയി എന്നു കരുതിവെച്ചു പ്രതിഛിന്തയായി വിലാസിനിക്ക് കൈമളമായി ഗുഡസംസ്കൃതമുണ്ടെന്നു പിള്ളയെ തെറ്റിധരിപ്പിക്കുകയും മുൻകോപിയും വിവേകഹീനനുമായ ശേഖരപിള്ള കുറുപ്പിന്റെ വാക്കു വിശ്വസിച്ചു നിരപരാധിയായ വിലാസിനിയെ തന്റെ കോപാഗ്നിയിൽ യാക്കുകയും വാസ്തവം മനസ്സിലായശേഷം തന്നെത്താൻ വെടിവെച്ചു ജീവാപായം വരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു എന്നുള്ളതാണ് കഥയുടെ ചുരുക്കം. കഥാരംഗം തിരുവിതാംകൂറും കഥാപാത്രങ്ങളെ കേരളീയരുമാക്കിയതുനിമിത്തം കഥക്കു കുറെ കോട്ടം തട്ടിയില്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. ഒരു ഉൽകൃഷ്ടകവ്യബത്തിൽ ജനിച്ചവളും സുശീലയുമായ വിലാസിനി ശുദ്ധനായ കാരണവനെ വഞ്ചിച്ചു അർദ്ധരത്രിസമയം തന്റെ കാമുകനൊന്നിച്ചു ഭവനം വിട്ടുപോയി എന്നു വരുത്തിയത് അത്ര പത്തിയായിട്ടില്ല. വിലാസിനിയുടെ പ്രവൃത്തിയെ ന്യായീകരിക്കത്തക്ക സംഗതികളൊന്നും കഥയിൽ കാണുന്നില്ല. ഭാഗിനേയിയുടെ ഹിതത്തിനു വിപരീതമായി ഒരുവനെ വിവാഹം ചെയ്യാൻ അവളെ കാരണവൻ നിർബ്ബന്ധിക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. ആ സ്ഥിതിക്കു മേൽപ്രകാരം പ്രവൃത്തിച്ചു വിലാസിനിയെ ധൂർത്തകളുടെ കൂട്ടത്തിലെ ഗണിക്കാൻ തരമുള്ളു. ഇതിന്നും പുറമെ കാരണവൻ ഉൾപ്പെട്ട സഭസ്സിൽ വെച്ചു നവോഢയായ വിലാസിനിയെക്കൊണ്ട് ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്യിച്ചതിലും അനുപപത്തിയില്ലെന്നു പറവാൻ തരമില്ല. കഥാരചനയെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം ഇങ്ങിനെ ചില ദോഷങ്ങളുല്ലാതെ പറയത്തക്കതായിട്ടൊന്നുമില്ല. അമ്മണ്ണിക്കുറുപ്പിന്റെ കെഴുതിലും, വിലാസിനിയുടെ ഭർത്തൃസ്നേഹം, അമ്മുവന്റെ സ്വാമിനിയിലുള്ള ഭക്തി എന്നിവയെല്ലാം കഥയിൽ നല്ലവണ്ണം പ്രകാശിക്കുന്നുണ്ട്. തന്റെ അനുഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചു ഇതിലെ ഭാഷാരീതി ആശ്ചര്യകരമായ ഗുണമകാരനായ ജോൺസൺ അല്ലെങ്കിൽ പൊടിതരാൻ തന്റെ സ്നേഹിതനോടു ചോദിച്ചു പ്രസിദ്ധവാക്യത്തെയാണ് അനുസ്മരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. വളച്ചുകെട്ടിയ ദീർഘവാചകങ്ങളും അനാവശ്യ സംസ്കൃതപദപ്രയോഗങ്ങളും വായനക്കാരെ സാമാന്യത്തിലധികം ഭ്രമിപ്പിക്കുന്നതാണ്. അസാധാരണക്കുറവുള്ള വക്തൃത്വത്തെ പുസ്തകം വായിച്ചുതീക്കാൻ സാധിക്കയില്ല. താഴെ എഴുതുന്ന വാക്യത്തിന്റെ അ

യ്ക്കും സ്പഷ്ടമല്ല. “കോപതാപങ്ങളുടെ ഏകോപിച്ച ആക്രമണാഭിവാതങ്ങൾമൂലം നിശ്ശേഷം ക്ഷതവിത്തനായ വൃദ്ധൻ കൃഷ്ണമേനോനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുഗാമികളായി പുരാണപ്രസിദ്ധനായ ഉത്തരകുമാരന്റെ ശൂരത പ്രദർശിപ്പിച്ചു ചാടിക്കുതിച്ചു. സമരരംഗത്തിൽനിന്നു പിന്മാറിയ വീരശൂരന്മാരും ശൂശാനഭൂവിൽനിന്നു സംസ്കാരക്രിയാസാക്ഷികളായി തിരിച്ചെത്തുന്നവരുടെ ലൗകികബന്ധാവത്തിൽ മുഴുകി സ്വഭാവങ്ങളെ പ്രാപിച്ചു” ഇതുപോലെയുള്ള വാക്യങ്ങൾ പലതുമുണ്ട്. പക്ഷെ അവയെ ഉദ്ധരിച്ചു വായനക്കാരുടെ ക്ഷമയെ പരീക്ഷിക്കാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല. ‘മന്യൂരികാദേവതയുടെ മൃഗലകാക്ഷമുക്താഫലങ്ങൾ’ക്കുള്ള സ്വാഭാവികമായ സ്വഭാവം എന്തായിരുന്നുവെന്ന് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

സംഭാഷണങ്ങളിൽ ഉപയോഗിച്ച ഭാഷക്കും ഔചിത്യക്കുമുണ്ട്. മിക്ക വാക്യങ്ങളുടേയും സംഭാഷണങ്ങൾ ഏകദേശം ഒരുപോലെയാണ്. ഇവയ്ക്കു അദ്ദേഹം എന്നെ കരുതുംപോലെ അയിട്ടു നിരപരാധിയെന്നെ - ശൈവസംബന്ധങ്ങളാലി..... അടുത്തു കൂടി അയ്യോ സ്വകാര്യവിലോയ ഇണ്ട്” എന്നാണ്. ഇതുപോലെ സംസാരിക്കുന്ന വല്ല മലയാളിസ്ത്രീകളുണ്ടോ എന്നറിഞ്ഞുകൂടാ. എന്നാൽ അവ ഒരു നായികയ്ക്കു ചേർന്നു വാക്കുകളല്ല. “ജ്യോതലം ആ ഭൂമിപ്രവൃത്തിഗന്ധത്തിൽ കേവലം പരാജ് മുഖമായിരിക്കുന്നു. പരമഭാസുരനായ നിശാനാഥൻ.....ആ ഭൂമിപ്രവൃത്തിദർശനത്താൽ കളങ്കപങ്കിപത കൈക്കൊള്ളുന്നു” എന്നിങ്ങനെ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ ഭാഷയിൽത്തന്നെ സംസാരിക്കുന്ന ഇൻസ്പെക്ടർ ശേഖരപിള്ളയെക്കൊണ്ട് ‘ഫെഡോ മടശ്ശാമ്പ്രാണി.....യേമുഖാർ..... ഇനിത്താൻ മിണ്ടരുത്..... ഫവറം കണ്ടത്താമൊയൊധാ.....അഥവാ വളഞ്ഞൊ.....സൂത്രങ്ങൾ ഫെനോറാണ്.....ഫല്ലോർ തെറ്റാറില്ലെന്നു വെച്ചു” എന്നിപ്രകാരം പറയുന്നതിന്റേയും ഇടക്കിടക്ക് ‘ഒരു’ എന്നു പൂച്ച കരയുപോലെ ശബ്ദിപ്പിക്കുന്നതിന്റേയും ഉദ്ദേശ്യം നല്ലപോലെ മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. എത്രതന്നെ ക്ഷോഭിച്ചാലും ഒരാൾ മേലെഴുതിയതുപോലെ സംസാരിക്കുമോ എന്നു സംശയമാണ്. വിദ്വാനായ ഗ്രന്ഥകാരന്റെ തൂലികയിൽനിന്ന് ഇനിയും അനേകകൃതികൾ പുറപ്പെടുവാൻ എടുത്തു കൊണ്ട് അദ്ദേഹം ഭാഷയുടെ കാരുഷ്ഠിക കരേണുടി ശുദ്ധ പതിപ്പിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. ഈജാതി പുസ്തകങ്ങൾ ലളിതവും അക്രിഷ്ടവുമായ ഭാഷയിൽ എഴുതുന്നതാണ് അധികം പ്രയോജനകരമായിരിക്കുക എന്ന് അദ്ദേഹം ധരിച്ചാൽകൊള്ളാം.

പഴയപോലെ ഒരു പ്രത്യേകമേലധികാരിയുടെ കീഴിലായിരുന്നു. പരീക്ഷാ യോഗ്യതയുള്ള അധ്യാപകന്മാരെ നിയമിച്ചും പുതിയ പാഠ്യപുസ്തകങ്ങളെപ്പറ്റിയും മി: റാസ്സ് വിദ്യാലയങ്ങളിൽകാൽപ്പിച്ചു മറ്റും ക്രമീകരിച്ചതുമായ ഒരു യോഗനരീതി ഏർപ്പെടുത്തുകയും വിദ്യാലയനടത്തിപ്പിന് ഒരു നവജീവൻ പ്രദാനം ചെയ്തും ചെയ്തു. ഈ ഏർപ്പാട് കാളേജിലെ രണ്ടാമത്തെ പ്രിൻസിപ്പാളായ മി: ഫാർവിയുടെ ഭരണാവസാനം വരെ നിലനിന്നു. അപ്പേർ വീണ്ടും ഇംഗ്ലീഷ് സ്കൂളുകളുടെ പരിശോധനക്കായി ഒരു സൂചപ്പണ്ടിനെ നിയമിച്ചു. ഇക്കാലത്തിനിടക്ക് ഏതാനും ഇംഗ്ലീഷ് സ്കൂളുകൾ ഫൈസ്കൂളുകളായി ഉയർത്തപ്പെട്ടു. 1069-ൽ ആണ് കാളേജ് പ്രിൻസിപ്പാളായിരുന്ന ഡക്ടർ മിച്ചലിനെ വിദ്യാഭ്യാസസെക്രട്ടറിയായി നിയമിക്കുകയും നാട്ടിൽനിന്നുവിചിതുന്ന വിദ്യാഭ്യാസരീതിയെ പരിഷ്കരിക്കേണ്ടുന്ന ചുമതല അദ്ദേഹത്തെ ഭാരമേൽപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹം ഇംഗ്ലീഷും, മലയാളവും രണ്ടുതരം വിദ്യാലയങ്ങളിലും അവയുടെ നന്മയെ ഉദ്ദേശിച്ച് പല ഭേദഗതികളും ഏർപ്പെടുത്തി. മലയാളം സ്കൂളുകളുടെ ഡയറക്ടർ ഉദ്യോഗം അദ്ദേഹം നിർമ്മാണമാക്കുകയും രണ്ടുതരം വിദ്യാലയങ്ങളെയും ഗവണ്മെൻറിന്റെറിനോട് നേരിട്ട് ഉത്തരവാദിയാക്കിയുള്ള മൂന്ന് റേഞ്ച് ഇൻസ്പെക്ടർമാരുടെ കീഴിലാക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹം ഇംഗ്ലീഷും മലയാളവും സ്കൂളുകളിലെ അധ്യാപകന്മാരുടെ ശമ്പളം പരിഷ്കരിക്കുകയും പുതിയതായി ഗവൺസ്കൂളുകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും റേഞ്ചിൻസ്പെക്ടർമാരുടെ നേരെ കീഴിലുള്ള മിഡിൽസ്കൂളുകൾ ഒഴിച്ച് പല ഗ്രേഡിലും ഉള്ള മലയാളം സ്കൂളുകളുടെ മേൽനോട്ടത്തിനായി അസിസ്റ്റൻറ് ഇൻസ്പെക്ടർമാരെയും സബ് അസി: ഇൻസ്പെക്ടർമാരെയും നിയമിച്ചു. ഇംഗ്ലീഷ് സ്കൂളുകളും റേഞ്ച് ഇൻസ്പെക്ടർമാരായ പരിശോധിക്കപ്പെട്ടവന്നു. മലയാളം സ്കൂളുകളിലെക്ക് യോഗ്യതയുള്ള അധ്യാപകന്മാരെ ലഭിക്കേണ്ടതിനായിട്ട് മലയാളം മിഡിൽസ്കൂൾ പരീക്ഷയെന്നും മലയാളം ഫയർ എന്റം രണ്ടു പരീക്ഷകൾ ഏർപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. ഓരോന്നിലേയും അധ്യയനകാലം യഥാക്രമം മിഡിൽസ്കൂൾ, മരിക്കുലാപ്പനും പരീക്ഷകളെക്കൊണ്ട് അവസാനിച്ചിരുന്ന മിഡിൽസ്കൂളുകൾ എന്റം ഫൈസ്കൂളുകൾ എന്നും ഇംഗ്ലീഷുവിദ്യാലയങ്ങളെ രണ്ടായി തരംതിരിച്ചു. അധ്യാപകന്മാരുടെ ശമ്പളത്തേയും പരീക്ഷായോഗ്യതയേയും അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയുള്ള ഒരു സഹായധനപദ്ധതിയെക്കൊണ്ട് ഇംഗ്ലീഷും മലയാളവും ആയ ഗ്രാൻറ് പള്ളിക്കൂടങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചുവന്നു. ഡക്ടർ മിച്ചലിനെ പബ്ലിക് ഇൻസ്പെക്ടർ ഡയറക്ടറാക്കുന്നതുവരെ ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലിരുന്നു. അദ്ദേഹം രണ്ടുതരം വിദ്യാലയങ്ങളിലും അനേകം പരിഷ്കാരങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തി. ഉന്നക്ടാസിനെ 8-ാം പകരം 7 ആക്കി മലയാളം സ്കൂളുകളെ എ

ലിമെൻറി സ്കൂളുകൾ എന്ന് രൂപാന്തരപ്പെടുത്തി. ഇപ്പോഴത്തെ പ്രൈമറി സ്കൂളുകളേയും മിഡിൽ സ്കൂളുകളേയും ലോവർ എലിമെൻറി എന്നും ഹയർ എലിമെൻറി എന്നും നാമകരണം ചെയ്തു. ലോവർ ഗ്രേഡ് സെക്കണ്ടറി സ്കൂളുകൾ എന്നും ഹയർ ഗ്രേഡ് സെക്കണ്ടറി സ്കൂളുകൾ എന്നും ഇംഗ്ലീഷ് സ്കൂളുകളുടെ പേര് മാറപ്പെട്ടു. ഒരു എഡ്യൂക്കേഷൻ കോഡ് ഏർപ്പെടുത്തുകയും അല്പാപകന്മാരുടെ ശമ്പളത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഒരു മാനേജർമാർ സ്കൂൾ നടത്തിപ്പിന് ചിലവാക്കിവന്ന മുഴുവൻ തുകയേയും അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ഗ്രാൻറ് കൊടുത്ത് സഹായധനപദ്ധതി പരിഷ്കരിക്കുകയും ഇംഗ്ലീഷ് സ്കൂളുകളിലെ ഇംഗ്ലീഷ് സ്കൂൾ ലിവിംഗ് പരിഷ്കരണ യോജ്ഞാനുപദ്ധതിയായ മലയാളം സ്കൂൾ ലിവിംഗ് എന്ന പേരിൽ ഏഴാം ക്ലാസ്സിൽ ഏർപ്പെടുത്തുകയും ഗ്രാൻറ് പള്ളിക്കൂടങ്ങളുടെ പരിശോധനയിൽ നിഷ്പന്നമായ ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്യുകയും അസിസ്റ്റന്റ് സെക്രട്ടറിമാരുടെ ഏജൻസി കൂടുകയും പരിഷ്കാരയോഗ്യതയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഒരു ശമ്പള ക്രമം നടപ്പിലാക്കിയതിനെത്തുടർന്ന് ഇംഗ്ലീഷ് പള്ളിക്കൂടങ്ങളിലെ അല്പാപകന്മാരുടെ ശമ്പളം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. മലയാളം സ്കൂളുകളിലെ അല്പാപകന്മാരുടെ ശമ്പളവും ചെറുതാണെന്ന് പരിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടു. മലയാളം സ്കൂളുകളിലെ അല്പാപകന്മാരെ പരിശീലിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി സൗകര്യങ്ങളോടുകൂടി ഇംഗ്ലീഷ് സ്കൂളുകളിലെ അല്പാപകന്മാരുടെ പരിശീലനത്തിനു തിരുവനന്തപുരത്തു ഒരു ട്രെയിനിംഗ് കോളേജ് സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു. ഗവൺമെന്റ് കൂടുകൾ ഒരു പ്രത്യേക ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റാക്കി അവയുടെ പരിശോധനാധികാരത്തെ മുന്നോ നാലാം അസിസ്റ്റന്റ് സെക്രട്ടറിമാർ സഹായിക്കപ്പെട്ട ഒരു ഇൻസ്പെക്ടറിൽ നിക്ഷേപിച്ചു. റേഞ്ച് ഇൻസ്പെക്ടർമാരുടെ ഏജൻസി മുന്നിൽനിന്നും രണ്ടായി ഭാഗപ്പെട്ടു. ഈ രീതി കുറെക്കുറേ ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടുന്നതായിരുന്നു. മി: മിച്ചലിന്റെ വേർപാടോടുകൂടി ഈ പദ്ധതികൾക്കു പല ഭേദഗതികൾ ഉണ്ടായി. അദ്ദേഹം ഏറ്റെടുത്തിയ സ്കൂളുകളുടെ പേരുകൾ വീണ്ടും ഭേദഗതി ചെയ്യപ്പെട്ടു. മലയാളം സ്കൂളുകൾ, പ്രൈമറി, മിഡിൽ, ഹൈ ഇഷിനെ മുന്നായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടു. ഇംഗ്ലീഷ് സ്കൂളുകളേയും അപ്രകാരംതന്നെ നാമകരണം ചെയ്തു. റേഞ്ച് ഇൻസ്പെക്ടർമാരുടെ ഉദ്യോഗം നിർണ്ണയിക്കുകയും മലയാളം സ്കൂളുകളുടെ പരിശോധനക്കായി ഒരു വി.പി. ഇൻസ്പെക്ടറേയും ഇംഗ്ലീഷ് സ്കൂളുകളുടെ പരിശോധനക്കായി വേറെ ഒരു വി.പി. ഇൻസ്പെക്ടറേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹായത്തിനായി രണ്ടാം മുന്നോ അസിസ്റ്റന്റ് സെക്രട്ടറിമാരേയും നിയമിച്ചു. ഈ രണ്ടു മേഖലകൾക്കുള്ള ഡയറക്ടറുടെ കീഴിലായിരുന്നു. രണ്ടുതരം പള്ളിക്കൂടങ്ങളിലേയും "കരിക്കലം" കാലാനുസൃതമാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി അതാതു കാലങ്ങളിൽ മാറപ്പെട്ടുവന്നു. ഇതാണ് തിരുവിതാംകൂറിലെ കഴിഞ്ഞ 70 കൊല്ലം

ഞെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ വാസ്തവത്തിലുള്ള ഒരു സംക്ഷിപ്തചരിത്രം. ഹിന്ദു മതം ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് ചില പ്രോത്സാഹനങ്ങൾ ഉണ്ടാകാൻ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും മലയാളഭാഷാഭിരുചി ഇതു സംസ്ഥാനത്തു ക്രമേണ അഭിവൃദ്ധിയെ പ്രാപിച്ചു വന്നിരുന്നുവെന്നും അതു ജനങ്ങളുടെ വിശേഷിച്ചും നിർബന്ധമായവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസാവശ്യങ്ങളെ നിറവേറ്റിയിരുന്നുവെന്നും, രാജ്യത്തിലെ ഭാഷയുടേയും സാഹിത്യത്തിന്റേയും വളർച്ചയെ സഹായിച്ചിരുന്നുവെന്നും അതു കൂടെ അധികം എണ്ണം അദ്ധ്യാപകന്മാർക്കു തൊഴിലും ഉപജീവനമാർഗ്ഗവും പ്രദാനം ചെയ്തിരുന്നുവെന്നും രണ്ടു വിദ്യാഭ്യാസശാഖകളും എല്ലാക്കാലത്തും പ്രത്യേകം വേർതിരിഞ്ഞിരുന്നുവെന്നും ഈ ചരിത്രത്തിൽ നിന്നും കാണാവുന്നതാണ്. പബ്ലിക് സ്കൂളിന് യോഗ്യതയുള്ള ആളുകളെ പ്രദാനം ചെയ്തും ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ പുതിയ ആശയങ്ങളേയും ആദർശങ്ങളേയും പ്രചരിപ്പിച്ചും ഇംഗ്ലീഷ് സ്കൂളുകളും വലിയതൂണും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും ഇപ്പോഴത്തെ വിദ്യാഭ്യാസസംബന്ധമായി കൂടുതൽ പരിഷ്കാരം വേണമെന്ന നാനാഭാഗത്തുനിന്നും ജനങ്ങൾ മുറവിളിക്കുകയും ഒട്ടധികം ആക്ഷേപരൂപമായ വിമർശനം ചെയ്തും ചെയ്തുവരുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ സൂക്ഷിപ്പാമായ യാതൊന്നുംതന്നെ നിദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതായി തോന്നുന്നില്ല. ഈ പ്രശ്നത്തെ ക്രമരഹിതമായി പരിശോധിക്കുന്നതിന് പല കമ്മറ്റികളേയും നിയമിക്കുകയും പരിഷ്കാരസംബന്ധമായി പല നിദ്ദേശങ്ങൾ ചെയ്തും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ ക്രമരഹിതമായ അന്വേഷണത്തിന്റേയും പരിശോധനയുടേയും ഫലമല്ലാഞ്ഞിട്ടായിരിക്കാം ആ നിദ്ദേശങ്ങൾക്കൊന്നിനും അതു വില കല്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതായി തോന്നുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു ഇപ്പോഴത്തെ കമ്മറ്റിക്കുള്ള ജോലി അതു സുകരമായിട്ടുള്ള ഒന്നല്ല. എന്നാൽ ഈ പ്രശ്നത്തിന് തൃപ്തികരമായ ഒരു നിവർത്തി ഇന്നത്തെ കമ്മറ്റിയിൽനിന്നും ലഭിക്കുമെന്ന് ഞാൻ പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിക്കുന്നു. ആധുനികവിദ്യാഭ്യാസരീതിയിൽ വല്ല ഭേദഗതിയും വേണമോ എന്ന സംശയിക്കുന്നവരും, നേരേറിച്ച് അതിൽ എന്തോ ചില നൂനതകളുണ്ടെന്നും അവയെ ഉടൻതന്നെ പരിഹരിക്കേണ്ടുന്ന ആവശ്യമുണ്ടെന്നും ശക്തിയായി വാദിക്കുന്ന ഒരു ഭൂരിപക്ഷവും ഉണ്ട്. നൂനതകളുണ്ടെങ്കിലും ഇല്ലെങ്കിലും അതിൽ വരുത്തേണ്ട പരിഷ്കാരങ്ങളെ പൂർണ്ണമായി വിദ്യാഭ്യാസവിഷയത്തിൽ നമ്മുടെ ഇപ്പോഴത്തെ നിലയെവിമർശിക്കുന്നത് അഭിപ്രായമായിരിക്കാം. വിദ്യാഭ്യാസം ഒരു പുരോഗമനപരമായ ധ്വജസ്ഥാനമാകുകയാണ് നമ്മെ ഇദാനിന്ദാരാക്കുന്നതിന് ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക് നാം എന്തെല്ലാം സാധിച്ചുവെന്നും, ഇനി എന്തെല്ലാം സാധിക്കുന്നുണ്ടെന്നും നിർണ്ണയിക്കേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാണ്. ഇത്തരം അനുഭവപരമായ സാഹിത്യപരമാണെന്നും തൊഴിലില്ലാത്തവരുടെ എണ്ണം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ഉപയുക്തമാണെന്നുമാണ് ഇന്നത്തെ വിദ്യാ

ഭാസം തിരിച്ചു കൊടുക്കുക. വിദ്യാർത്ഥി വിദ്യാഭ്യാസത്തെയും തൊഴിലില്ലാത്തതെയും കാര്യം കാരണങ്ങളാൽ പരിഹരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത് വിദ്യാഭ്യാസ സാമ്രാജ്യത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ഒരു തെറ്റായ ബോധം കൊണ്ട് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതാണ്. സർക്കാർ ഉദ്യോഗപ്രവേശനമാണ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഏക ഉദ്ദേശ്യം എന്ന് വിചാരിക്കപ്പെടുകയും വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥാപനങ്ങൾ സർക്കാർജീവനത്തിൽ നിന്നു തിരിച്ചുപോകുന്നതിൽ കൂടുതൽ ഉദ്യോഗസ്ഥികളെ സൃഷ്ടിച്ചു വിടുകയും ചെയ്യുന്നിടത്തോളംകാലം നിശ്ചയമായും ആഭ്യന്തര വിദ്യാഭ്യാസ വളരെപ്പേർ തൊഴിലില്ലാത്തവരായിരിക്കാനേ തരമുള്ളൂ. കയ്യടങ്ങളെ ഉപരിപാലനമായി മാത്രം വീക്ഷിക്കുന്നവർ ഇതിന്റെയെല്ലാം ഉത്തരവാദിത്വം ഇപ്പോഴത്തെ വിദ്യാഭ്യാസ തിരിച്ചറിയുന്നത് ആക്ഷേപിക്കുകയും ചെയ്യും. എന്നിരുന്നാലും ഈ മിഥ്യാബോധത്തെ മാറ്റുന്നതിന് നാം നാളെ വരെ യാതൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നുള്ളത് പ്രത്യക്ഷമായ ഒരു വാസ്തവമാണ്.

ഇപ്പോഴത്തെ രണ്ടുതരം വിദ്യാഭ്യാസവും (ഇംഗ്ലീഷും മലയാളവും) ഏകദേശം സാമീപ്യപരമായിട്ടുള്ളതും, വ്യവസ്ഥാപരവും, വാണിജ്യപരവും, കാർഷികവും ആയ പരിശ്രമങ്ങളുടെ വില്പനകൾക്കായി ഗണിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നതുമാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഒരു സാമാന്യവിദ്യാഭ്യാസം സമ്പാദിക്കുന്നതിന് ഇപ്പോഴുള്ള സാങ്കേതികതയെ യാതൊരുതരത്തിലും കറയ്ക്കാതെ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ അപ്രകാരമുള്ള തൊഴിലുകളിൽ ഭരണിയിച്ചു ജനിക്കേണ്ടത് ആദ്യമേതന്നെ ആവശ്യമാണ്. ഇതു സംബന്ധിച്ച താഴെ പറയുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ പരിഗണിക്കുന്നത് കൊള്ളാം

(സാമാന്യജനവിഭാഗത്തിന്റെ അപേക്ഷപ്രകാരം എഴുതിയ ഇംഗ്ലീഷ് ലേഖനത്തിന്റെ സാരസംഗ്രഹം.) നിർദ്ദേശങ്ങൾ അടുത്തതിൽ.

“തു: പ:”

ഇൻറർമീഡിയേറ്റുകാസ്സിലെ പാഠ്യപുസ്തകം.

ചിന്താനുതാനം നാലാംഭാഗം.

ഗ്രന്ഥകർത്താ:— സുബ്രഹ്മണ്യകാരൻ

ആർ. ഇശ്വരപിള്ള ബി. എ.

കേരളത്തിലെ ഒരു പ്രധാന ചിന്തകനും, ഒന്നാംതരം ഗദ്യകാരനും ആയ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ 14 ഉപന്യാസങ്ങൾ അടങ്ങിയതാണ് പ്രസ്തുത പുസ്തകം. അനുകരണീയമായ ഗദ്യ രീതി; ആദരണീയമായ ആദർശങ്ങൾ; ഉൽകൃഷ്ടമായ ചിന്തകൾ; ഗുല്ലാബരും വായിച്ചു പഠിക്കേണ്ടതു്. സാധാരണ പാഠപുസ്തകങ്ങളുടെ രീതിയിൽ പീഠക്കടലാസിൽ അടിച്ചതല്ല. നല്ല കടലാസിൽ വൃത്തിയാക്കി അടിച്ചതു്. ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ ഛായയോടുകൂടിയതു്.

ഒന്നാംതരം വില 12 അണ.

രണ്ടാംതരം 10 അണ.

“പ്ര : തു”

സി. ജി. ബ്രദേഴ്സ്
ഇശ്വരവിലാസം പുസ്തകശാല,
പറവൂർ, (N. Travancore.)

ചില നല്ല പുസ്തകങ്ങൾ

രാജാ കേശവദാസ്.

വീരരാധനഗ്രന്ഥാവലി നമ്പർ 2.

ഗ്രന്ഥകർത്താ, ആർ. ഈശ്വരപിള്ള ബി. എ.

“ഭാരിഭൂത്തിൽ ജനിച്ചും, സ്വപ്നമായ വിദ്യാഭ്യാസം മാത്രം ലഭിച്ചും, പലവിധകഷ്ടതകൾ സഹിച്ചും, സ്വപ്രയത്നം, സ്വകൃത്യബോധം, നീതിനിഷ്ഠ, കശാഗ്രബുദ്ധി, സ്വാമിഭക്തി ഇവകൾകൊണ്ടു മാത്രം ലോകത്തിൽ ഉയർന്നു പ്രജകളിൽ ഒരാൾക്കു ലഭിക്കാൻ സാധിക്കുന്ന ഏറ്റവും ഉന്നതപദം പ്രാപിച്ചു, സമൃദ്ധിയിങ്കലും അനുജനനായ ഈ സല്ലഭാഷന്റെ ചരിത്രം ആർക്കും ഒരു വിശിഷ്ടമായ സാധനപാഠമായിത്തന്നെ ഇരിക്കും.”

വില അണ 8.

ശ്രീരാമൻ

ഗ്രന്ഥകർത്താ, ആർ. ഈശ്വരപിള്ള ബി. എ.

“പുത്രനായൊ, ഭ്രാതാവായൊ, യോഗാധാവായൊ, തപസ്വിയായൊ, ഭർത്താവായൊ, രാജാവായൊ, മിത്രമായൊ, ശത്രുവായൊ ഉള്ള ഏതൊരു നിലയാകട്ടെ, ബ്രഹ്മചര്യം മുതലായ മൂന്നാശ്രമാവസ്ഥകളിൽ ഏതെങ്കിലും മാനുഷം, ധർമ്മവീരനായ ശ്രീരാമനോടു തുല്യനായിട്ട് ഒരുപദോഷവും, രാമായണംപോലെ അത്ര രസാലങ്കാരസാരോപദേശഭൂയിഷ്ടമായ ഒരു കാവ്യവും, വാത്മീകിയേപ്പോലെ ഒരു കവിയും” ഇല്ലെന്നു സർവ്വസമ്മതമാണ്.

വില അണ 8.

മഹാകവി ഷേക്സ്പിയറുടെ

നാടകകഥകൾ.

ഗ്രന്ഥകർത്താ, ആർ. ഈശ്വരപിള്ള ബി. എ.

മഹാകവി ഷേക്സ്പിയർ എഴുതിയിട്ടുള്ള സുപ്രസിദ്ധങ്ങളും ഏറ്റവോപജ്ഞകളും ആയ രണ്ടു ദുരന്തനാടകങ്ങൾ കഥാരൂപേണ എഴുതിയിട്ടുള്ളതു്. മഹാകവിയുടെ കഥാഘടനാവൈവിധ്യം വായിച്ചുനോക്കേണ്ടതാണ്.

വില അണ 5.

സി. ജി. ബ്രദേഴ്സ്, ഈശ്വരപിള്ളാസം പുസ്തകശാല, പറവൂർ.

വീരാരാധന.

അഥവാ

ബാബുസുരേന്ദ്രനാഥബാനർജി.

ഗ്രന്ഥകർത്താ:- സി. ജി. അനന്തൻപിള്ള ബി. എ.

മലയാളത്തിലെ ഒരു സ്വാതന്ത്ര്യപ്രതിഭിനിപ്പതുമായ 'മേതുമി' ഈ പുസ്തകത്തെപ്പറ്റി ഇങ്ങിനെ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു:-

വീരാരാധനയുടെ ഒന്നാഭാഗമായ ഈ ചെറുപുസ്തകം ദിവംഗതനായ ബാബുസുരേന്ദ്രനാഥബാനർജിയുടെ സങ്കല്പമായ ഒരു ജീവചരിത്രമാണ്. ഈ പുസ്തകത്തെ സാഹിത്യലോകത്തിലേക്കു സ്വാഗതം ചെയ്യാൻ ഞങ്ങൾക്കു വളരെ സന്തോഷമുണ്ട്. മലയാളഭാഷയിൽ ഈയിടെയായി പുസ്തകങ്ങൾ ഒരുവിധം ധാരാളമായി ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, അവയിൽ വായിക്കേണ്ടവയും വായിക്കാവുന്നതുമായവയുടെ എണ്ണം നൂലോം കുറവായിട്ടേ കാണുകയുള്ളൂ. ജനസാമാന്യത്തിൽ കർത്തവ്യബോധത്തെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുന്നതിനും സമുദായത്തോടും രാഷ്ട്രത്തോടും ഉള്ള കടമകളെപ്പറ്റി അവർക്കു ബോധമുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതിനും മഹാനായ ഒരു ജീവചരിത്രങ്ങൾ വളരെ ഉപകാരപ്പെടുന്നുണ്ട്. ബാബുസുരേന്ദ്രനാഥബാനർജിയുടെ പേരു കേൾക്കാത്തവർ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ അധികമായും ഉണ്ടായിരിക്കയില്ല. എന്നാൽ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ ഉൽഗതിക്കുവേണ്ടി ആ ഗംഭീരപുരുഷൻ എത്രയേറെ കഷ്ടപ്പാടുകളനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും എത്രെല്ലാം തരത്തിൽ പരിശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ശരിയായ ഒരു ജ്ഞാനം മലയാളവായനക്കാരിൽ പലർക്കും ഉണ്ടായില്ലെന്നും വരാം. അങ്ങിനെയുള്ള വർക്ക് ഈ ചെറുപുസ്തകം വളരെ ഉപകാരപ്പെടും. സ്വജനസേവനത്തെ മുൻനിർത്തി ആത്മാർത്ഥതയോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരാൾ നാട്ടുകാരുടെ ബഹുമാനാദരങ്ങൾക്കും വിശ്വാസത്തിനും എത്രമേൽ പാത്രമായിത്തീരുന്നുവെന്നും, അതേസമയത്തുതന്നെ ആദർശത്തിൽ നിന്നുള്ള വ്യതിചലനംകൊണ്ട് ആ സമുന്നതസ്ഥാനത്തുനിന്ന് ഒരു നേരായിന്ന് എത്രകണ്ട് അപകടം പറ്റാമെന്നുമുള്ള സംഗതികൾക്കു ബാബുസുരേന്ദ്രനാഥന്റെ ജീവിതം പ്രത്യക്ഷോദാഹരണമാണ്. വീരാരാധനയുടെ കർത്താവിനെ ഞങ്ങൾ അഭിനന്ദിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ഈ പുസ്തകത്തെപ്പറ്റി സുപ്രസിദ്ധപത്രമായ മലയാളരാജ്യം

ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:-

1848 നവമ്പർമാസം 10-ാംന- ജനിച്ചു 1925 ആഗസ്റ്റ് 6-ാംന- ഇഹലോകവാസം വെടിഞ്ഞ ഇന്ത്യയിലെ സുപ്രസിദ്ധവാമിയായിരുന്ന ബാബുസുരേന്ദ്രനാഥബാനർ

ജിതയുടെ ജീവിതചരിത്രമാണു പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥം. 'ബോൾപ്പരിയിലെ സന്യാസി' എന്ന് മഹാത്മജി അഭിവാദ്യം ചെയ്ത ഈ ഭേദഭക്തന്റെ സംഭവബഹുലമായ ജീവിതോദന്തം കേൾക്കാൻ കൊതിക്കുന്ന കുണ്ഠിതർ കേരളത്തിലെമ്പാളു ഭാരതത്തിലും ഉണ്ടായിരിക്കയില്ല. നമ്മുടെ പൊതുജനങ്ങൾ വില്പകൊടുത്ത ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വാങ്ങി വായിക്കുന്നതിൽ വൈമനസ്യമുള്ളവരാണെന്നു പൊതുജനങ്ങൾ തന്നെ സമ്മതിക്കുന്ന പരമാർത്ഥമാണ്. എങ്കിലും കാലോചിതമായ അറിവു നൽകുന്ന ഇപ്രകാരമുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എല്ലാവരും വാങ്ങി വായിക്കുന്നതായാൽ അതു മഹത്തരമായ ഒരു പുരോഗമനത്തിൽ കലാശിക്കുമെന്നുള്ളതു നിസ്സംശം തന്നെ. ആധുനികലോകസ്ഥിതിയെപ്പറ്റി വിജ്ഞാനം നൽകുന്ന ഇത്തരം ഗ്രന്ഥങ്ങൾ തുച്ഛമായ വിലയ്ക്കു ധാരാളം പുറത്തിറങ്ങുന്നുണ്ട്. പൊതുജനങ്ങൾ അവയെ ഉപയോഗപ്രദമാക്കണമെന്നു ഞങ്ങൾ അപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

വില നല്കപ്രസ്താവങ്ങൾ.

നളിനി	[കുമാരനാശാൻ]	0	6	0
ലീല	"	0	10	0
പ്രഭോഭനം	"	0	12	0
ചിന്താവിഷ്ടയായ സീത	"	0	10	0
ദുരവസ്ഥ	"	0	8	0
ചണ്ഡാളഭിക്ഷുകി	"	0	8	0
കരുണ	"	0	6	0
വനമാല	"	0	10	0
ചിന്താസന്താനം 3-ാംഭാഗം		0	8	0
ദാവകര കൃതികൾ 1-ാംഭാഗം		1	4	0
കൊടുങ്ങല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ കൃതികൾ				
1-ാംഭാഗം		1	0	0
2-ാംഭാഗം		1	4	0
3-ാംഭാഗം		1	0	0
4-ാംഭാഗം		0	12	0
വീരമാന്ത്സംഗമൻ നോവൽ		1	8	0
കമ്പോളബാലിക		1	4	0
എഫ്. എം. എസ്. യാത്ര		0	8	0
പഞ്ചകല്യാണി		0	8	0
വേലുത്തമ്പിള്ളവ [കൈനിക്കര പത്മനാഭപിള്ള]		1	18	0
മനസ്സിന്റെ മർദ്ദതപം		0	12	0
സർവ്വേശ്വര ചികിത്സാരത്നം		1	8	0
ശ്രീചക്രപുഷ്പകല്പം [ചട്ടമ്പിസ്വാമി]		0	8	0
കേസരി [വേ. കു. നായർ]		1	0	0
കേരളേശ്വരൻ [രാമൻനമ്പീശൻ]		2	4	0
ദുരന്തദുഷ്ടക [കൈനിക്കര കുമാരപിള്ള]		1	4	0
രസികൻകഥകൾ		0	6	0

മാനേജർ,

ഇന്ദുശാസ്ത്രവിജ്ഞാനം പുസ്തകശാല, പറവൂർ.

SRINIVASA VARADACHARI & CO.

Printers, Publishers, Book Sellers Etc,
190, Mount Road, MADRAS.

POPULAR HIGH SCHOOL BOOKS.

Elements of Algebra. *By Three Authors.* Revised and enlarged by **N. Panchpagesa Aiyer, B. A., L. T.** The Book was out of print for nearly twenty five years and it has now been revised and brought in line with the present day requirements.

RS. 2.

A Course of General Mathematics. *By V. Ranganatha Aiyer, B. A., L. T.* Sixth Edition.

RS. 2.

A New Geometry For High Schools. *By A. A. Krishna Swamy Aiyengar, M. A.*

RS. 2-8.

A School History of India. *By M. S. Rama Swami Aiyengar, M. A.* A Recent Publication very widely in use. With 16 Maps. The Best Book for S. S. L. C. Students.

RE. 1-12.

Elementary Science. (Physics & Chemistry) *By V. N. Viswanatha Aiyer, M. A. and P. A. Narayana Iyer, M. A.* Second Edition. Revised and enlarged.

RE. 1-4.

MANY ORHER BOOKS! ASK FOR CATALOGUE!!

The "EDUCATIONAL REVIEW." A Monthly Record for India. The **OLDEST** Journal of its kind in India, now in its **39th Year** of publication. Contains a monthly budget of educational and literary articles by distinguished Scholars. An indispensable adjunct to all Teachers, Parents, and Students.
Best Medium for Advertisements.

Only Rs. 5 Subscription.

The "FIELD." A Monthly devoted to sports, Games and Athletics, The Official organ of the Indian Cricket Federation, Madras. Patron H. E. THE GOVERNOR OF MADRAS.

Unrivalled Medium for Advertisements.

Annual Subscription Rs. 5.

OUR REPRESENTATIVE.

K. P. PADMANABHAN THAMPY.

New Lodge, Chettikulankara,

TRIVANDRUM.

മലയാളം സ്കൂൾ അദ്ധ്യാപകന്മാരോട്.

മലയാളം സ്കൂൾ അദ്ധ്യാപകന്മാരിൽ 99 ശതമാനവും നിസ്സാരമായ ശമ്പളത്തിൽ കാലയാപനം ചെയ്തുവരുന്നതു നിമിത്തം അവർക്കും, രാജ്യത്തിനും പലവിധത്തിലുള്ള അപരിഹാരണീയനഷ്ടങ്ങൾ സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. 14 രൂപയ്ക്ക് ജോലി ആരംഭിക്കുന്ന ഒരു അദ്ധ്യാപകൻ തന്റെ 55ാം വയസ്സിനകം വാങ്ങുന്ന ശമ്പളം 18 രൂപ മാത്രമായി വരുന്നത് എത്രയോ ദയനീയമാണ്! ഗ്രാൻഡ് സ്കൂൾകാരുടെ കാര്യം കഷ്ടാൽകഷ്ടതരം എന്നേ പറയേണ്ട. ഇതിലേക്ക് ഗവണ്മെന്റിനെ മാത്രം കുറ്റപ്പെടുത്താൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെയാണിരിക്കുന്നത്. വിദ്യാഭ്യാസഘട്ടം കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷം മലയാളത്തിലുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ പോലും വായിച്ചു തീർത്തിട്ടില്ലാത്തവരാണ് ഈ 99 ശതമാനവും എന്നു പറഞ്ഞാൽ അതിൽ അതിശയോക്തി അല്ലവു് ഇല്ല. ജീവിതത്തെ പല പ്രകാരത്തിലും അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തണമെന്നുള്ള ആശം കൂടിയില്ലാതെ അരിഷ്ടജീവിതത്തിനു മാത്രം തികയുന്ന അല്പശമ്പളം കൊണ്ട് തൃപ്തിപ്പെടുന്ന അദ്ധ്യാപകന്മാരുടെ ഭരണത്തിനുള്ള ഒരു മാതൃക അവർ ഈശ്വീഷ്വവിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യുക എന്നുള്ളതാണ്. ഇംഗ്ലീഷ് നല്ലവണ്ണം അഭ്യസിച്ചാൽ നിങ്ങളുടെ ഇന്നത്തെ ജീവിതത്തിന് ഗണ്യമായ ഉച്ഛർഷം ഉണ്ടാകുമെന്നുള്ളതു് അനുഭവിച്ചാൽ മാത്രം അറിയാവുന്ന ഒരു പരമാത്മമാണ്. ഒരു സർവ്വകലാശാലക്കാരുടെ മെട്രിക് ലേഷൻ സർട്ടിഫിക്കററ് കിട്ടുകയാണെങ്കിൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിൽ നിന്നു തന്നെ നിങ്ങളുടെ ശമ്പളം വർദ്ധിപ്പിക്കുമെന്നുള്ളതിന് യാതൊരു സംശയവുമില്ല.

ഞങ്ങളുടെ സ്ഥാപനത്തിൽ ചേന്ന് ഒരു വർഷം പഠിയ്ക്കുന്നതായാൽ നിങ്ങൾക്കു സാമാന്യം ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷാജ്ഞാനം ലഭിക്കുമെന്നു ഞങ്ങൾ ഉറപ്പുപറയുന്നു; അല്ലാത്തപക്ഷം നിങ്ങൾ അടയ്ക്കുന്ന ഫീസ് ഉടനെ തിരിയെ തരുന്നതാണ്. വീട്ടിലിരുന്നു ദിവസന്തോറും രണ്ടു മണിക്കൂർ ഇംഗ്ലീഷ് പഠിക്കുന്നതിന് വിനിയോഗിക്കാൻ നിങ്ങൾക്കു കഴിയുകയില്ലേ?

വാർഷികഫീസ് 12 രൂപ ഒന്നിച്ച് മുൻകൂർ 8 രൂപ മാത്രം.

മൂന്നു പ്രാവശ്യം ഉച്ചത്തിൽ വായിച്ചുപഠിച്ചാൽ ഇംഗ്ലീഷിൽ സംസാരിക്കത്തക്കവണ്ണം രചിച്ചിട്ടുള്ള ഇംഗ്ലീഷ് സംഭാഷണ പാഠാവലിക്ക് 21½ രൂപ വില. മെട്രിക് ലേഷനേക്കാൾ പ്രൗഢം കുറഞ്ഞതും പ്രയോജനം കൂടിയതും വീട്ടിലിരുന്നു പഠിച്ച് ജയിക്കാൻ അനുവദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള തുമായ കോബ്രിഡ് സീനിയർ പരീക്ഷയ്ക്കു കൂടി ഞങ്ങൾ വിദ്യാർത്ഥികളെ പഠിപ്പിച്ചുവരുന്നുണ്ട്.

ആർ. അച്യുതൻതമ്പി ബി. എ.

ഇ. സി. സ്കൂൾ, തിരുവനന്തപുരം.

ഗുരുനാഥൻ.

വിദ്യാഭ്യാസസംബന്ധമായ മലയാളത്തിലെ ഏക മാസിക
 അദ്ധ്യാപകന്മാർക്കും കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷകന്മാർക്കും വിദ്യാത്മികർക്കും ഉപ-
 യോഗപ്രദം. വിദ്യാഭ്യാസം, അദ്ധ്യാപകവൃത്തി, സാഹിത്യം, വ്യ-
 വസാരം മുതലായ വിവിധവിഷയങ്ങൾ പ്രതിപാദിക്കും.

വരിസംഖ്യ ഒരു കൊല്ലത്തേയ്ക്ക് 2 രൂ. 8 ണ.

6 മാസത്തേയ്ക്ക് 1 രൂ. 4 ണ.

തിരുവിതാംകൂർ കൊച്ചി, ഒഴിച്ചു മറ്റു രാജ്യങ്ങളിലേയ്ക്ക് 2 രൂ. 12 ണ.

ഗുരുനാഥന്റെ പഴയ ലക്കങ്ങൾ.

ഗുരുനാഥന്റെ പഴയ ലക്കങ്ങൾക്ക് വില വളരെ കുറച്ചിരിക്കുന്നു.
 ആവശ്യക്കാർ പ്രത്യേകം എഴുതി ചോദിച്ചാൽ മതി. ലക്കങ്ങളുടെ വില
 യും അയക്കാനുള്ള ചിലവും മുൻകൂട്ടി മണിയാഡർ അയച്ചിരിക്കണം.

റജിസ്റ്റർനമ്പർ

പത്രബന്ധക്കൾ ഇങ്ങോട്ടെഴുതുമ്പോൾ അവരുടെ റജിസ്റ്റർനമ്പർ
 കൂടി കാണിക്കുവാനുപേക്ഷ. അപ്രകാരമല്ലാത്ത എഴുത്തുകളെപ്പറ്റി ഗൗണി-
 കുന്നതല്ല. മണിയാഡറയക്കുമ്പോഴും നമ്പർ കാണിച്ചിരിക്കണം.

പുതിയ വരിക്കാർ

മാസിക ആവശ്യപ്പെടുന്ന പുതിയ വരിക്കാർ, വരിസംഖ്യ മണിയാ-
 ഡർ അയക്കുകയാണ് ഉത്തമം. വി. പി. അയക്കുന്നതായാൽ അനാവശ്യ-
 താമസത്തിനും നഷ്ടത്തിനും ഇടയുണ്ട്.

മാനേജർ,

ഗുരുനാഥൻ പരവൂർ.